
PRIJEDLOG

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI USTAVNOG ZAKONA
O PRAVIMA NACIONALNIH MANJINA
U REPUBLICI HRVATSKOJ
I O UTROŠKU SREDSTAVA
KOJA SE ZA POTREBE NACIONALNIH MANJINA
OSIGURAVAJU U DRŽAVNOM PRORAČUNU
ZA 2005. GODINU**

Zagreb, lipanj 2006.

S A D R Ž A J

<i>Uvod</i>	4
I. Savjet za nacionalne manjine	6
II. Jezik i pismo nacionalnih manjina u službenoj i javnoj uporabi	14
1. Prikaz uporabe manjinskog jezika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	15
2. Uporaba manjinskog jezika u postupcima pred pravosudnim tijelima	28
3. Uporaba manjinskog jezika pred pravnim osobama s javnim ovlastima	28
III. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina	30
IV. Kulturna autonomija	34
V. Zastupljenost nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima, na državnoj i lokalnoj razini te u upravnim i pravosudnim tijelima	36
1. Zastupljenost nacionalnih manjina u tijelima državne uprave	36
2. Zastupljenost nacionalnih manjina u predstavničkim, izvršnim i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	37
3. Zastupljenost nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima	39
VI. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina	40
1. Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	40
2. Ovlasti vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	40
3. Financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	41
4. Evidencija o registriranim vijećima nacionalnih manjina i izdanim potvrdama za izabrane predstavnike nacionalnih manjina	42
5. Djelovanje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	42

VII. Posebne aktivnosti za unaprjeđivanje	
<i>položaja nacionalnih manjina</i>	91
1. Edukacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina	92
2. Financiranje programa izgradnje građanskog povjerenja na području od posebne državne skrbi	93
3. Seminar o provedbi Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina.....	93
VIII. Provedba dijela Nacionalnog programa za Rome	94
IX. Zbirni financijski pokazatelji primjene	
Ustavnog zakona	102
Zaključne ocjene	103
Prilog 1. Tabelarni prikaz obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina	
Prilog 2. Tabelarni prikaz kulturnih aktivnosti nacionalnih manjina financiranih putem Ministarstva kulture	
Prilog 3. Tabelarni prikaz zastupljenosti nacionalnih manjina u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	

UVOD

Odredba članka 37. stavka 3. **Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj** („Narodne novine“, broj: 155/02) (u daljnjem tekstu Ustavni zakon) propisuje obvezu Vlade Republike Hrvatske da najmanje jednom godišnje Hrvatskom saboru podnosi Izvješće o provođenju Ustavnog zakona i o utrošku sredstava koja se u Državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina.

Ukupna politika Vlade Republike Hrvatske, prema različitim aspektima društvenog života u kojima dolazi do izražaja i problematika nacionalnih manjina, šira je od područja koja uređuje Ustavni zakon. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona i utrošku sredstava iz Državnog proračuna odnosi se samo na ostvarivanje prava zajamčenih pojedinim odredbama Ustavnog zakona. Stoga Izvješćem ne može biti obuhvaćena cjelovita politika Vlade Republike Hrvatske u odnosu na nacionalne manjine.

Vlada Republike Hrvatske ispunila je u 2005. godini svoju obvezu Hrvatskom saboru podnošenjem Izvješća o provođenju Ustavnog zakona i o utrošku sredstava koja se u Državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina za 2003. i 2004. godinu.

Hrvatski sabor je na svojoj 19. sjednici 17. ožujka 2006. godine, nakon provedene rasprave, donio Zaključak o prihvaćanju Izvješća uz obvezu da se u ovom izvješću o provedbi Ustavnog zakona za 2005. godinu izjasni i o primjedbama i prijedlozima iznesenima u saborskoj raspravi.

U Republici Hrvatskoj na tragu opredijeljenosti prema zaštiti i omogućavanju ostvarivanja prava nacionalnih manjina pored Ustavnog zakona kao temeljnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u primjeni su i Zakon o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj: 52/00, 56/00- ispravak), Zakon o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina („Narodne novine“ broj: 52/00), Zakon o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj: 44/05–pročišćeni tekst), Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj: 69/03–pročišćeni tekst) i drugi zakonski akti kojima se osiguravaju različita prava pripadnika nacionalnih manjina. Zaštita tih prava usmjerena je ne samo na zaštitu jezika i pisma kao bitnih obilježja nacionalne manjine već i na zaštitu kulturne različitosti kroz kulturne aktivnosti i aktivno sudjelovanje u političkom i javnom životu društva.

Prema sadržaju članka 7. Ustavnog zakona Republika Hrvatska osigurava ostvarivanje posebnih prava i sloboda pripadnicima nacionalnih manjina koje oni uživaju pojedinačno ili zajedno s drugim osobama koje pripadaju istoj nacionalnoj manjini, a kada je to određeno Ustavnim ili posebnim zakonom, zajedno s pripadnicima drugih nacionalnih manjina, naročito:

1. služenje svojim jezikom i pismom privatno te u javnoj i službenoj uporabi

2. odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu kojim se služe
3. uporabu svojih znamenja i simbola
4. kulturnu autonomiju održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture, te očuvanje i zaštitu svojih kulturnih dobara i tradicije
5. pravo na očitovanje svoje vjeroispovijesti te na osnivanje vjerskih zajednica zajedno s drugim pripadnicima te vjeroispovijesti
6. pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja (primanje i širenje informacija) na jeziku i pismu kojim se služe
7. samoorganiziranje i udruživanje radi ostvarivanja zajedničkih interesa
8. zastupljenost u predstavničkim tijelima na državnoj i lokalnoj razini, te u upravnim i pravosudnim tijelima
9. sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina
10. zaštitu od svake djelatnosti koja ugrožava ili može ugroziti njihov opstanak, ostvarivanje prava i sloboda.

Odredbe Ustavnog zakona i odredbe posebnih zakona, kojima se uređuju prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina, moraju se tumačiti i primjenjivati sa svrhom poštivanja pripadnika nacionalnih manjina i hrvatskog naroda te razvijanja razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među njima.

Provedba Ustavnog zakona predstavlja ujedno i provedbu obveza iz međunarodnih ugovora, kojih je Republika Hrvatska stranka: u prvom redu Okvirne konvencije o pravima nacionalnih manjina i Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima. U odnosu na ove dokumente Republika Hrvatska redovito podnosi periodična izvješća. Međutim rokovi u kojima se ova izvješća podnose ne podudaraju se s rokovima podnošenja izvješća o primjeni Ustavnog zakona. Tako će sljedeće Izvješće o provedbi Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima biti podneseno u rujnu 2006. godine i obuhvatit će osvrt na Preporuke Odbora ministara Vijeća Europe donesene povodom Drugog izvješća o primjeni Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima.

Tekst Izvješća obuhvaća područja znanosti, obrazovanja, kulture, državnu upravu, lokalnu i regionalnu (područnu) samoupravu, pravosuđe, posebne programe i područje rada Savjeta za nacionalne manjine.

I. SAVJET ZA NACIONALNE MANJINE

Ustavnim zakonom osnovan je Savjet za nacionalne manjine radi sudjelovanja nacionalnih manjina u javnom životu Republike Hrvatske, a osobito radi razmatranja i predlaganja uređivanja i rješavanja pitanja u svezi s ostvarivanjem i zaštitom prava i sloboda nacionalnih manjina.

U skladu sa zakonskim ovlastima u 2005. godini Savjet za nacionalne manjine, temeljem članka 35. i 36. Ustavnog zakona te Programa rada Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske za 2005.godinu („Narodne novine“, broj: 31/05), razmatrao je na svojim sjednicama pitanja koja se odnose na ostvarivanje prava nacionalnih manjina te na primjenu Ustavnog zakona i drugih zakona i propisa kojima su regulirana prava pripadnika nacionalnih manjina, a naročito:

1. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina
2. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u upravnim i pravosudnim tijelima
3. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
4. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina
5. Kulturnu autonomiju nacionalnih manjina
6. Pristup javnim medijima

1. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Tijekom 2005. godine Savjet za nacionalne manjine pratio je ostvarivanje Ustavnog zakona vezano za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Suradnjom i kontaktima s vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, kao i s predstavnicima lokalne i područne samouprave, te provedenom analizom, ocijenjeno je da je sustav vijeća i predstavnika nacionalnih manjina počeo funkcionirati. Uočeno je da je rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina determiniran razvijenošću područja lokalne i područne (regionalne) samouprave, na kojima oni djeluju, i to prvenstveno u smislu osiguravanja prostornih i materijalnih uvjeta za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Ta je problematika najuočljivija i najizrazitija kod vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na područjima od posebne državne skrbi.

Unatoč dobrim primjerima pojedinih općina, gradova i županija još je uvijek dosta lokalnih i područnih samouprava koje nisu uskladile statute i poslovnike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s Ustavnim zakonom niti osigurale osnovne uvjete i sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina imaju izborni legitimitet, što im omogućuje da izravno sudjeluju u donošenju odluka vezanih za pitanja od interesa za nacionalne manjine. Međutim, njihov stvarni utjecaj u lokalnoj i područnoj samoupravi još nije ni približno zaživio u mjeri u kojoj to omogućuje Ustavni zakon. Za to postoji više razloga. Prvi i osnovni je osiguranje uvjeta rada vijećima i predstavnicima nacionalnih

manjina njihova stvarna prihvaćenost kao dijela pripadnika lokalne i područne samouprave, kao i još uvijek deficitarna znanja vijeća i predstavnika o njihovoj ulozi.

Sve ove činjenice uputile su Savjet za nacionalne manjine da zajedno s Uredom za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske, uz potporu OEES-a, kontinuirano tijekom 2005. godine organizirao 23 seminara i radionica za osposobljavanje i edukaciju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina kao i predstavnika lokalne samouprave, u cilju što brže implementacije Ustavnog zakona.

Savjet za nacionalne manjine pozitivno je ocijenio zalaganje Vlade Republike Hrvatske u 2005. godini na provođenju Ustavnog zakona. Ujedno je ukazao na potrebu da se i dalje ulažu naponi za uspostavu cjelovite suradnje između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. U tom smislu potrebno je posebno ukazati jedinicama lokalne samouprave na primjenu članka 28. i 32. st. 1. Ustavnog zakona.

2. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u upravnim i pravosudnim tijelima

Savjet za nacionalne manjine tijekom 2005. godine, na svojim je sjednicama više puta raspravljao o primjeni odredbe članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona, u odnosu na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u stanovništvu Republike Hrvatske, odnosno na području teritorijalne nadležnosti upravnih tijela. Savjet za nacionalne manjine ukazao je i upozorio tijela državne vlasti na nedovoljnu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima. Kako se ne vodi potpuna službena evidencija o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u središnjim tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima treba donijeti odgovarajuće provedbene propise koje će omogućiti osiguravanje odgovarajuće zastupljenosti nacionalnih manjina. Ocjena stanja u ovom području, obzirom na provedene zakonske promjene, prikazana je u odgovarajućem poglavlju ovog Izvješća.

3. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

U odnosu na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Savjet za nacionalne manjine je raspravljao o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Savjet za nacionalne manjine je ukazao na teškoće koje u osiguravanju zastupljenosti nacionalnih manjina proizlaze iz postojećih propisa o popisima birača i prebivalištu građana. Postojeći propisi doveli su prema ocjeni Savjeta za nacionalne manjine do neujednačene prakse kod osiguravanja zastupljenosti manjina u predstavničkim tijelima lokalnih i područnih (regionalnih) jedinica nakon provedbe lokalnih izbora 2005. godine.

Zbog uočenih problema Savjet za nacionalne manjine preporučio je Vladi Republike Hrvatske da razmotri nastalo stanje i poduzme potrebne korake radi uređivanja ovog pitanja i otklanjanja uočenih problema.

4. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Savjet za nacionalne manjine je tijekom 2005. godine kontinuirano pratio primjenu Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. U odnosu na provođenja programa rada manjinskih škola, kao što su prevođenje i tiskanje udžbenika na jezicima nacionalnih manjina i sufinanciranje posebnih programa školovanja pripadnika nacionalnih manjina, Savjet za nacionalne manjine upozorio je na određene nedostatke vezane uz provođenje Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, a koji se odnose na nedovoljan broj savjetnika za manjinske jezike i manjinsko školstvo. Također je upozoreno na nepostojanje kriterija za raspodjelu sredstava i načina kontrole trošenja sredstava, koja se raspoređuje za tiskanje udžbenika na jezicima nacionalnih manjina, organizaciju ljetnih škola za pripadnike nacionalnih manjina i edukaciju manjinskih učitelja.

Temeljem preporuka Savjeta za nacionalne manjine u 2005. godini zaposleni su savjetnici za manjinske jezike i školstvo i usklađen je način raspodjele sredstava za tiskanje udžbenika na jezicima nacionalnih manjina, organizaciju ljetnih škola za pripadnike nacionalnih manjina, kao i edukaciju učitelja.

5. Kulturna autonomija nacionalnih manjina

U odnosu na kulturnu autonomiju, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj Savjet za nacionalne manjine je, sukladno čl. 35. st. 4. Ustavnog zakona, tijelo koje raspoređuje sredstva koja su u Državnom proračunu osigurana za potrebe nacionalnih manjina.

U 2005. godini sredstva namijenjena za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina povećana su u proračunu Republike Hrvatske u odnosu na 2004. godinu 11%, što iznosi 24.500.000,00 kn. Savjet je raspodijelio za ostvarivanje programa kulturne autonomije nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina sredstva kako slijedi:

I. TALIJANI

1. NIU »EDIT« RIJEKA	3.613.060,00
2. CENTAR ZA POVIJESNA ISTRAŽIVANJA, ROVINJ	525.140,00
3. TALIJANSKA DRAMA, RIJEKA	404.140,00
4. TALIJANSKA UNIJA, RIJEKA	563.860,00
UKUPNO TALIJANI:	5.106.200,00

II. ČESI

1. NIU »JEDNOTA« DARUVAR	1.299.100,00
2. SAVEZ ČEHA U REPUBLICI HRVATSKOJ, DARUVAR	1.134.100,00
UKUPNO ČESI:	2.433.200,00

III. SLOVACI

1. SAVEZ SLOVAKA, NAŠICE	1.004.300,00
UKUPNO SLOVACI:	1.004.300,00

IV. MAĐARI

1. DEMOKRATSKA ZAJEDNICA MAĐARA HRVATSKE, OSIJEK	2.005.350,00
2. SAVEZ MAĐARSKIH UDRUGA, ZAGREB	705.050,00
UKUPNO MAĐARI:	2.710.400,00

V. RUSINI I UKRAJINCI

1. SAVEZ RUSINA I UKRAJINACA U REPUBLICI HRVATSKOJ, VUKOVAR	992.200,00
2. DRUŠTVO ZA UKRAJINSKU KULTURU, ZAGREB	36.300,00
UKUPNO RUSINI I UKRAJINCI	1.028.500,00

VI. SRBI

1. SRPSKO KULTURNO DRUŠTVO »PROSVJETA«, ZAGREB	3.470.000,00
2. SRPSKI DEMOKRATSKI FORUM, ZAGREB	490.000,00
3. SRPSKO NARODNO VIJEĆE, ZAGREB	2.100.000,00
4. ZAJEDNIČKO VIJEĆE OPĆINA, VUKOVAR	220.000,00
5. NARODNO VIJEĆE SRBA, ZAGREB	110.000,00
UKUPNO SRBI:	6.390.000,00

VII. NIJEMCI I AUSTRIJANCI

1. NJEMAČKA NARODNOSNA ZAJEDNICA OSIJEK	313.210,00
2. ZAJEDNICA NIJEMACA ZAGREB	101.390,00
3. SAVEZ NIJEMACA I AUSTRIJANACA HRVATSKE OSIJEK	16.500,00
4. NARODNI SAVEZ NIJEMACA HRVATSKE, ZAGREB	16.500,00
5. UDRUGA NIJEMACA I AUSTRIJANACA, VUKOVAR	10.000,00
6. UDRUGA AUSTRIJANACA, ZAGREB	22.000,00
UKUPNO NIJEMCI I AUSTRIJANCI:	479.600,00

VIII. ŽIDOVI

1. ŽIDOVSKA OPĆINA, ZAGREB	374.600,00
2. MJEŠOVITI PJEVAČKI ZBOR »LIRA«, ZAGREB	55.000,00
3. ŽIDOVSKA KULTURNA SCENA »BEJAHAD« ZAGREB	40.000,00
4. UDRUGA PREŽIVJELI HOLOKAUSTA U HRVATSKOJ	10.000,00
UKUPNO ŽIDOVI:	479.600,00

IX. SLOVENC

1. SAVEZ SLOVENSКИH DRUŠTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ, ZAGREB	496.100,00
---	------------

UKUPNO SLOVENC: **496.100,00**

X. ALBANC

1. UNIJA ZAJEDNICA ALBANACA U REPUBLICI HRVATSKOJ, ZAGREB	558.800,00
--	------------

UKUPNO ALBANC: **558.800,00**

XI. BOŠNJAC

1. KULTURNO DRUŠTVO BOŠNJAKA HRVATSKE »PREPOROD«, ZAGREB	540.000,00
2. BOŠNJAČKA NACIONALNA ZAJEDNICA HRVATSKE ZAGREB	221.000,00
3. BOŠNJAČKA NACIONALNA ZAJEDNICA HRVATSKE ZA SISAČKO-MOSLAVAČKU ŽUPANIJU	35.000,00
4. NACIONALNA ZAJEDNICA BOŠNJAKA ISTRE, PULA	25.000,00
5. BOŠNJAČKA NACIONALNA ZAJEDNICA HRVATSKE VUKOVARSKO-SRIJEMSKЕ ŽUPANIJE	15.000,00
6. BOŠNJAČKA NACIONALNA ZAJEDNICA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE	15.000,00
UKUPNO BOŠNJAC:	851.000,00

XII. ROMI

1. VIJEĆE ROMSKIH UDRUGA, ZAGREB	203.900,00
2. MREŽA ROMSKIH UDRUGA, ZAGREB	263.320,00
3. SAMOSTALNE UDRUGE ROMA	332.200,00
-Udruga Romi za Rome, Zagreb	136.000,00
-Udruga Roma Hrvatske »Romski putevi«, Zagreb	18.700,00
-Humanitarna organizacija Svjetska organizacija Roma u Hrvatskoj, Zagreb	37.500,00
-Centar kulture Roma »Romano Centro«, Zagreb	44.000,00
-Udruga »Romi za Rome« - podružnica Vodnjan	22.000,00
-Udruga Roma Bajaša Međimurske županije, Čakovec	54.000,00
-Udruga Roma Valpovštine, Valpovo	10.000,00

-Udruga Roma grada Belog Manastira	10.000,00
4. STVARANJE PRETPOSTAVKI OSTVARIVANJA KULTURNE AUTONOMIJE	320.000,00
5. DESETLJEĆE UKLJUČIVANJA ROMA (2005–2015)	30.600,00
6. SPOMEN-OBILJEŽJE ROMSKIM ŽRTVAMA FAŠISTIČKOG TERORA LOGORA JASENOVAC	38.200,00
UKUPNO ROMI:	1.188.220,00

XIII. MAKEDONCI

1. ZAJEDNICA MAKEDONACA U REPUBLICI HRVATSKOJ, ZAGREB	496.100,00
UKUPNO MAKEDONCI:	496.100,00

XIV. CRNOGORCI

1. NACIONALNA ZAJEDNICA CRNOGORACA HRVATSKE, ZAGREB	482.900,00
UKUPNO CRNOGORCI:	482.900,00

XV. RUSI

1. NACIONALNA ZAJEDNICA RUSA HRVATSKE, ZAGREB	32.000,00
UKUPNO RUSI:	32.000,00

XVI. BUGARI

1. NACIONALNA ZAJEDNICA BUGARA U REPUBLICI HRVATSKOJ, ZAGREB	48.000,00
UKUPNO BUGARI	48.000,00

XVII. POLJACI

1. POLJSKA KULTURNA UDRUGA »MIKOLAJ KOPERNIK«, ZAGREB	16.000,00
2. POLJSKA KULTURNA UDRUGA »FRYDERYK CHOPIN«, RIJEKA	21.000,00
UKUPNO POLJACI:	37.000,00

UKUPNO RASPOREĐENO: 23.821.920,00 kuna

**SUFINANCIRANJE PROGRAMA RADIJA NA REGIONALNOJ I
LOKALNOJ RAZINI NAMIJENJENIH INFORMIRANJU
PRIPADNIKA
NACIONALNIH MANJINA NA JEZICIMA NACIONALNIH MANJINA 300.000,00**

1. Radio »Banska kosa« d.o.o., Radio »Beli Manastir«, program radioemisije za srpsku, romsku i mađarsku nacionalnu manjinu na području Baranje	36.000,00
2. Radio »Brod« d.o.o., Slavonski Brod, radio program za tri nacionalne manjine:	36.000,00
-emisija »Ej Romale«, romska nacionalna manjina	
-emisija »Ukrajinci u Hrvatskoj«, ukrajinska nacionalna manjina	12.000,00
-emisija »Glas Čeha na Radio Brodu«, češka nacionalna manjina	12.000,00
	12.000,00
3. Savez Slovaka – radioemisije za Slovake na slovačkom jeziku:	36.000,00
- Radio Našice	
- Radio Osijek	12.000,00
- Radio Ilok	12.000,00
	12.000,00
4. Radio Dunav, pilot projekt »Radijske emisije na jezicima nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije«	25.000,00
5. Radio »Pula«, emisija za romsku nacionalnu manjinu na romskom jeziku	20.000,00
6. Radio Pitomača d.o.o. »Pitomi radio«, emisija za romsku, albansku i mađarsku nacionalnu manjinu	20.000,00
7. Hrvatski radio »Baranja«, program za mađarsku nacionalnu manjinu	20.000,00
8. Radio »Ogulin«, program za srpsku nacionalnu manjinu	12.000,00
9. Hrvatski radio »Karlovac«, emisija »Manjinski forum« za pripadnike srpske nacionalne manjine Karlovačke županije	12.000,00
10. Rapsodija d.o.o. Radio »Borovo«, emisije namijenjene pripadnicima svih nacionalnih manjina na području Vukovarsko srijemske i dijelu Osječko-baranjske županije	28.000,00
	25.000,00
11. Radio Daruvar, program za češku nacionalnu manjinu na češkom jeziku	50.000,00
OSPOSOBLJAVANJE ČLANOVA VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA:	140.000,00
ZAJEDNIČKI PROGRAMI	188.080,00
- stručno usavršavanje predstavnika udruga i ustanova nacionalnih manjina	
- seminari za novinare u manjinskim medijima	
- seminari za zaposlenike u državnoj upravi koji se bave nacionalnim manjinama	

NERASPOREĐENO (tekuća rezerva):

50.000,00

SVEUKUPNO:

24.500.000.00 kuna

U 2005. godini postignut je daljnji značajan napredak u ostvarivanju programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina iz područja informiranja, izdavaštva i kulturnog amaterizma. Analiza izvješća nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina o realizaciji programa i utrošku sredstva u 2005. godini potvrdila je važnost sufinanciranja ovih programa iz Državnog proračuna Republike Hrvatske putem Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske. To se prvenstveno odnosi na odgovornost za utrošak odobrenih sredstava te na prepoznavanje stvarnih potreba udruga i ustanova nacionalnih manjina putem Savjeta za nacionalne manjine. Izvješća o realizaciji programa i utrošku sredstva u 2005. godini nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina pokazuju daljnji napredak u preuzimanju odgovornosti za dobivena sredstva. Uspostavljena je zadovoljavajuća razina financijske discipline i uočen je povećan broj sudionika, u većini programa, u odnosu na 2004. godinu. Analiza utroška doznačenih sredstava ukazuje da su kod jednog broja udruga i ustanova prisutne nepravilnosti, koje se odnose na još uvijek nepotpunu primjenu Zakona o proračunu i Zakona o javnoj nabavi.

Prema ocjenama Savjeta za nacionalne manjine, na osnovi analize realiziranih programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina, upućuje da se položaj nacionalnih manjina u području kulturne autonomije značajno poboljšao u odnosu na 2004. godinu. To je postignuto prvenstveno primjenom Ustavnog zakona, kao i političkim uvjetima u kojima su nacionalne manjine preuzele veću odgovornost za svoj položaj. Djelovanjem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina te Savjeta za nacionalne manjine, ostvaruje se princip integracije nacionalnih manjina u hrvatsko društvo, ali i očuvanje njihovog kulturnog i nacionalnog identiteta. Analizirajući Izvješće za 2005. godinu možemo još uvijek uočiti različitu razinu ostvarivanja prava nacionalnih manjina u području kulturne autonomije i to prvenstveno zbog tradicije i organiziranosti, koje najpotpunije ostvaruju one nacionalne manjine koje su ta prava imale i prije uspostave samostalne Republike Hrvatske. Još uvijek najveće probleme u ostvarivanju prava iz područja kulturne autonomije imaju pripadnici nacionalnih manjina koji žive na područjima od posebne državne skrbi.

6. Pristup javnim medijima

Provedbu čl.18. Ustavnog zakona koji se odnosi na pristup javnim medijima na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini pripadnika nacionalnih manjina, kao i čl. 5. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, Savjet za nacionalne manjine je, na temelju članka 35. stavka 2. podstavka 3. Ustavnog zakona, a koji se odnosi na davanje mišljenja i prijedloga o programima javnih radiopostaja i javne televizije, namijenjenih pripadnicima nacionalnih manjina, tijekom 2005. godine razmotrio Izvješće Hrvatske radiotelevizije i Hrvatskog radija o emisijama namijenjenima nacionalnim manjinama u Republici Hrvatskoj.

Hrvatska radiotelevizija kao javna televizija te Hrvatski radio ključni su subjekti u promoviranju i razumijevanju manjina u društvu, jer se najveći dio javnosti informira o nacionalnim manjinama i njihovim problemima putem tih medija. Time se stvara slika javnog mijenja o manjinama. Kako je javnost bitan faktor u promoviranju manjina i njihovih prava, bitno je napomenuti ulogu HTV-a i Hrvatskog radija u senzibiliziranju javnosti za manjinsku tematiku. Proces senzibiliziranja javnosti za manjinsku tematiku uključuje i veću suradnju medija s udruženjima i tijelima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Razmatrajući izvješće HTV-a i Hrvatskog radija Savjet za nacionalne manjine je temeljem članka 35. stavka 2. podstavka 3. Ustavnog zakona na sjednici održanoj 15. travnja 2005. godine jednoglasno donio sljedeće zaključke:

1. Savjet za nacionalne manjine utvrđuje nedovoljnu zastupljenost nacionalnih manjina u programima Hrvatske radiotelevizije, čime HRT ne ostvaruje obveze sukladno odredbama članka 18. stavka 1. Ustavnog zakona i članka 5. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji.
2. Hrvatska radiotelevizija polugodišnje će izvijestiti Savjet za nacionalne manjine o proizvedenim i emitiranim emisijama i priložima o pripadnicima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u programima Hrvatske radiotelevizije.
3. Predlaže se održavanje zajedničkih sastanaka Savjeta za nacionalne manjine s ravnateljstvom Hrvatske radiotelevizije svakih šest mjeseci radi međusobnog informiranja, davanja mišljenja i prijedloga o programima namijenjenima nacionalnim manjinama u Republici Hrvatskoj.

Na temelju izvješća Savjeta za nacionalne manjine nakon detaljne analize izvješća HRT-a i Hrvatskog radija, kao i vlastite analize zastupljenosti nacionalnih manjina u javnim medijima utvrđeno je da su nacionalne manjine u programima HRT-a zastupljene s manje od 1%, što je nedopustivo, kao i neispunjavanje obveze vezane za emitiranje programa na manjinskim jezicima, pogotovo uzimajući u obzir dostignutu razinu ostalih manjinskih prava u Republici Hrvatskoj.

II. JEZIK I PISMO NACIONALNIH MANJINA U SLUŽBENOJ I JAVNOJ UPORABI

Pravo na službenu ravnopravnu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina uređeno je čl. 12. st. 2. i čl. 15. st. 4. Ustava, člankom 10. i 12. Ustavnog zakona i Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj: 52/00, 56/00-ispravak) (u daljnjem tekstu Zakon o uporabi jezika i pisma).

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo koristiti svoje ime i prezime na jeziku kojim se služe, te da ono bude službeno priznato njima i njihovoj djeci upisom u matične knjige i druge službene isprave u skladu s propisima. Jednako tako imaju pravo da se obrazac osobne iskaznice tiska i popunjava i na jeziku i pismu kojim se služe.

Prema podacima *Ministarstva unutarnjih poslova* u razdoblju od 1. siječnja 2005. do 31. prosinca 2005. izdane su osobne iskaznice na jeziku i pismu nacionalnih manjina i to:

❖ talijanska nacionalna manjina	(2797)
❖ srpska nacionalna manjina	(60)
❖ mađarska nacionalna manjina	(7)
U K U P N O:	2864

Od navedenog broja 15 osobnih iskaznica izdano je izvan područja u kojima se primjenjuje ravnopravna službena uporaba jezika i pisma pojedine nacionalne manjine.

U ovom izvještajnom razdoblju Ministarstvo unutarnjih poslova izdalo je 58 dvojezičnih uvjerenja i potvrda na talijanskom jeziku o činjenicama o kojima Ministarstvo vodi službenu evidenciju.

1. Prikaz uporabe manjinskog jezika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Člankom 12. Ustava Republike Hrvatske propisana je službena uporaba hrvatskog jezika i latiničnog pisma. U pojedinim lokalnim jedinicama, uz hrvatski jezik i latinično pismo, u službenu se uporabu može uvesti i drugi jezik te ćirilčno ili koje drugo pismo pod uvjetima propisanim zakonom.

Pristupanje Europskoj povelji o regionalnim ili manjinskim jezicima („Narodne novine- Međunarodni ugovori“, broj: 18/97) donijelo je dodatno uporište za zakonsko uređivanje i razradu pojedinih manjinskih prava zajamčenih Ustavom i odredilo pravac normativnog uređivanja tih prava.

Prema definiciji stavka a) članka 1. Europske povelje o primjeni regionalnih ili manjinskih jezika, odnosno uporabe regionalnog ili manjinskog jezika na određenom teritoriju države, navodimo da se u Republici Hrvatskoj ne može precizno označiti određeni teritoriji, budući da su pripadnici nacionalnih manjina prisutni na cjelokupnom teritoriju, u većem ili manjem broju.

Pripadnici talijanske manjine pretežno žive koncentrirano na području Istarske županije, a pripadnici češke manjine na području Bjelovarsko-bilogorske županije, dok se pripadnici mađarske, slovačke, rusinske i ukrajinske manjine nalaze na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Srpska manjina živi većim dijelom disperzirana na cijelom području Republike Hrvatske, dok je manjim dijelom koncentrirana na dijelovima više županija (Šibensko-kninske, Zadarske, Ličko-senjske, Karlovačke, Sisačko-moslavačke, Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske županije).

Podaci su sljedeći: u Šibensko-kninskog županiji živi 10 229 pripadnika srpske nacionalnosti, u Osječko-baranjskoj županiji 28 866, u Ličko-senjskoj županiji 6193, u Zadarskoj županiji 716, u Karlovačkoj županiji 15 651, u Vukovarsko-srijemskoj

županiji 31 644, u Sisačko-moslavačkoj županiji 21 617, u Požeško-slavonskoj županiji 5616, te u Bjelovarsko-bilogorskoj 9 421 pripadnik srpske nacionalnosti. Na području Istarske županije živi 14 284 pripadnika talijanske nacionalne manjine.

Popis stanovnika prema materinjem jeziku govornika (prema popisu stanovništva iz 2001.)

Jezik	Broj govornika	Postotak
hrvatski	4 267 135	96,17%
albanski	14 621	0,33%
bošnjački	9 197	0,21%
bugarski	265	0,01%
crnogorski	460	0,01%
češki	7 178	0,16%
mađarski	12 650	0,29%
makedonski	3 534	0,08%
njemački	3 013	0,07%
poljski	536	0,01%
romski	7 860	0,18%
rumunjski	1 205	0,03%
ruski	1 080	0,02%
rusinski	1 828	0,04%
slovački	3 993	0,09%
slovenski	11 872	0,27%
srpski	49 590	1,12%
talijanski	20 521	
turski	347	
ukrajinski	1 027	
vlaški	7	
židovski	8	
ostalo	2 824	
nepoznato	16 709	

Za primjenu Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima u području ravnopravne službene uporabe manjinskih jezika pred tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i od strane pravnih osoba s javnim ovlastima relevantan je Zakon o uporabi jezika i pisma.

Ustavnim zakonom u članku 12. propisano je da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje na području jedinice lokalne samouprave kada pripadnici pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice. Ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje se i kada je to predviđeno međunarodnim ugovorima koji, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske i kada je to propisano statutom jedinice lokalne samouprave ili statutom jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o uporabi jezika i pisma.

Ostali uvjeti, slijedom odredbe stavka 3. članka 12. Ustavnog zakona, kao i način službene uporabe jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine u predstavničkim i izvršnim tijelima i u postupku pred tijelima državne uprave prvog stupnja, u postupku pred sudbenim tijelima prvog stupnja, u postupcima koje vode državno odvjetništvo i javni bilježnici, te pravne osobe koje imaju javne ovlasti, razrađeni su Zakonom o uporabi jezika i pisma.

Pri tome je važno za napomenuti da se Zakonom o uporabi jezika i pisma ne mijenjaju niti ukidaju prava pripadnika nacionalnih manjina stečena na temelju međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, niti prava stečena prema propisima koji su se primjenjivali do stupanja na snagu ovoga Zakona (do 27. svibnja 2000.).

U glavi II, pod b), u člancima 12. do 20. navedenog Zakona, uređena je ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina u postupku pred državnim tijelima prvog stupnja i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti.

Posebno je člankom 18. uređeno da tijela državne uprave prvog stupnja, ustrojstvene jedinice središnjih tijela državne uprave koje postupaju u prvom stupnju, sudbena tijela prvog stupnja, državna odvjetništva i državna pravobraniteljstva prvog stupnja, javni bilježnici i pravne osobe koje imaju javne ovlasti, te koje imaju svoje urede i ispostave u općinama, gradovima i županijama u kojima je u službenoj uporabi pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma i jezik i pismo nacionalne manjine, na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, a na zahtjev građana, dvojezično ili višejezično:

1. izdaju javne isprave
2. tiskaju obrasce koji se koriste u službene svrhe
3. ispisuju tekst pečata i žigova u istoj veličini slova
4. ispisuju natpisne ploče
5. ispisuju zaglavlja akata istom veličinom slova.

Slijedi prikaz županija na čijim su područjima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno gradovi i općine sukladno odredbama Ustavnog zakona bile dužne statutima urediti pravo uporabe manjinskog jezika (one jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima pripadnici nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovništva).

Sisačko-moslavačka županija

U Sisačko-moslavačkoj županiji, u Općinama Dvor i Gvozd statutima je uvedena ravnopravna uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma. U Općini Dvor udjel srpske nacionalne manjine iznosi 60,87%, a u Općini Gvozd 53,03%.

Statutom Općine Gvozd („Službeni vjesnik“ Općine Gvozd, broj: 22/01, 27/01 i 28/04) propisano je da pripadnici srpske nacionalne manjine imaju pravo na ravnopravnu službenu uporabu srpskog jezika i pisma na cijelom području Općine Gvozd (članak 11.a), te imaju pravo slobodno isticati svoju zastavu i simbole zajedno

sa zastavom i grbom Republike Hrvatske na dane praznika i blagdana, a stalno je isticati na zgradi Općine Gvozd zajedno sa zastavom Republike Hrvatske.

U Općini Dvor, člankom 58. Statuta („Službeni vjesnik“ Općine Dvor, broj: 19/01, 13/02 i 4/03), propisana je pored hrvatskog jezika i pisma službena uporaba srpskog jezika i pisma.

Karlovačka županija

Vežano uz primjenu Zakona o uporabi jezika i pisma na području Karlovačke županije, ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina uvedena je u statutima sljedećih jedinica lokalne samouprave:

U Statutu **Općine Krnjak** člancima 9., 10. i 11. propisane su odredbe o ravnopravnoj službenoj uporabi jezika i pisma srpske nacionalne manjine.

Člankom 9. Statuta propisano je: “Pripadnicima srpske nacionalne manjine koji čine više od jedne trećine stanovništva (61,55% - prema popisu stanovništva iz 2001. godine), radi ostvarivanja slobode u izražavanju nacionalnih osobitosti zajamčuje se, suglasno Ustavu i ovom statutu, a u skladu s potrebama zajedničkog života s Hrvatima i pripadnicima drugih etničkih i nacionalnih zajednica i manjina, slobodna i ravnopravna uporaba srpskog jezika i ćirilicnog pisma, te razvijanje kulture, odgoja i obrazovanja na svojem jeziku.”

Nadalje, člankom 10. Statuta propisano je:

»U Općini se osigurava dvojezično, na hrvatskom i srpskom jeziku:

- ispisivanje teksta pečata i žigova istom veličinom slova
- ispisivanje natpisnih ploča predstavničkog, izvršnog i upravnog tijela Općine, kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti istom veličinom slova
- ispisivanje zaglavlja akata istom veličinom slova.

Vijećnicima odnosno građanima Općina osigurava dvojezično na hrvatskom i srpskom jeziku:

- materijale za sjednicu Općinskog vijeća
- izradu zapisnika i objavu zaključaka
- objavljivanje službenih obavijesti i poziva Općinskog vijeća i upravnih tijela.

Općina osigurava pravo građanima da im se dvojezično, na hrvatskom i srpskom jeziku:

- izdaju javne isprave
- tiskaju obrasci koji se koriste u službene svrhe.«

Člankom 11. Statuta propisano je: »Pripadnicima srpske nacionalne manjine jamči se pravo na javnu upotrebu njihovog jezika i pisma, pravo očuvanja nacionalnog i kulturnog identiteta, pravo na osnivanje autonomnih, kulturnih i drugih društava, pravo na slobodno organiziranje informativne i izdavačke djelatnosti, pravo na odgoj i obrazovanje na vlastitom jeziku i pravo na isticanje nacionalnih obilježja.«

U Statutu **Općine Vojnić** člancima 9. i 10. propisane su odredbe o ravnopravnoj službenoj uporabi jezika i pisma srpske nacionalne manjine.

Članak 9. Statuta propisuje: »U Općini Vojnić je ravnopravna službena uporaba hrvatskog jezika i latiničnog pisma i jezika, i pisma i jezika srpske nacionalne manjine na cijelom području Općine. U ostvarivanju prava iz stavka 1. ovog Statuta u Općini na cijelom području ispisuje se dvojezično – na hrvatskom i srpskom jeziku, istom veličinom slova:

- pisani prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu
- nazivi ulica i trgova
- nazivi mjesta i lokaliteta.

Na području Općine iz stavka 1. ovog članka, pravne i fizičke osobe koje obavljaju javnu djelatnost mogu ispisivati nazive dvojezično na hrvatskom i srpskom jeziku.«

Nadalje, članak 10. Statuta propisuje: »U Općini se rad Općinskog vijeća odvija na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom, srpskom jeziku i ćiriličnim pismom.

U Općini se osigurava dvojezično, na hrvatskom i srpskom jeziku:

- ispisivanje teksta pečata i žigova istom veličinom slova
- ispisivanje natpisnih ploča predstavničkog, izvršnog i upravnog tijela Općine, kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti istom veličinom slova
- ispisivanje zaglavlja akata istom veličinom slova.

Vijećnicima odnosno građanima Općina osigurava dvojezično na hrvatskom i srpskom jeziku:

- dostavu materijala za sjednicu Općinskog vijeća
- izradu zapisnika i objavu zaključaka
- objavljivanje službenih obavijesti i poziva Općinskog vijeća i upravnih tijela, kao i materijala za sjednicu Općinskog vijeća.

Općina osigurava pravo građanima da im se dvojezično, na hrvatskom i srpskom jeziku:

- izdaju javne isprave
- tiskaju obrasci koji se koriste u službene svrhe.«

Pripadnici srpske manjine imaju u postupku prvog i drugog stupnja pred upravnim tijelima Općine ista prava kao i u postupku pred tijelima državne uprave prvog stupnja.

Provedbu navedenih odredbi ove lokalne jedinice nisu osigurale iz razloga nedostatka materijalnih i tehničkih uvjeta za provedbu istih.

U **Općini Plaški**, gdje srpska nacionalna manjina čini 45,99% stanovništva, u odredbe Statuta Općine nisu ugrađene odredbe o ravnopravnoj službenoj uporabi jezika i pisma nacionalne manjine.

Vežano uz postupanje po zahtjevima stranaka Ureda državne uprave u Karlovačkoj županiji u praksi nije bilo zahtjeva stranaka za ostvarivanjem prava na ravnopravnu uporabu jezika i pisma nacionalne manjine na području navedenih općina.

Bjelovarsko-bilogorska županija

Općina Končanica obvezna je primjenjivati Zakon o uporabi jezika i pisma i to u odnosu na češku nacionalnu manjinu, budući da na području Općine ima 46,67% pripadnika češke nacionalne manjine. Statutom Općine Končanica u naseljima Končanica, Daruvarski Brestovac, Otkopi i Boriš osigurava se ravnopravna uporaba češkog jezika sa službenim hrvatskim jezikom i pismom. U navedenim naseljima osigurava se postava dvojezičnih naziva mjesta, prometnih znakova te dvojezičnost naziva pravnih i fizičkih osoba, koje djeluju, odnosno koje su registrirane u navedenim naseljima, a obavljaju javnu djelatnost.

Pripadnicima češke nacionalne manjine osigurava se pravo na dvojezično:

- izdavanje javnih isprava
- tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe.

To pravo građani i pravne osobe ostvaruju na osobni zahtjev.

Grad Daruvar propisao je svojim Statutom službenu uporabu češkog jezika i pisma i to na dijelu područja Grada Daruvara gdje pripadnici češke nacionalne manjine čine trećinu stanovništva i to u određenim naseljima: Ljudevit Selo, Donji Daruvar, Gornji Daruvar i Doljani, gdje češka manjina ima prava izdavanja javnih isprava na češkom jeziku, mogućnost da pravne i fizičke osobe koje obavljaju javnu djelatnost mogu ispisivati svoje nazive na hrvatskom i češkom jeziku, te postavljanje natpisnih ploča na javnim ustanovama, mjesnim domovima, školama i drugim ustanovama. Na ulazu u naselja postavljeni su nazivi na hrvatskom i češkom jeziku, a na području cijelog Grada Daruvara omogućava im se uporaba češkog jezika.

Primorsko-goranska županija

Vezano uz primjenu Zakona o uporabi jezika i pisma na području Primorsko-goranske županije nijedna od ukupno 35 općina i gradova, kao ni Primorsko-goranska županija, nisu uveli u ravnopravnu službenu uporabu jezik i pismo pripadnika nacionalnih manjina.

Slijedom navedenog Ured državne uprave Primorsko-goranske županije, kao prvostupanjsko tijelo, na jeziku i pismu nacionalnih manjina ne izdaje javne isprave, ne tiska obrasce koji se koriste u službene svrhe niti je na jeziku i pismu nacionalne manjine ispisan tekst pečata i žigova, te natpisnih ploča, odnosno zaglavlja akata.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine udjel srpske nacionalne manjine u stanovništvu Grada Vrbovskog iznosi više od 1/3 odnosno 36,23%. Statutom Grada Vrbovskog nije propisana ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i pisma.

Ličko-senjska županija

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku temeljenima na popisu stanovništva iz 2001. godine, na području Ličko-senjske županije srpska nacionalna manjina čini većinu stanovništva u Općinama **Donji Lapac** (73,56%) i **Općini Vrhovine** (55,03%).

Općina Vrhovine je svojim Statutom zajamčila ravnopravnu uporabu i jezika i pisma srpske nacionalne manjine, s tim da se obvezala posebnim aktom propisati uvjete i način ostvarivanja ravnopravne uporabe jezika i pisma.

Prema izvješću Općine Vrhovine i Općine Donji Lapac ravnopravna uporaba jezika i pisma srpske nacionalne manjine, u smislu odredaba članaka 8.–11. Zakona o uporabi jezika i pisma, nedostaje interes za ostvarivanje ovog prava.

U odnosu na provedbu i primjenu Zakona o uporabi jezika i pisma od strane Ureda državne uprave u Ličko-senjskoj županiji, u postupcima prvog stupnja, na području navedenih Općina obavljaju se poslovi matičarstva, s tim da se u Općini Donji Lapac nalazi matični ured, dok se poslovi matičarstva za područje Općine Vrhovine obavljaju u Ispostavi ureda državne uprave u Otočcu.

U proteklom razdoblju nije bilo zahtjeva građana za izdavanje javnih isprava na jeziku i pismu srpske nacionalne manjine pa Ured nije tiskao obrasce koji se koriste u službene svrhe na jeziku i pismu te nacionalne manjine. Ured nema pečat i žig, niti natpisnu ploču u Donjem Lapcu na jeziku i pismu srpske nacionalne manjine.

Zadarska županija

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine na području Zadarske županije pripadnici srpske nacionalne manjine čine jednu trećinu stanovništva u **Općini Gračac** (38,82%).

U Općini Gračac nije bilo zahtjeva za ostvarivanjem prava iz Zakona o uporabi jezika i pisma. Statut Općine Gračac („Službeni glasnik“ Općine Gračac, broj: 12/01) ne sadrži odredbe o ravnopravnoj službenoj uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina, pa tako niti srpske nacionalne manjine.

Osječko-baranjska županija

Iz dostavljenog Izvješća Osječko-baranjske županije, a koje se odnosi na provedbu i primjenu Zakona o uporabi jezika i pisma utvrđeno je sljedeće:

Općina Jagodnjak

U Općini Jagodnjak srpska nacionalna manjina čini 64,72% ukupnog stanovništva, te je Statutom Općine predviđena javna uporaba jezika i pisma. Tako je srpskoj

nacionalnoj manjini omogućeno obraćanje općinskim tijelima na srpskom jeziku i pismu, pri čemu se ističe da se u praksi rijetko događa da netko od pripadnika srpske nacionalne manjine upućuje pismena na srpskom jeziku i pismu.

Osim navedenog, u provođenju odredbi Statuta, natpisi (Općina, nazivi ulica i sl.) sadržavaju osim hrvatskog jezika i pisma i srpski jezik i pismo.

Općina Bilje

U Općini Bilje mađarska nacionalna manjina čini 35,05% ukupnog stanovništva tog područja, te je Statutom Općine Bilje zajamčena uporaba jezika mađarske nacionalne manjine. Sukladno člancima 11.–20. Statuta, uporaba jezika i pisma provodi se i primjenjuje na cijelom području Općine.

Općina Kneževi Vinogradi

U Općini Kneževi Vinogradi mađarska nacionalna manjina broji 40,90% ukupnog broja stanovništva, te se sukladno člancima 14.–17. Statuta Općine Kneževi Vinogradi utvrđuje ravnopravna uporaba mađarskog jezika na području cijele Općine.

U Općini Kneževi Vinogradi izvršeno je usklađivanje općih akata sa Zakonom o uporabi jezika i pisma, te se Zakon provodi u potpunosti.

Najvažniji akti (natječaji, obavijesti, izvještaji, oglasi i dr.) tiskaju se dvojezično.

Općina Šodolovci

U Općini Šodolovci srpska nacionalna manjina broji 84,55% stanovništva, te je Statutom Općine („Službeni glasnik“ Općine Šodolovci, broj 1/06) predviđena ravnopravna uporaba jezika i pisma srpske nacionalne manjine.

U Općini Šodolovci osigurano je dvojezično (na hrvatskom i srpskom jeziku) ispisivanje teksta pečata, te natpisnih ploča predstavničkih i izvršnih tijela Općine. Vijećnicima i građanima osigurana je dvojezičnost:

- dostava materijala za sjednice
- izrada zapisnika
- objava zaključaka
- objavljivanje službenih obavijesti i poziva.

Općina je osigurala građanima pravo da im se dvojezično izdaju javne isprave i tiskaju obrasci koji se koriste u službene svrhe.

Općina Punitovci

U Općini Punitovci slovačka nacionalna manjina čini 35,57% ukupnog stanovništva, međutim Statutom nije regulirana ravnopravna uporaba manjinskog jezika.

Rad slovačke nacionalne manjine vidljiv je kroz Maticu slovačku, Josipovac i Jurjevac, kroz Vijeća slovačke nacionalne manjine i Općinu Punitovci, u kojoj od 13 članova Vijeća 8 čine građani slovačke nacionalne manjine. U dosadašnjem radu Općinskog vijeća Općine Punitovci ne osjeća se potreba za striktnim primjenjivanjem Zakona o uporabi jezika i pisma.

Šibensko-kninska županija

Na području Šibensko-kninske županije u četiri jedinice lokalne samouprave, odnosno u Općinama Biskupija, Ervenik, Cijvljane i Kistanje, srpska nacionalna manjina čini većinu stanovništva.

Od navedenih općina jedino je Općina Biskupija u svom Statutu („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj: 17/01, 4/03, 12/05 i 3/06), propisala ravnopravnu službenu uporabu hrvatskog jezika i latiničnog pisma i jezika i pisma nacionalnih manjina, odnosno jezika i pisma srpske nacionalne manjine.

Člankom 9. propisano je da Općina ima pečat, koji je ispisan latinicom i latinicom i ćirilicom. Člankom 9.b propisano je da »Na području Općine Biskupija, pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma u službenoj uporabi je srpski jezik i ćirilčno pismo.« Člankom 9.c pripadnicima nacionalnih manjina osigurat će se sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti, sloboda služenja svojim jezikom i pismom u službenoj i privatnoj uporabi.

Odredbe koje reguliraju navedenu materiju u djelomičnoj su primjeni, budući da se provode postupci za stvaranje uvjeta za njihovu cjelovitu primjenu.

Vukovarsko-srijemska županija

U Vukovarsko-srijemskoj županiji, u Gradu Vukovaru u kojem se nalazi sjedište Ureda državne uprave, te u gradovima Vinkovcima, Županji i Iloku, u kojima se nalaze ispostave Ureda, u službenoj uporabi pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma nije uveden i jezik i pismo pripadnika nacionalnih manjina, jer u istima nijedna nacionalna manjina ne čini jednu trećinu ukupnog stanovništva.

Zbog navedenog, u gradovima Vukovaru, Vinkovcima, Županji i Iloku ne primjenjuju se odredbe članka 18. stavak 1. i 2. Zakona o uporabi jezika i pisma u vezi dvojezičnog ili višejezičnog izdavanja javnih isprava, tiskanja obrazaca koji se koriste u službene svrhe, ispisivanja teksta pečata i žigova u istoj veličini slova, ispisivanja natpisne ploče, te ispisivanja zaglavlja akata istom veličinom slova. Ova konstatacija odnosi se i na poslove matičarstva koji se obavljaju u naprijed navedenim uredskim prostorijama – sjedišta Ureda u Vukovaru i njegovih Ispostava.

U vezi poslova iz upravnog područja matičarstva koji se obavljaju u uredskim prostorijama matičnih ureda u sjedištima općina, koje su u svojim statutima utvrdile uz službenu uporabu hrvatskog jezika i latiničnog pisma i službenu uporabu jezika i pisma srpske nacionalne manjine, navodimo sljedeće:

- u Matičnom uredu **Markušica** u dosadašnjoj praksi nije bilo zahtjeva građana za dvojezično izdavanje javnih isprava, a slijedom toga ni za tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe

- u Matičnom uredu **Trpinja** u dosadašnjoj praksi nije bilo zahtjeva građana za dvojezično izdavanje javnih isprava, a slijedom toga ni za tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe.

U općinama na području Vukovarsko-srijemske županije, u kojima se matičarski poslovi obavljaju u određene uredovne dane, a u kojima je statutima propisana uz službenu uporabu hrvatskog jezika i latiničnog pisma i službena uporaba jezika i pisma određene nacionalne manjine, jednako tako u dosadašnjoj praksi nije bilo zahtjeva građana za dvojezično izdavanje javnih isprava, a slijedom toga ni za tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe.

U Vukovarsko-srijemskoj županiji Zakon o uporabi jezika i pisma provodi se u sljedećim općinama:

- u **Općini Borovo** koja prema podacima iz popisa stanovništva 2001. godine ima 86,57% Srba. Općina je svojim Statutom regulirala pravo ravnopravne uporabe srpskog jezika i pisma. Uz hrvatski jezik i latinično pismo, u uporabi je srpski jezik i ćirilično pismo.

- u **Općini Negoslavci** ima 96,59% Srba. Statutom je regulirano pravo na uporabu srpskog jezika i pisma. U praksi se pretežno koristi srpski jezik i pismo.

- u **Općini Markušica** 90,76% stanovnika su Srbi. Pravo na uporabu srpskog jezika i pisma Općina Markušica regulirala je svojim Statutom. U praksi se uz hrvatski jezik koristi jezik i pismo srpske nacionalne manjine.

- u **Općini Trpinja** 89,30% stanovnika su Srbi. Općina je Statutom regulirala uporabu jezika i pisma srpske nacionalne manjine.

Navedene Općine detaljno su svojim Statutima regulirale ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u radu predstavničkih i izvršnih tijela Općine, u postupku pred upravnim tijelima Općine, također su Statutima regulirale dvojezično (latinica i ćirilica) ispisivanje teksta pečata i žigova istom veličinom slova, ispisivanje natpisnih ploča predstavničkih i izvršnih tijela Općine, odnosno upravnih tijela, ispisivanje zaglavlja akata istom veličinom slova.

Temeljem članka 6. stavak 2. Zakona o uporabi jezika i pisma u tri općine Vukovarsko-srijemske županije ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine uvedena je samo za *dio* općine.

U **Općini Tompojevci** za područje naselja **Mikluševci**, gdje većinu stanovništva čine Rusini (od ukupno 486 stanovnika 359 je Rusina), uvedena je Statutom Općine Tompojevci, ravnopravna uporaba rusinskog jezika, a za naselje **Čakovci** u istoj općini gdje većinu stanovnika čine Mađari ravnopravna uporaba mađarskog jezika i pisma.

U **Općini Tordinci** za područje naselja **Korog** Statutom je regulirana uz službenu uporabu hrvatskog jezika i latiničnog pisma ravnopravna uporaba mađarskog jezika i pisma u skladu s posebnim propisima (naselje Korog od ukupno 521 stanovnika ima 378 Mađara).

Općina Bogdanovci Statutom Općine regulirala je ravnopravnu uporabu rusinskog jezika na području naselja **Petrovci**, gdje od ukupno 988 stanovnika ima 549 Rusina.

U ovim općinama, gdje se samo za dio općine uvodi ravnopravna uporaba jezika i pisma nacionalne manjine, u praksi se stanovništvo, kada se radi o službenoj prepisci s upravnim tijelima općine, služi hrvatskim jezikom i latiničnim pismom.

Istarska županija

Ured državne uprave u Istarskoj županiji kao tijelo državne uprave prvog stupnja, u provedbi Zakona o uporabi jezika i pisma, u sjedištu Ureda u Puli, kao i u onim svojim ispostavama, u gradovima u kojim je u službenoj uporabi pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma i jezik i pismo talijanske nacionalne manjine, izdaju se dvojezični izvodi iz državnih matica kao i drugi akti ako to stranke to zatraže.

Također, na svim pečatima i žigovima Ureda tekst je ispisan i na hrvatskom i talijanskom jeziku, kao i natpisne ploče službi, ispostava (Pula, Rovinj, Poreč, Umag, Buje) i matičnih ureda (Pula, Rovinj, Poreč, Umag, Buje, Novigrad, Vodnjan).

U Općinama Bale, Brtonigla, Fažana, Grožnjan, Ližnjan, Motovun i Oprtalj, te gradovima Buje, Pula, Vodnjan, Rovinj, Umag i Novigrad, statutima je propisana ravnopravna uporaba jezika i pisma talijanske nacionalne manjine.

U **Općini Grožnjan**, talijanska nacionalna manjina broji 51,21% stanovništva, te je Statutom Općine propisana sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti (čl. 9.), te ravnopravnost pripadnika svih nacionalnih manjina.

Pripadnici talijanske nacionalne manjine, pored ostalih prava, imaju i pravo na služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi, pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja na jeziku i pismu kojim se služe.

Obveza propisivanja statutom ravnopravne uporabe jezika i pisma, a s obzirom na udjel pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu, odnosi se samo na dvije općine, a to su Općina Grožnjan i Brtonigla.

U Općini Grožnjan osigurava se dvojezično:

- ispisivanje teksta pečata i žigova istom veličinom slova
- ispisivanje natpisnih ploča predstavničkog, izvršnog i upravnih tijela kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti istom veličinom slova
- ispisivanje zaglavlja akata dvojezično istom veličinom slova
- objavljivanje službenih obavijesti i poziva predstavničkog, izvršnog i upravnih tijela, kao i materijala za sjednice predstavničkog i izvršnog tijela.

Ravnopravna službena uporaba talijanskog jezika u uređivanju upravnih tijela primjenjuje se na izdavanje obrazaca, poziva, potvrda, rješenja i ostale pojedinačne

akte koje upravna tijela upućuju građanima. Uz tekst na hrvatskom jeziku moraju sadržavati i tekst na talijanskom jeziku.

Javni oglasi, pozivi i druga priopćenja kada se oglašavaju, moraju uz tekst na hrvatskom jeziku sadržavati i tekst na talijanskom jeziku, a kada se objavljuju u lokalnim sredstvima javnog priopćavanja, moraju se dostaviti na hrvatskom i talijanskom jeziku. Natpisi i oznake u uredima moraju biti na hrvatskom i talijanskom jeziku. Čin sklapanja braka na području Općine Grožnjan obavlja se na jeziku ili jezicima koji su u ravnopravnoj službenoj uporabi, prema sporazumu osoba koje namjeravaju sklopiti brak.

Na području Općine Grožnjan na hrvatskom i talijanskom jeziku, istom veličinom slova ispisuju se:

- pisani prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu
- nazivi ulica i trgova
- nazivi mjesta i geografskih lokaliteta
- nazivi pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu djelatnost.

Radi ostvarivanja ravnopravnosti hrvatskog i talijanskog jezika općinska uprava Općine Grožnjan, ustanove i pravne osobe, čiji je osnivač Općina, zapošljava odgovarajući broj djelatnika koji se podjednako služe hrvatskim i talijanskim jezikom.

U **Općini Brtonigla** pripadnici talijanske nacionalne broje 37,37% ukupnog stanovništva te se Statutom te Općine pripadnicima nacionalnih manjina jamči služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi te pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja (primanja i širenja informacija) na jeziku i pismu kojim se služe.

Temeljem članka 16. Statuta na području Općine Brtonigla hrvatski i talijanski jezik su ravnopravni, stoga Općina osigurava uvjete koji jamče da će se cjelokupni javni i službeni život odvijati uz ravnopravnost obaju jezika.

Statutom se propisuje i poticanje na učenje talijanskog jezika, kao jezika društvene sredine.

Člankom 20. propisano je da se na području Općine ravnopravna uporaba jezika talijanske nacionalne manjine ostvaruje:

- u radu predstavničkog i izvršnog tijela Općine
- u postupku pred upravnim tijelima Općine
- u postupku pred tijelima državne uprave prvog stupnja, pred ustrojstvenim jedinicama središnjih tijela državne uprave koja postupaju u prvom stupnja
- pred sudbenim tijelima prvog stupnja, državnim odvjetništvima i državnim pravobraniteljstvima prvog stupnja, javnim bilježnicima i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, a koji su ovlašteni postupati na području općine koja je u ravnopravnu službenu uporabu uvela manjinski jezik.

Ova tijela omogućit će korištenje i priznati valjanost privatnih pravnih isprava sastavljenih na području Republike Hrvatske i kada su sastavljene na talijanskom jeziku.

U Općini Brtonigla osigurava se dvojezično:

- ispisivanje teksta pečata i žigova istom veličinom slova
- ispisivanje natpisnih ploča predstavničkog, izvršnog i upravnih tijela, kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti istom veličinom slova
- ispisivanje zaglavlja akata dvojezično, istom veličinom slova
- objavljivanje službenih obavijesti i poziva predstavničkog, izvršnog i upravnih tijela, kao i materijala za sjednice predstavničkog i izvršnog tijela.

Ravnopravna službena uporaba talijanskog jezika u uređivanju upravnih tijela odnosi se na sljedeće:

- obrasci, pozivi, potvrde, rješenja i ostali pojedinačni akti koje upravna tijela upućuju građanima, moraju uz tekst na hrvatskom jeziku sadržavati i tekst na talijanskom jeziku
- javni oglasi, pozivi i druga priopćenja kada se oglašavaju, moraju uz tekst na hrvatskom jeziku sadržavati i tekst na talijanskom jeziku, a kada se objavljuju u lokalnim sredstvima javnog priopćavanja, moraju se dostaviti na hrvatskom i talijanskom jeziku
- natpisi i oznake u uredima moraju biti na hrvatskom i talijanskom jeziku
- čin sklapanja braka obavlja se na jeziku ili jezicima koji su u ravnopravnoj službenoj uporabi na području Općine Brtonigla, prema sporazumu osoba koje namjeravaju sklopiti brak.

Na području Općine Brtonigla na hrvatskom i talijanskom jeziku, istom veličinom slova ispisuju se:

- pisani prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu
- nazivi ulica i trgova
- nazivi mjesta i geografskih lokaliteta
- nazivi pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu djelatnost.

Radi ostvarivanja ravnopravnosti hrvatskog i talijanskog jezika općinska uprava Općine Brtonigla, ustanove i pravne osobe, čiji je osnivač Općina, zapošljava odgovarajući broj djelatnika koji se podjednako služe hrvatskim i talijanskim jezikom.

Napomena

S obzirom na učešće nacionalnih manjina u ukupnom broju stanovnika u Zagrebačkoj, Krapinsko-zagorskoj, Varaždinskoj, Koprivničko-križevačkoj, Virovitičko-podravskoj, Požeško-slavonskoj, Brodsko-posavskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Dubrovačko-neretvanskoj i Međimurskoj županiji, a sukladno Ustavnom zakonu i Zakonu o uporabi jezika i pisma nije bilo obveze uvođenja odgovarajućih odredaba u statute, budući da nijedna nacionalna manjina ne čini jednu trećinu ukupnog stanovništva.

2. Uporaba manjinskog jezika u postupcima pred pravosudnim tijelima

Analiza uporabe manjinskih jezika u sudskim postupcima pokazuje trend smanjivanja broja postupaka u kojima su stranke koristile talijanski jezik. U odnosu na ostale jezike u ravnopravnoj službenoj uporabi stanje je nepromijenjeno u odnosu na 2003. i 2004. godinu te i dalje nije bilo postupaka koji bi bili vođeni na tim jezicima. Ovo proizlazi kako iz specifičnosti sudskog postupka u kojem stranke rijetko sudjeluju bez punomoćnika kao i iz pojave općeg smanjivanja broja govornika manjinskih jezika. Pravosudna tijela redovito upozoravaju stranke u postupku da mogu koristiti svoj jezik, ali poticanje pripadnika nacionalnih manjina na korištenje svojeg jezika ne može proizići iz sudske procedure u ovim stvarima.

Prema podacima **Županijskog suda u Puli** Općinski sudovi u Bujama i Rovinju koriste dvojezične natpisne ploče na hrvatskom i talijanskom jeziku, pečate i žigove, pozive, a po potrebi i zaglavljiva akata. Kod Općinskog suda u Puli vođen je jedan postupak u kojem se stranke služe manjinskim jezikom (talijanskim), a ostali sudovi nisu imali postupke koji bi bili vođeni na jeziku nacionalne manjine. Županijski sud u Puli kao i općinski sudovi u predmetima u kojima su stranke ili svjedoci pripadnici talijanske nacionalne manjine, upozoravaju stranke da mogu koristiti usluge sudskog tumača za talijanski jezik, te se njihova očitovanja unose u zapisnik. Županijski sudovi u Zadru, Rijeci, Osijeku obavijestili su nas da tijekom 2005. godine nije bilo postupaka vođenih na jeziku neke nacionalne manjine.

Može se spomenuti očitovanje o radu Općinskog suda u Belom Manastiru, prema kojem se sukladno Statutu Grada ne primjenjuje dvojezičnost. No u slučajevima kada se procjeni da stranka koja traži zaštitu suda ne govori u dovoljnoj mjeri službeni jezik suda, a radi se prvenstveno o osobama mađarske nacionalne manjine, postupak se vodi na mađarskom jeziku.

Troškovi vođenja postupka na manjinskom jeziku ne mogu se iskazati posebno, jer su oni sastavni dio troškova suda.

U okviru dogradnje sustava sudske statistike započela je izrada programa koji će omogućiti detaljno praćenje broja i vrste postupaka u kojima su stranke koristile pred sudom neki od manjinskih jezika. Kada sustav bude uspostavljen podaci će biti dostupni kako po vrstama postupaka tako i po pojedinim jezicima u ravnopravnoj službenoj uporabi.

3. Uporaba manjinskog jezika pred pravnim osobama s javnim ovlastima

U *Kapetaniji Vukovar* u sastavu Uprave unutarnje plovidbe Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka zaposlen je službenik srpske nacionalne manjine koji govori svojim jezikom i prihvaćen je od ostalih službenika, te nije bilo negativnih primjera s bilo koje strane oko njegova zajamčena prava na uporabu istog.

Lučka kapetanija Pula inicirala je izradbu dvojezičnih (hrvatski i talijanski jezik) natpisnih ploča, pečata i formulara za tu lučku kapetaniju i njene ispostave u Umagu, Novigradu, Poreču i Rovinju kao jezika nacionalne manjine na tom području. Realizacija navedenog je u tijeku. S obzirom da je najveći broj dokumenata koje izdaju lučke kapetanije i ispostave kapetanija tiskan dvojezično (hrvatski i engleski jezik) uz napomenu da je engleski jezik službeni jezik u pomorstvu, do sada nije zabilježen slučaj da bi stranka zatražila izdavanje nekog dokumenta i na talijanskom jeziku, koji je jezik nacionalne manjine na tom području.

Zaključno napominjemo da Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, prema ustroju tijela državne uprave, ima širok dijapazon mjerodavnosti za postupanje, ali nije bilo primjedbi građana u svezi s provedbom Zakona o uporabi jezika i pisma.

Hrvatski zavod za zapošljavanje svoje poslove obavlja kroz Središnju službu u Zagrebu i 93 ispostave organizirane kroz 22 područne službe. Ravnopravna uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina i dvojezični natpisi istaknuti su temeljem odredbe članka 18. Zakona o uporabi jezika i pisma u sljedećim organizacijskim jedinicama: Područna služba Pula (Ispostava Labin, Ispostava Poreč, Ispostava Rovinj i Ispostava Umag).

Pri tome valja istaknuti okolnost da tijekom proteklih godina Hrvatski zavod za zapošljavanje u okviru svoje nadležnosti, kao i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, u okviru svoje upravno-pravne nadležnosti, nisu zaprimili nijedan zahtjev na jeziku i pismu nacionalnih manjina koji bi iziskivao izdavanje upravnih akata na manjinskim jezicima ili pismu.

U skladu s člankom 105. Zakona o mirovinskom osiguranju, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu Zavod) kao javna ustanova rješava prava mirovinskog osiguranja u prvom stupnju na razini ustrojstvene jedinice – područne službe, a u drugom stupnju na razini središnje ustrojstvene jedinice – središnje službe.

Iako su u skladu s glavom V Statuta Zavoda, područne službe ustrojene su uglavnom na županijskom načelu, odnosno prema sjedištima županija. Rješenja koja donose u prvom stupnju ne odnose se prema mjestu prebivališta osigurane osobe, nego u skladu s navedenim člankom 105. Zakona o mirovinskom osiguranju prema području područne službe na kojem je osoba posljednji put bila osigurana, dakle prema načelu sjedišta posljednjeg poslodavca.

S obzirom na navedeno, Zavod nije obvezan postupati u skladu s člankom 18. st. 1. Zakona o uporabi jezika i pisma. Također se napominje da za Zavod takve obveze ne proizlaze ni iz statuta županija i gradova u kojima područne službe Zavoda imaju svoje sjedište.

U skladu s čl. 13. st. 3. Statuta Zavoda, a radi dostupnosti ostvarivanja prava mirovinskog osiguranja ovim osiguranim osobama za obavljanje određenih poslova (ali ne i donošenje rješenja), Zavod osniva ispostave područnih službi. Do sada je u općinama i gradovima osnovano 86 ispostava.

U nekim ispostavama provodi se članak 18. st. 1. Zakona o uporabi jezika i pisma, a u nekima se ne provodi.

U ispostavama u Rovinju i Umagu (Područne službe u Puli) ostvaruje se načelno dvojezičnost hrvatskog i talijanskog jezika i pisma u obliku:

- ispisanih natpisnih ploča s nazivom Zavoda
- ispisanog teksta pečata s nazivom Zavoda.

U ispostavi Dvor (Područna služba u Sisku) Zavod nije proveo odredbu članka 59. Statuta Općine Dvor jer ta odredba prema priloženom dopisu načelnika Općine nije provedena ni u samoj Općini, odnosno ne primjenjuje se zbog nedostatka financijskih sredstava.

Identična je situacija i u Općini Donji Lapac gdje ni sama Općina ne primjenjuje odredbu Statuta, vjerojatno iz istih razloga.

Zavod je mišljenja da bi se tijela i pravne osobe iz članka 18. stavka 2. Zakona o uporabi jezika i pisma trebale organizirati i na jedinstven način riješiti pitanje primjene dvojezičnosti ili višejezičnosti za sve njihove ispostave i urede u općinama i gradovima u kojima je u službenoj uporabi pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma jezik i pismo nacionalne manjine.

III. ODGOJ I OBRAZOVANJE NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA

1. Nastavu na svom jeziku i pismu ostvaruju nacionalne manjine: talijanska, srpska, mađarska, češka, slovačka, ukrajinska, rusinska, njemačka, austrijska, albanska i makedonska nacionalna manjina u nekom od tri modela.

2. Odgoj i obrazovanje ostvaruje se od predškolske dobi do visokoškolskog obrazovanja (dječji vrtići, osnovne i srednje škole te visokoškolske ustanove).

3. Za pripadnike manjina koje nemaju institucionalno organiziran nijedan oblik nastave, jezik i pismo i specifičnosti manjine njeguju organiziranjem ljetnih i zimskih škola (dopisno-konzultativna nastava) i drugih eksperimentalnih programa obrazovanja.

4. U pedagoškom standardu primjenjuje se tzv. pozitivna diskriminacija u skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, pa se tako razredni odjeli formiraju bez obzira na broj učenika, kao i formiranje ustanova s nastavom na jeziku i pismu nacionalne manjine.

5. Nastava se odvija prema planu i programu hrvatskoga školskog sustava. Cjelokupna nastava na jeziku i pismu nacionalnih manjina u sustavu je školstva s tim što se specifičnosti manjine ostvaruju kroz učenje materinjeg jezika i dodatnim sadržajima u predmetima povijesti, zemljopisa, glazbene i likovne kulture. U svim modelima uz svoj jezik pripadnici nacionalnih manjina imaju obvezni program hrvatskog jezika i pisma u istom broju sati materinjeg jezika.

6. Nastava vjerskog odgoja organizira se sukladno važećem nastavnom planu i programu te sporazumima između vjerskih zajednica i Vlade Republike Hrvatske.

7. Zapošljavanje u nastavi na jeziku nacionalne manjine – prednost imaju pripadnici nacionalne manjine. U slučajevima nedostatka stručnog kadra moguće je zaposliti djelatnike iz matične države ili pripadnika druge narodnosti koji su obvezni znati jezik i pismo odnosno manjine.

8. Jezik manjine kao jezik sredine u školskim ustanovama na hrvatskom jeziku i pismu ima samo talijanska nacionalna manjina.

9. Pripadnici manjina imaju pravo organizirati ustanove na svom jeziku i pismu i to pravo ostvaruju talijanska, srpska, češka i mađarska nacionalna manjina.

10. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa osiguralo je sredstva za izradu autorskih udžbenika te za prevođenje i tiskanje odobrenih udžbenika. Za sada se udžbenici prevode i tiskaju samo za nastavu osnovnih škola i njegovanje jezika i kulture. Za srednje škole nije preveden nijedan udžbenik ni za jednu manjinu. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je dalo suglasnost na korištenje udžbenika koji su za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina uvezeni iz matičnih država.

11. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa osiguralo je sredstva sukladno Nacionalnom programu za Rome.

12. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa osiguralo je sredstva za nacionalne manjine u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2005. godinu kako slijedi: Razdjel: 080; Glava: 07; Aktivnost: 577131 Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina; Aktivnost 577137 Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina; Aktivnost 767003 Provedba Nacionalnog programa za Rome. Raspoređena sredstva za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, iznosu od 4,462.727,68 kuna, raspoređena su na programe tiskanja i prevođenja udžbenika, priručnika i knjiga, programe ljetnih i zimskih škola, posebnih programa za Rome i programe seminara i usavršavanja učitelja i nastavnika

Crnogorska nacionalna manjina	120.000,00 kuna
Romska nacionalna manjina	1,127.019,68 kuna
Talijanska nacionalna manjina	900.000,00 kuna
Srpska nacionalna manjina	1,569.638,00 kuna
Češka nacionalna manjina.....	246.070,00 kuna
Rusinska i ukrajinska nacionalna manjina	250.000,00 kuna
Mađarska nacionalna manjina	230.000,00 kuna
Albanska nacionalna manjina	20.000,00 kuna

UKUPNO: 4.462.727,68 kuna

13. Programi odgojno-obrazovnog rada s predškolskom djecom pripadnicima nacionalnih manjina u 2005. godini, odnosno u 2005./06. pedagoškoj godini.

Prema pokazateljima dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje provode programe predškolskog odgoja i prema podacima službi za društvene djelatnosti u uredima državne uprave u županijama koji su pristigli u Odjel za predškolski odgoj Uprave za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa imamo u sustavu predškolske djelatnosti ukupno 1.787 djece predškolske dobi pripadnika nacionalnih manjina (podaci u privitku).

14. Sukladno članku 50. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi („Narodne novine“ broj:10./97.) i članku 6. Pravilnika o načinu raspolaganja sredstvima državnog proračuna i mjerilima za sufinanciranje programa predškolskog odgoja („Narodne novine“ broj 134./97.), a u vezi s Odlukom o sufinanciranju navedenog programa u predškolskim ustanovama koje donosi ministar znanosti,

obrazovanja i športa svake financijske godine, utrošeno je 1.220,439,00 kuna (detaljni podaci u prilogu):

15. Sukladno članku 11. Ustavnog zakona, pravo je pripadnika nacionalnih manjina na odgoj i obrazovanje na svom jeziku i pismu kojim se služe.

Odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje pripadnika nacionalne manjine obavlja se u školskim ustanovama s nastavom na jeziku i pismu kojim se služe, pod uvjetima i na način propisanim posebnim Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Školske ustanove s nastavom na jeziku i pismu nacionalne manjine mogu se osnivati, te odgoj i obrazovanje provoditi za manji broj učenika od onog koji je propisan za školske ustanove s nastavom na hrvatskom jeziku i pismu.

U sustavu osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja postoje sljedeći modeli obrazovanja učenika nacionalnih manjina:

Model A – cjelokupna nastava izvodi se na jeziku i pismu nacionalne manjine uz obvezno učenje hrvatskog jezika. U pravilu, ovaj model nastave realizira se u posebnoj ustanovi, ali može i u ustanovi na hrvatskom jeziku u posebnim odjelima s nastavom na jeziku i pismu nacionalne manjine. Nastavu po modelu A imaju talijanska, srpska, mađarska i češka nacionalna manjina.

Model B – nastava se izvodi na hrvatskom jeziku i pismu nacionalne manjine, tzv. dvojezična nastava. Na hrvatskom jeziku sluša se prirodna grupa predmeta, a na jeziku i pismu nacionalne manjine društvena skupina, odnosno nacionalna skupina predmeta. Ova nastava u pravilu se izvodi u ustanovi s nastavom na hrvatskom jeziku, ali u posebnim razrednim odjelima. Nastavu po modelu B imaju austrijska i njemačka nacionalna manjina.

Model C – njegovanje jezika i kulture posebni je program nastave koji se realizira kao nastavni predmet od pet školskih sati tjedno uz cjelokupni program nastave na hrvatskom jeziku. Program obuhvaća nastavu iz jezika i književnosti nacionalne manjine, povijesti, zemljopisa, glazbene i likovne kulture. Nastavu po modelu C imaju srpska, slovačka, češka, mađarska, rusinska, ukrajinska i albanska nacionalna manjina.

U sustavu osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja uključeno je ukupno 15 romskih pomagača za čiji rad su izdvojena sredstva u ukupnom iznosu od 434.947,86 kuna.

Ministarstvo prosvjete i športa je rješenjem od 5. rujna 2003. godine) odobrilo početak rada i izvođenje nastavnog plana i programa Osnovne škole Lauder – Lea Deutsch, Amruševa 4, Zagreb. Riječ je o privatnoj školi koja djeluje pri Židovskoj općini Zagreb. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je od početka školske godine 2004./05. počelo sufinancirati navedenu školu iz sredstava Državnog proračuna prema kriterijima za privatne škole s pravom javnosti.

Sukladno odluci o financijskom planu raspodjele sredstava te kriterijima i mjerilima za sufinanciranje programa privatnih i alternativnih osnovnih škola u 2005. godini je OŠ Lauder-Lea Deutsch isplaćeno 35.907,08 kuna.

Kad je riječ o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju pripadnika nacionalnih manjina ukupno je bilo upisano 5.223 (podaci u prilogu). U ovaj broj nisu uključeni podaci o učenicima koji se obrazuju po modelu C.

16. Školovanje učenika pripadnika nacionalne manjine utemeljeno je na odredbama Zakona o srednjem školstvu, kojim se, uz opće odredbe da je „...srednjoškolsko obrazovanje dostupno (je) svakome pod jednakim uvjetima, prema njegovim sposobnostima, u skladu s ovim Zakonom...“, u članku 5. utvrđuje posebno pravo za pripadnike nacionalne manjine:

„Srednjoškolsko obrazovanje djece pripadnika nacionalnih manjina ostvaruje se prema odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.“

Uz zakonsko pravo u praksi se posebno tolerantno odnosi prema školama koje imaju razredne odjele na jeziku nacionalne manjine, a posebno u pogodnostima vezanim uz organizaciju rada te upis učenika u I. razred srednje škole. Tako se već u tekstu Odluke o upisu učenika u srednje škole školama omogućava „... u postupku upisa učenika ... ako se za neki od programa ne prijavi dovoljan broj, učenicima će se ponuditi upis u drugi program za koji su se alternativno prijavili u postupku upisa. Iznimno, manje skupine smiju se organizirati samo u nekim izrazito deficitarnim strukama i rijetkim zanimanjima (npr. urar, zlatar, puškar, ljevač, tesar, tapetar, dimnjačar, kotlar, klobučar, krznar, glazbalar, staklar), u školama na otocima, u školama na područjima od posebne državne skrbi i u školama s dvojezičnom nastavom na hrvatskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina“.

Sukladno navedenome, za učenike koji se školuju na jeziku i pismu nacionalne manjine organiziraju se razredni odjeli s malim brojem učenika, kao što je to vidljivo iz priloženih tablica u privitku. Prigodom planiranja upisnih kvota u školama koje organiziraju nastavu na srpskom jeziku (Beli Manastir, Dalj i Vukovar) primjenjuje se pravilo istovjetne (simetrične) „ponude“ obrazovnih programa i razrednih odjela u istom opsegu za upis učenika srpske nacionalne manjine kao i učenicima Hrvatima.

Odlukom o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u srednje škole učenicima pripadnicima nacionalnih manjina omogućen je olakšan upis u odnosu na bodovni prag, odnosno mogu se upisati s manje od 10 posto bodova od broja utvrđenog za cjelokupnu populaciju. Istom odlukom posebne pogodnosti pružene su učenicima romske nacionalne manjine, a na temelju Nacionalnog programa za Rome:

Učenik romske nacionalne manjine koji živi u uvjetima koji su mogli utjecati na njegov uspjeh u osnovnoj školi može se upisati u srednju školu ako ima do 10 posto manje bodova od bodova propisane za cjelokupnu populaciju te ako zadovolji na ispitu sposobnosti i darovitosti u školama u kojima je to upisni uvjet.

Za korištenje ovog prava, uz ostale upisne dokumente, za upis u srednju školu učenik uz prijavnicu prilaže:

- preporuku Vijeća romske nacionalne manjine, odnosno registrirane romske udruge

- mišljenje službe za profesionalno usmjeravanje o sposobnostima i motivaciji učenika za do tri primjerena programa obrazovanja.

Ukupno je bilo upisano 1.969 učenika/ca s nastavom na češkom, mađarskom, srpskom i talijanskom jeziku (podaci u privitku).

17. Sukladno odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju sveučilište, veleučilište ili visoka škola utvrđuju postupak odabira pristupnika za upis na način koji jamči ravnopravnost svih pristupnika bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, društveni položaj, invalidnost, seksualnu orijentaciju i dob. Visoka učilišta utvrđuju kriterije na temelju kojih se obavlja klasifikacija i odabir kandidata za upis.

Na visokim učilištima pripadnici nacionalnih manjina prate nastavu na hrvatskom jeziku. Sveučilište u Rijeci, Visoka učiteljska škola u Puli, godinama

ustrojava studije za talijansku nacionalnu manjinu i to studij razredne nastave i predškolskog odgoja na talijanskom jeziku. Učiteljska akademija Sveučilišta u Zagrebu ustrojava razrednu nastavu sa srpskim jezikom.

U cilju povećanja broja upisanih romskih studenata trebalo bi u dogovoru s Rektorskim zborom i Vijećem veleučilišta i visokih škola uvesti kvote za Rome.

Na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj studira 17 studenata/ica koji se deklariraju kao Romi kojima Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa osigurava financijsku potporu kao poticaj za uspješan završetak studija.

U cilju omogućavanja uspješnog studiranja i povećanja broja upisanih studenata na visokim učilištima, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa pruža financijsku potporu (državne stipendije za redovite studente, subvencionirani smještaj u studentskim domovima, subvencioniranu prehranu u studentskim restoranima).

Visoko učilište svim studentima nakon upisa izdaje studentsku iskaznicu uz pomoć koje oni ostvaruju određena prava, npr. pravo prehrane u studentskim restoranima, subvencionirani javni prijevoz za studente.

Studenti imaju pravo na smještaj u studentskom domu na temelju prijave na javni natječaj koji raspisuje studentski centar.

IV. KULTURNA AUTONOMIJA

Kulturna autonomija pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj ostvaruje se kroz razne vidove kulturne djelatnosti; muzejsku, izdavačku, knjižničarsku, galerijsku, kazališnu i druge djelatnosti za koje Republika Hrvatska izdvaja značajna financijska sredstva. Najveći dio sredstva raspoređuje (kao što je navedeno u prvom dijelu Izvješća) Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske koji financira različite programe udruga nacionalne manjine koje su osnovane s ciljem očuvanja kulturnog identiteta.

Osim putem Savjeta za nacionalne manjine, Republika Hrvatska potpomaže očuvanje kulturne autonomije pripadnika nacionalnih manjina i kroz različite djelatnosti ureda Vlade odnosno putem pojedinih ministarstava. Tako je i Ministarstvo kulture osiguralo u 2005. godini 6,4 milijuna kuna za razne vidove kulturnog razvoja i kulturne potrebe 14 nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. (*Prikaz utrošenih sredstava po nacionalnim manjinama i kulturnim potrebama nalazi se u prilogu Izvješća*).

Sredstva su odobrila nadležna kulturna vijeća i povjerenstva na osnovi prijava koje su podnijeli pojedinci, udruge, kulturni centri ili zajednice manjina u Republici Hrvatskoj. U spomenuti iznos uključena su sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kuna za izdavačku kuću „Edit“ za potrebe u izdavaštvu talijanske nacionalne manjine, čije je financiranje osigurano posebnom stavkom u proračunu Ministarstva kulture kao i sredstva za izdavačku djelatnost srpskog kulturnog društva „Prosvjeta“.

Ukupna sredstva utrošena za potrebe pojedine nacionalne manjine

Manjina	Doznačen iznos u kunama
1	2
židovska manjina	705.000,00
srpska manjina	3.503.247,09
bošnjačka manjina	10.000,00
crnogorska manjina	27.900,00
austrijska manjina	121.913,38
romska manjina	22.000,00
češka manjina	233.676,04
talijanska manjina	1.140.972,24
mađarska manjina	129.253,48
slovenska manjina	119.051,18
slovačka manjina	127.645,90
albanska manjina	135.223,99
rusinska i ukrajinska manjina	127.580,09
Ukupno	6. 403.463,39

U vezi zaključaka na sjednici održanoj 17. ožujka 2006. godine o utrošku sredstava u 2003. i 2004. godini, navodimo sljedeće:

Ministarstvo kulture izdvaja najveći dio sredstava za zaštitu i očuvanje spomenika kulture. Svi su spomenici sastavni dio hrvatske kulturne baštine, ali su ujedno i baština nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, bilo da se radi o manastirima, episkopskim dvorima, crkvama ili sinagogama. Stoga smatramo da ulaganje u zaštitu mora biti navedeno kao doprinos Republike Hrvatske, putem Ministarstva kulture, zaštititi i očuvanju kulturnog identiteta nacionalnih manjina.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz travnja 2000. godine u djelokrug Ministarstva kulture ušli su programi središnjih knjižnica nacionalnih manjina koji su se do tada financirali u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici putem Ureda za nacionalne manjine Vlade. Ministarstvo kulture tom je prilikom preuzelo i model središnjih knjižnica nacionalnih manjina, njihov ustroj i prostornu raspoređenost.

Sadržaj programa središnjih knjižnica nacionalnih manjina zapravo su dio programa narodnih knjižnica, koje po svojoj temeljnoj ulozi i zadaćama moraju osiguravati knjižnične usluge za sve vrste, kategorije i dobi stanovništva svoga područja, pa tako i nacionalne manjine u njihovim specifičnim potrebama. Središnje knjižnice nacionalnih manjina nemaju status pravne osobe, već su sastavni dio određene narodne knjižnice. Stoga je njima nadležna, u stručnom smislu, županijska matična služba na čijem području je narodna knjižnica ili ustanova pri kojoj djeluje središnja knjižnica za manjinu.

Ministarstvo kulture organiziralo je, aktivno se zalažući za stručno djelovanje središnjih knjižnica nacionalnih manjina, međunarodnu konferenciju o narodnom knjižničarstvu (2. NAPLE konferencija, 2005.godine) s temom Provedba multikulturalnosti u narodnim knjižnicama, na kojoj su se pred 110 sudionika iz 24 europske zemlje i predstavile Središnja knjižnica Srba, Središnja knjižnica Talijana i Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca.

V. ZASTUPLJENOST NACIONALNIH MANJINA U PREDSTAVNIČKIM TIJELIMA NA DRŽAVNOJ I LOKALNOJ RAZINI TE U UPRAVNIM I PRAVOSUDNIM TIJELIMA

1. Zastupljenost nacionalnih manjina u tijelima državne uprave

Odredbom članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona propisano je da se pripadnicima nacionalnih manjina osigurava zastupljenost u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima sukladno odredbama posebnog zakona, vodeći računa o sudjelovanju pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu na razini na kojoj je ustrojeno tijelo državne uprave ili pravosudno tijelo i stečenim pravima. U stavku 4. istoga članka predviđeno je da u popunjavanju tih mjesta u navedenim tijelima prednost, pod istim uvjetima, imaju predstavnici nacionalnih manjina.

Sukladno članku 8. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj: 75/93, 92/96, 48/99, 15/00, 59/01 i 199/03), pripadnicima etničkih ili nacionalnih zajednica ili manjina osigurava se zastupljenost u ministarstvima i državnim upravnim organizacijama, vodeći računa o njihovu ukupnom udjelu u stanovništvu Republike Hrvatske, a u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, vodeći računa o njihovu ukupnom udjelu u stanovništvu županije.

Nadalje, odredbom članka 42. stavak 2. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj: 92/05) propisano je da se Planom prijama u državnu službu utvrđuje i popunjenost radnih mjesta u državnim tijelima pripadnicima nacionalnih manjina i planira zapošljavanje potrebnog broja državnih službenika pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti sukladno Ustavnom zakonu i zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

Sukladno odredbi članka 42. stavak 2. Zakona o državnim službenicima, Središnji državni ured za upravu je u postupku prikupljanja podataka za proširenje donesenog Plana prijama u državnu službu za tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske u 2006. godini.

Podatak o nacionalnosti dio je obaveznih podataka koje sadrži osobni očevidnik državnih službenika i namještenika, te se kao takav dostavlja u središnji očevidnik. Očekuje se da središnji očevidnik postane funkcionalan nakon donošenja Uredbe o sadržaju i načinu vođenja osobnog očevidnika državnih službenika i namještenika, a tehnički preduvjeti za to već postoje. Može se istaknuti podatak da je od ukupno trinaest ministarstava u njih šest imenovano sedam državnih dužnosnika (1 državni tajnik i 6 pomoćnika ministara) iz redova pripadnika srpske nacionalne manjine.

2. Zastupljenost nacionalnih manjina u predstavničkim, izvršnim i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ustavnim zakonom utvrđeno je i pravo nacionalnih manjina na zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i pravo na zastupljenost pripadnika hrvatskog naroda u jedinicama u kojima većinu stanovništva čine pripadnici nacionalnih manjina.

Nadalje, odredbom članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj: 45/03) propisano je da će se statutom jedinice odrediti broj članova njezinog predstavničkog tijela iz redova hrvatskih državljana pripadnika nacionalnih manjina sukladno odredbama Ustavnog zakona.

Predstavničko tijelo jedinice u kojoj pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na odgovarajuću pripadnost u tom tijelu dužno je prije svakih redovnih izbora pravodobno uskladiti statut jedinice s odredbom navedenog članka na način propisan Ustavnim zakonom.

Vlada Republike Hrvatske Odlukom o raspisivanju izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj: 49/05) raspisala je izbore za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su održani dana 15. svibnja 2005. godine.

Kako bi se postigla zastupljenost u jedinicama, u kojima propisana zastupljenost nije bila postignuta na redovnim lokalnim izborima, Vlada Republike Hrvatske raspisala je dopunske izbore dvjema odlukama, i to Odlukom o raspisivanju dopunskih izbora za predstavnike nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave („Narodne novine“, broj: 111/05), te Odlukom o raspisivanju dopunskih izbora za pripadnike hrvatskog naroda u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave („Narodne novine“, broj: 111/05).

Dopunski izbori održani su dana 23. listopada 2005. godine a raspisani su za slijedeće jedinice.

1. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

– Za Gradsko vijeće Grada Drniša – 1 predstavnik srpske nacionalne manjine.

2. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

– Za Općinsko vijeće Općine Lovas – 1 predstavnik srpske nacionalne manjine,

– Za Općinsko vijeće Općine Nijemci – 2 predstavnika srpske nacionalne manjine,

– Za Općinsko vijeće Općine Tovarnik – 1 predstavnik srpske nacionalne manjine.

Za pripadnike hrvatskog naroda u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave, kako slijedi:

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

– Za Općinsko vijeće Općine Borovo – 1 pripadnik hrvatskog naroda,

– Za Općinsko vijeće Općine Trpinja – 1 pripadnik hrvatskog naroda.

Vežano uz provedbu dopunskih izbora, izrađen je prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima županija, gradova i općina temeljem prikupljene dokumentacije, odnosno dostavljenih statuta te statutarnih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svim predstavničkim tijelima lokalnih jedinica na području Republike Hrvatske.

Nakon provedenih redovnih i dopunskih izbora postignuta je potrebna zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina, odnosno pripadnika hrvatskog naroda u svim predstavničkim tijelima lokalnih jedinica na području Republike Hrvatske. (*Tabelarni prikaz u prilogu Izvješća*).

Člankom 22. stavak 1. Ustavnog zakona predstavnicima nacionalnih manjina osigurava se i zastupljenost u izvršnom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ako su ostvarili razmjernu zastupljenost u predstavničkom tijelu iste jedinice, a stavkom 3. propisano je da se zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osigurava sukladno odredbama posebnog zakona, kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava, i sukladno stečenim pravima.

Razmjerna zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu jedinice određena je člankom 20. Ustavnog zakona te je ostvaruju samo one nacionalne manjine koje u stanovništvu jedinice lokalne samouprave sudjeluju s najmanje 15%, odnosno ako u stanovništvu jedinice područne (regionalne) samouprave sudjeluju s više od 5%.

Nadalje, odredba članka 56.a stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisuje da predstavnici nacionalnih manjina, koji sukladno odredbama članka 20. Ustavnog zakona imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, isto tako imaju pravo na zastupljenost u izvršnim i upravnim tijelima tih jedinica.

Poglavarstva lokalnih jedinica obvezna su sukladno stavku 2. istog članka, Planom prijama u službu utvrditi popunjenost upravnih tijela jedinica i planirati zapošljavanje potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica.

Kada pripadnici nacionalnih manjina podnose prijavu na natječaj za prijam u službu, imaju se pravo pozvati na ostvarivanje prava koja im pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona.

Budući prema prikupljenim podacima manji broj lokalnih jedinica nije osigurao Ustavnim zakonom propisanu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnim i upravnim tijelima, Središnji državni ured za upravu, u okviru svog djelokruga, poduzima potrebne aktivnosti radi osiguranja zastupljenosti u izvršnim i upravnim tijelima u onim lokalnim jedinicama koje navedenu zastupljenost još nisu osigurale.

3. Zastupljenost nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima

U 2005. godini donesen je novi Zakon o sudovima („Narodne novine“, broj: 150/05) u kojem se odredbom članka 74. st. 7. propisuje da se prilikom imenovanja sudaca mora voditi računa o zastupljenosti sudaca pripadnika nacionalnih manjina, sukladno odredbama članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona, a stavak 8. istog članka daje mogućnost da, kad pripadnici nacionalnih manjina podnose prijavu na objavljeno slobodno sudačko mjesto, imaju se pravo pozvati na ostvarivanje prava koja im pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona. Odgovarajuća odredba unesena je i u Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom sudbenom vijeću („Narodne novine“, broj: 150/05) kojom je državno sudbeno vijeće obvezano da prilikom imenovanja vodi računa o nacionalnoj strukturi sudaca na pojedinom sudu.

U odnosu na nacionalnu strukturu sudaca i državnih odvjetnika u ovom izvještajnom razdoblju nije bilo promjena u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Činjenica je da nacionalna struktura sudaca na razini Republike Hrvatske pokazuje da je osigurana zastupljenost nacionalnih manjina. Uočen je problem da na pojedinim sudovima, koji su teritorijalno nadležni za područje na kojem koncentrirano živi pojedina nacionalna manjina, nije u dovoljnoj mjeri osigurana njihova zastupljenost. Donošenjem novog Zakona o sudovima i izmjenama i dopunama Zakona o državnom sudbenom vijeću stvoreni su zakonski preduvjeti za dosljednu primjenu odredbe čl. 22. st. 2. Ustavnog zakona. Međutim kako su zakonodavne promjene izvršene krajem 2005. godine svoje učinke mogu iskazati tek u sljedećem izvještajnom razdoblju.

Uvažavajući iznesene kritike u odnosu na stupanj zastupljenosti nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima, a nastojeći što dosljednije provesti odredbe čl. 22. st. 2. Ustavnog zakona, u narednom razdoblju prići će se izradi zastupljenosti nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima ne samo na razini pravosudnih dužnosnika već i u odnosu na savjetnike u pravosudnim tijelima. Također će se poduzeti mjere da se u što kraćem roku, tamo gdje je to moguće, s obzirom na popunjenost pravosudnog tijela i opseg poslova, izvrše popune kako bi se osigurala odgovarajuća zastupljenost.

VI. SUDJELOVANJE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U LOKALNIM POSLOVIMA PUTEM VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA

1. Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Odredbom članka 23. Ustavnog zakona propisano je da, s ciljem unaprjeđivanja, očuvanja i zaštite položaja nacionalnih manjina u društvu, pripadnici nacionalnih manjina biraju, na način i pod uvjetima propisanim Ustavnim zakonom, svoje predstavnike radi sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika, nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, Ustavnim zakonom propisuje se da u jedinicama samouprave na čijem području pripadnici pojedine nacionalne manjine sudjeluju s najmanje 1,5% u ukupnom stanovništvu u jedinicama lokalne samouprave, na području kojih živi više od 200 pripadnika pojedine nacionalne manjine, te u jedinicama područne (regionalne) samouprave, na području kojih živi više od 500 pripadnika nacionalne manjine, pripadnici svake takove manjine mogu izabrati vijeće nacionalnih manjina.

U vijeća nacionalnih manjina općine bira se 10 članova, u vijeća nacionalnih manjina grada 15, a u vijeća nacionalnih manjina županije bira se 25 članova predstavnika nacionalnih manjina.

U onim jedinicama u kojima nisu ispunjeni uvjeti za izbor vijeća, a na čijem području živi najmanje 100 pripadnika nacionalne manjine, bira se predstavnik nacionalnih manjina.

Članovi vijeća i predstavnici nacionalnih manjina biraju se neposredno tajnim glasovanjem za razdoblje od četiri godine, a na postupak izbora shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica.

2. Ovlasti vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Vijeća odnosno predstavnici nacionalnih manjina u lokalnoj jedinici, sukladno odredbi članka 31. stavak 1. Ustavnog zakona imaju pravo:

1. predlagati tijelima jedinice samouprave mjere za unaprjeđivanje položaja nacionalne manjine u državi ili na nekom njenom području, uključujući davanje prijedloga općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu tijelima koja ih donose.

2. isticati kandidate za dužnosti u tijelima državne uprave i tijelima lokalnih jedinica.

3. biti obaviješteni o svakom pitanju o kojem će raspravljati radna tijela predstavničkog tijela lokalne jedinice a tiče se položaja nacionalne manjine.

4. davati mišljenja i prijedloge na programe radijskih i televizijskih postaja na lokalnoj i regionalnoj razini namijenjene nacionalnim manjinama ili na programe koji se odnose na manjinska pitanja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su svojim općim aktima, sukladno odredbi članka 31. stavak 2. Ustavnog zakona razraditi način, rokove i postupak ostvarivanja navedenih prava vijeća, odnosno predstavnika nacionalnih manjina.

3. Financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ustavnim zakonom, u odredbi članka 28. propisana je obveza jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave da osigura sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova za njihove potrebe, kao i za provođenje određenih aktivnosti utvrđenih programom rada vijeća nacionalne manjine.

Budući da je, sukladno navedenoj odredbi, nesporna obveza lokalnih jedinica da participiraju u financiranju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, Središnji državni ured za upravu upućivao je jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave da u okviru svojih financijskih mogućnosti predvide i osiguraju potrebna financijska sredstva kako bi se poboljšali uvjeti za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, kao i osigurala potrebna sredstva i prostor za njihov rad.

Članovi vijeća svoju dužnost obavljaju u pravilu na dragovoljnoj osnovi, a iz sredstava vijeća mogu primati samo naknadu troškova koje su imali u obavljanju poslova za vijeće i nagradu za mjesečno ili neko drugo razdoblje, ako to odobri, i do koje visine to odobri, čelnik nadležan za opću upravu.

U tom smislu donesen je Pravilnik o naknadi troškova i nagradi za rad članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj: 24/06) kojim se uređuje pravo na naknadu troškova i pravo na nagradu članovima vijeća nacionalnih manjina i predstavnicima nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su imali u obavljanju poslova za vijeće, odnosno u obavljanju poslova predstavnika.

4. Evidencija o registriranim vijećima nacionalnih manjina i izdanim potvrdama za izabrane predstavnike nacionalnih manjina

Sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu („Narodne novine“, broj: 11/04, 106/04, 21/05 i 144/05) u djelokrugu poslova Ureda je i provođenje postupka registracije vijeća nacionalnih manjina.

S danom 28. ožujka 2006. godine u Registar vijeća nacionalnih manjina upisano je **274** vijeća nacionalnih manjina.

Potvrde za izabrane predstavnike nacionalnih manjina izdaju se u svrhu otvaranja računa u banci i sudjelovanja u platnom prometu pravnih i fizičkih osoba, te radi ostvarivanja svih prava i obveza koji predstavnicima nacionalne manjine pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona.

Nakon objave službenih rezultata izbora za članove vijeća nacionalnih manjina i za predstavnika nacionalne manjine u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave održanih 18. svibnja 2003. godine izdana je **41** potvrda za izabranog predstavnika nacionalne manjine.

Nakon ponovljenih izbora za predstavnika nacionalne manjine u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave održanih 15. veljače 2004. godine, odnosno nakon objave službenih rezultata istih, Ured je izdao **26** potvrda za izabrane predstavnike nacionalne manjine.

Zaključno navodimo da vezano uz provedbu Ustavnog zakona na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini u odnosu na vijeća i predstavnike nacionalnih manjina Središnji državni ured za upravu u okviru svog djelokruga poduzima potrebne aktivnosti kojima će inicirati učinkovitije funkcioniranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

5. Djelovanje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

I. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

1. Zagrebačka županija

Na razini Zagrebačke županije izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine te predstavnici crnogorske, češke i mađarske nacionalne manjine.

Statutom Zagrebačke županije uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava utvrđenih u članku 31. stavak 2. Ustavnog zakona. Županijska skupština Zagrebačke županije donijela je Statutarnu odluku o izmjenama i dopunama Statuta Zagrebačke županije kojom je uredila ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina kroz odredbe o: vijeću nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina, službene uporabe znamenja i simbola nacionalnih manjina te sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Samobor

Sukladno Ustavnom zakonu na području Grada Samobora djeluju dva tijela nacionalnih manjina:

- Vijeće srpske nacionalne manjine s 8 izabranih članova vijeća
- predstavnik slovenske nacionalne manjine.

Vijeće je održalo nekoliko sjednica u 2005. godini u prostorijama Grada Samobora u Samoboru, jer ne prihvaća smještaj u Bregani. Zbog nedostatka prostora u Samoboru nije im se mogao osigurati adekvatan prostor u zamjenu za Breganu te u dogovoru s njima, kad imaju potrebu za prostorom koriste prostor Gradske vijećnice.

S predstavnicima Vijeća srpske nacionalne manjine utvrđen je način rješavanja otvorenih pitanja.

U 2005. godini Vijeću srpske nacionalne manjine odobrena su i uplaćena sredstva za rad u iznosu od 10.000,00 kn iz proračuna Grada Samobora.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Zaprešić

U Gradu Zaprešiću izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine.

Izmjenama Statuta Grada Zaprešića, sukladno Ustavnom zakonu utvrđena je mogućnost ostvarivanja prava sukladno čl. 31. st.2. Ustavnog zakona, s tim da će se predstojećim izmjenama Poslovnika Gradskog vijeća Grada Zaprešića utvrditi način, rokovi i postupak ostvarivanja osiguranih prava. U proračunu Grada za 2005. nisu izričito pozicionirana sredstva za rad Vijeća i predstavnika srpske nacionalne manjine u Gradu Zaprešiću, budući da se predstavnici istog nisu niti usmenim niti pismenim zahtjevom obraćali tijelima Grada od konstituiranja njihovog Vijeća.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

4. Grad Dugo Selo

U Gradu Dugom Selu izabran je jedan predstavnik srpske nacionalne manjine. U proračunu Grada Dugo Selo za 2005. godinu nisu predviđena sredstva za rad predstavnika srpske nacionalne manjine.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

5. Grad Velika Gorica

U Gradu Velikoj Gorici konstituirano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Prilikom konstituiranja Vijeća izabran je predsjednik, koji je uredno nazočio sjednicama Gradskog vijeća Grada Velike Gorice kao gost, te je obaviješten o svim pitanjima vezanima za život u Gradu.

Tijekom 2005. godine za Vijeće srpske nacionalne manjine izdvojeno je 30.000,00 kn. Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

II. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Za Krapinsko-zagorsku županiju izabran je predstavnik srpske nacionalne manjine. Krapinsko-zagorska županija u svojem je proračunu za 2005. godinu, vezano za rad predstavnika srpske nacionalne manjine u Krapinsko-zagorskoj županiji, osigurala sredstva u iznosu od 5.000,00 kuna.

Vezano uz uređivanje načina, rokova i postupka ostvarivanja prava utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije donijela je Statutarnu odluku o izmjenama i dopunama Statuta Krapinsko-zagorske županije i Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije, čime je uskladila Statut i Poslovnik s odredbama čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

III. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

1. Sisačko-moslavačka županija

Statutom Sisačko-moslavačke županije uređen je način, rokovi i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina.

U proračunu Sisačko-moslavačke županije u 2005. godini osigurano i utrošeno ukupno 311.000,00 kuna za:

- Županijsko vijeće albanske nacionalne manjine 55.000,00 kuna
- Županijsko vijeće bošnjačke nacionalne manjine 55.000,00 kuna
- Županijsko vijeće srpske nacionalne manjine 55.000,00 kuna
- Županijsko vijeće češke nacionalne manjine 55.000,00 kuna
- Županijsko vijeće romske nacionalne manjine 55.000,00 kuna
- predstavnika slovačke nacionalne manjine 12.000,00 kuna
- predstavnika mađarske nacionalne manjine 12.000,00 kuna
- predstavnika talijanske nacionalne manjine 12.000,00 kuna

Prema izvješćima o radu vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina 40% sredstava utrošeno je za obavljanje administrativnih poslova, a 60% za provedbu programa.

Iako Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, od 13 članova Županijskog poglavarstva 4 člana su pripadnici srpske nacionalne manjine.

2. Grad Sisak

U Gradu Sisku za potrebe nacionalnih manjina u 2005. godini isplaćeno je :

- Vijeću bošnjačke nacionalne manjine 70.000,00 kuna
- Vijeću romske nacionalne manjine 60.000,00 kuna
- Vijeću srpske nacionalne manjine 25.000,00 kuna
- predstavniku češke nacionalne manjine 25.000,00 kuna
- predstavniku albanske nacionalne manjine 12.500,00 kuna
- Češkoj besedi Sisak i Češkoj besedi Jazvenik za njihove programe 7.000,00 kuna
- bošnjačkom Kulturno-umjetničkom društvu »Nur« 1.000,00 kuna
- mađarskoj nacionalnoj manjini 5.000,00 kuna
- u sklopu nacionalnog programa za Rome, za kupnju kuće za kulturni centar Roma, 11.750,00 kuna

Imenovan je Odbor za nacionalne manjine Gradskog poglavarstva Grada Siska od 8 članova za praćenje stanja u području nacionalnih manjina, predlaganje mjera koja se tiču prava i položaja manjina.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Novska

Statutom Grada Novske utvrđena su prava predstavnika nacionalne manjine kao i prava vijeća nacionalnih manjina. U proračunu Grada Novske za 2005. godinu bio je osiguran iznos od 15.000,00 kuna kao tekuća donacija za rad predstavnika romske nacionalne manjine.

Sukladno Programu u financijskom planu Grad je utrošio 7.999,00 kuna za nabavu računala i ostale opreme potrebne za rad na računalu.

Grad Novska nije u obvezi osigurati zastupljenost predstavnika nacionalne manjine u izvršnom tijelu, odnosno Gradsko poglavarstvo nije u obvezi donijeti plan prijama u službu pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti u upravnim tijelima.

4. Grad Kutina

Grad Kutina svoje je akte uskladio s Ustavnim zakonom. U 2005. godini proračunom su planirana sredstva za rad nacionalnih manjina, i to:

- Vijeću češke nacionalne manjine 3.000,00 kuna
- programi za Rome 5.000,00 kuna
- predstavnicima srpske nacionalne manjine 3.650,00 kuna.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

5. Grad Petrinja

Grad Petrinja u svojim aktima nije uredio način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina. Ista će se urediti novim poslovníkom Gradskog vijeća. Iz

proračuna Grada Petrinje za potrebe rada Vijeća srpske nacionalne manjine izdano je 126.910,00 kuna:

- za predsjednika i tajnika Vijeća isplaćeno je 95.172,78 kuna
- za rad Vijeća isplaćeno je 26.268,32 kuna
- za ostvarenje programa Vijeća isplaćeno je 5.198,90 kuna
- za potrebe rada predstavnika bošnjačke nacionalne manjine isplaćeno je 10.000,00 kuna.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

6. Grad Glina

Vijeće srpske nacionalne manjine je za administrativne troškove u 2005. godini utrošilo 7.119,00 kuna. Za putne troškove Vijeća srpske nacionalne manjine isplaćeno je 18.920,00 kuna. U Poglavarstvo Grada Gline izabran je jedan predstavnik srpskog naroda. Plan prijema nije sastavljen.

7. Grad Hrvatska Kostajnica

Grad Hrvatska Kostajnica u svojim aktima nije uredio način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina.

U Gradskom poglavarstvu osigurana je zastupljenost nacionalnih manjina. Plan zapošljavanja nije izrađen.

8. Općina Hrvatska Dubica

Statutarnom odlukom o pravima nacionalnih manjina utvrđena su prava nacionalnih manjina na području Općine Hrvatska Dubica.

Vijeću srpske nacionalne manjine uplaćen je iznos od 5.000,00 kuna.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

9. Općina Dvor

Općina Dvor u svojim aktima nije uredila način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina prema čl. 31. st. 1. Ustavnog zakona.

Općina Dvor je Vijeću srpske nacionalne manjine odobrila iznos od 10.000,00 kuna. Budući da u Općini pripadnici srpske nacionalne manjine čine većinu, a pripadnici hrvatskog naroda sudjeluju s više od 15%, u izvršnom i upravnim tijelima Općine osigurana je potrebna zastupljenost pripadnika hrvatskog naroda sukladno Ustavnom zakonu.

10. Općina Gvozd

Općina Gvozd u svojim aktima nije uredila način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina iz čl. 31. Ustavnog zakona. U 2005. godini u proračunu

nisu predviđena sredstva za rad Vijeća srpske nacionalne manjine, ali je neposredno snosila administrativne troškove (poštarina, telefon i dr.) u iznosu od oko 1.500,00 kuna. U Poglavarstvu je ostvarena zastupljenost srpske nacionalne manjine.

U jedinstvenom upravnom odjelu Općine Gvozd zaposleno je 6 pripadnika srpske nacionalne manjine i 5 pripadnika hrvatskog naroda.

11. Općina Topusko

U 2005. godini nije uređeno pitanje načina rokova i postupka ostvarivanja prava nacionalnih manjina po čl. 31. Ustavnog zakona.

Vijeću srpske nacionalne manjine doznačena su sredstva u iznosu od 15.000,00 kuna za obavljanje administrativnih poslova i određenih aktivnosti utvrđenih programom rada Vijeća, a Vijeću bošnjačke nacionalne manjine nisu doznačena sredstva u 2005. godini jer nije podnesen zahtjev za doznaku. Vijeće je iz doznačenih sredstva isplaćivalo članovima Vijeća 170,00 kuna neto po svakoj održanoj sjednici na kojoj su prisustvovali.

U izvršnom tijelu i upravnim tijelima Općine Topusko nije osigurana zastupljenost predstavnika nacionalne manjine. Nije donesen plan prijama pripadnika nacionalnih manjina.

12. Općina Donji Kukuruzari

Općina Donji Kukuruzari u svojim aktima uredila je način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. Općina Donji Kukuruzari utošila je neznatna sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina (kopiranje, slanje faxesa, poštarina i telefon).

U izvršnom tijelu i upravnim tijelima Općine nije osigurana zastupljenost predstavnika nacionalne manjine. Nije donesen plan prijama pripadnika nacionalnih manjina.

13. Općina Lipovljani

U proračunu Općine Lipovljani za 2005. godinu planirana su sredstva u iznosu od 9.000,00 kuna.

Vijeće češke nacionalne manjine podnijelo je zahtjev za redovnu djelatnost u iznosu 2.000,00 kuna, što je i isplaćeno.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

IV. KARLOVAČKA ŽUPANIJA

1. Karlovačka županija

Na razini Županije izabrano je: - Vijeće srpske nacionalne manjine
- Vijeće bošnjačke nacionalne manjine.

Županija je u zakonskom roku uskladila opće akte glede učešća predstavnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu, te izvršnoj vlasti Županije (statut, poslovnik).

Ostvarivanje prava nacionalnih manjina, utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona, ostvaruje se i kroz davanje mišljenja Vijeća kod donošenja općih akata i u ostalim pitanjima od interesa za nacionalne manjine, te kod donošenja proračuna Županije. Mišljenja Vijeća pribavljena su kod imenovanja članova Županijskog poglavarstva iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

Za rad Vijeća u županijskom proračunu u 2005. godini osigurano je ukupno 250.000,00 kn, od čega se 150.000,00 kn odnosi na srpsku nacionalnu manjinu, a 100.000,00 kn na bošnjačku nacionalnu manjinu. Odobrena sredstva troše se sukladno usvojenom financijskom planu.

Iako Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, u sastav Županijskog poglavarstva prema odredbama Statuta ulazi 1 predstavnik srpske nacionalne manjine.

2. Grad Karlovac

U Gradu Karlovcu izabrano je:

- Vijeće srpske nacionalne manjine
- predstavnik bošnjačke nacionalne manjine
- predstavnik slovenske nacionalne manjine
- predstavnik albanske nacionalne manjine nije izabran iako su dva puta raspisivani izbori.

Prava nacionalnih manjina regulirana su Statutom grada Karlovca iz 2001. godine i Statutarnim odlukama iz 2003. i 2006. godine. U proračunu Grada Karlovca za 2005. godinu osigurano je 150.000,00 kn. Osim toga Grad Karlovac osigurao je prostorije za rad Vijeća i pomoć u opremanju prostora. Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Slunj

U Gradu Slunju izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Nema posebne odredbe u aktima Grada vezane uz primjenu odredbe Ustavnog zakona, već se ona primjenjuje neposredno (u slučaju izmjene i dopune Statuta zatraženo je očitovanje Vijeća srpske nacionalne manjine).

Sredstva utrošena za rad Vijeća iz proračuna Grada u 2005. godini iznosila su 269,64 kn (otvaranje žiro-računa Vijeća).

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

4. Grad Ogulin

U Gradu Ogulinu izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Poslovníkom Gradskog vijeća utvrđena su prava Vijeća srpske nacionalne manjine da se uključuje u rad Gradskog vijeća, te predlaže mjere za unaprjeđivanje položaja nacionalne manjine u Gradu Ogulinu.

Za rad Vijeća srpske nacionalne manjine iz proračuna Grada Ogulina za 2005. godinu izdvojeno je ukupno 82.000,00 kn od čega 25.000,00 kn za naknadu za rad članova Vijeća.

Grad Ogulin osigurao je zastupljenost predstavnika srpske nacionalne manjine u Gradskom poglavarstvu s jednim članom.

Plan prijama u službu temeljem čl. 56. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi nije donesen.

5. Općina Barilović

U Općini Barilović izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. U Statutu Općine Barilović ugrađene su odredbe o zastupljenosti predstavnika nacionalne manjine u predstavničkom tijelu Općine Barilović. Iz proračuna Općine Barilović za 2005. godinu za potrebe Vijeća srpske nacionalne manjine izdvojeno je 5.000,00 kn, te se kod financiranja komunalne infrastrukture vodi računa o zahtjevima Vijeća srpske nacionalne manjine.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

6. Općina Cetingrad

U Općini Cetingrad izabrano je Vijeće bošnjačke nacionalne manjine. U općim aktima Općine Cetingrad nema posebnih odredbi o ostvarivanju prava nacionalnih manjina iz čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. Proračunom Općine za 2005. godinu nisu bila osiguravana sredstva za rad Vijeća bošnjačke nacionalne manjine.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

7. Općina Josipdol

U Općini Josipdol izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. U općim aktima Općine Josipdol nema posebnih odredbi o ostvarivanju prava nacionalnih manjina iz čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. Općina Josipdol u proračunu za 2005. godinu osigurala je 10.000,00 kn. Za komunalnu infrastrukturu po potrebama Vijeća osigurano je 500.000,00 za izgradnju mrtvačnice.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

8. Općina Krnjak

U Općini Krnjak izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Statutom Općine Krnjak propisano je pravo Vijeća srpske nacionalne manjine: predlaganje mjera za unaprjeđenja položaja Srpske nacionalne zajednice u Općini Krnjak, uključujući davanje prijedloga općih akata i isticanje kandidata na dužnosti u Općinskom vijeću.

Predstavnik Vijeća srpske nacionalne manjine ostvaruje pravo na naknadu za rad u Općinskom vijeću.

U 2005. godini Općina Krnjak je iz proračuna doznačila Vijeću srpske nacionalne manjine sredstva u iznosu od 5.000,00 kn. Isto tako omogućeno im je obavljanje administrativnih poslova za potrebe Vijeća, kao i prostor i oprema za rad Vijeća.

Budući da u Općini pripadnici srpske nacionalne manjine čine većinu stanovništva, a pripadnici hrvatskog naroda sudjeluju s više od 15%, u izvršnom i upravnim tijelima Općine osigurana je potrebna zastupljenost pripadnika hrvatskog naroda sukladno Ustavnom zakonu.

9. Općina Plaški

U Općini Plaški izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. U općim aktima Općine Plaški nema posebnih odredbi o ostvarivanju prava iz članka 31. stavak 2. Ustavnog zakona.

Općina Plaški je u proračunu za 2005. godinu osigurala ukupno 7.596,00 kn, što je utrošeno za naknade za rad vijećnika te za administrativne i ostale troškove Vijeća srpske nacionalne manjine. U Općini Plaški u 2005. godini nije bilo zapošljavanja.

10. Općina Lasinja

U Općini Lasinja izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Općina Lasinja je posebnim odredbama Statuta propisala određena prava pripadnika srpske nacionalne manjine koja se odnose na slobodno isticanje simbola, informativnu i izdavačku djelatnost, te rad kulturno-umjetničkih društva. U proračunu Općine Lasinja za 2005. godinu za potrebe aktivnosti Vijeća srpske nacionalne manjine izdvojeno je 5.000,00 kuna.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

11. Općina Saborsko

U Općini Saborsko izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Općina Saborsko odredbama Statuta uredila je uređenje prava Vijeća srpske nacionalne manjine. Vijeće srpske nacionalne manjine u 2005. godini financirano je sredstvima općinskog proračuna u iznosu od 6.500,00 kn te 1.560,92 kn za obavljanje administrativnih poslova.

Za podmirenje troškova izabranih članova Vijeća srpske nacionalne manjine iz proračuna Općine Saborsko izdvojeno je 1.610,00 kn, a općina nema podataka o visini naknade.

Općina Saborsko u tijeku 2005. godine nije zapošljavala nove djelatnike.

12. Općina Vojnić

U Općini Vojnić izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine i Vijeće bošnjačke nacionalne manjine. U odredbama Statuta regulirana je proporcionalna zastupljenost srpske nacionalne manjine i bošnjačke nacionalne manjine. Predsjednici Vijeća nacionalnih manjina uključuju se u rad predstavničkog tijela. Iz proračuna Općine Vojnić za 2005. godinu za rad Vijeća srpske nacionalne manjine izdvojeno je 13.500,00 kn, a za rad Vijeća bošnjačke nacionalne manjine 12.000,00 kn.

U Općinskom poglavarstvu i upravnim tijelima osigurana je zastupljenost pripadnika svih nacionalnih manjina razmjerno udjelu u stanovništvu.

V. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

1. Varaždinska županija

Na razini Županije izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine i predstavnici bošnjačke i romske nacionalne manjine te će se podaci odnositi na utrošak financijskih sredstava upravo za navedene nacionalne manjine.

Varaždinska županija izmjenama i dopunama Statuta normirala je ostvarivanje prava nacionalnih manjina, sukladno odredbi čl. 31. Ustavnog zakona, na način da je uredila:

- prava u odnosu na Skupštinu i Poglavarstvo u smislu da nacionalne manjine imaju pravo predlagati mjere za unaprjeđenje njihovog položaja, uključujući predlaganje općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu

- prava isticanja kandidata za dužnosti u tijelima Županijske uprave te na zapošljavanje u upravnim tijelima Županije

- prava na pravovremeno i potpuno informiranje o svakom pitanju koja se odnose na njihova prava

- prava davanja mišljenja i prijedloga na programe radijskih i televizijskih postaja na Županijskoj razini namijenjenih nacionalnim manjinama

- dužnost Županije da traži prethodno mišljenje na prijedloge akata koji su od interesa za nacionalne manjine

- pravo na uporabu i korištenje svoje zastave i simbola.

Za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina osiguravaju se određena sredstva u proračunu Županije.

U 2005. godini za rad Vijeća srpske nacionalne manjine te za njihove programe utrošeno je 17.000,00 kuna (dnevnice, organiziranje i obilježavanje njihovih blagdana, susreta s drugim predstavnicima te za ostale aktivnosti iz njihovih programa), a za predstavnika bošnjačke nacionalne manjine 13.000,00 kuna, također za slične namjene.

Statut Županije otvara prostor za ostvarivanje prava nacionalnih manjina sukladno obvezama iz Ustavnog zakona i drugih propisa i daje mogućnost da se unaprijede ova prava prema primjerima dobre prakse na ovom području. Ovim je normiran određeni standard zaštite manjinskih prava koji se u praksi, prema potrebi, može dorađivati.

Nacionalne manjine u Županiji imaju mogućnost korištenja prostora za njihov rad, te korištenja administrativno – tehničkih usluga.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Ludbreg

Na području Grada Ludbrega djeluje Vijeće srpske nacionalne manjine.

Gradsko vijeće Grada Ludbrega donijelo je Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Grada Ludbrega kojima je, između ostalog, a vezano uz odredbe čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, dodana jedna nova glava Statuta koja glasi: »Prava i slobode nacionalnih manjina«.

Tijekom 2005. godine utrošena su sljedeća sredstva za potrebe rada Vijeća:

- za obavljanje administrativnih poslova 1.500,00 kuna (spomenuta sredstva utrošena su na pripremu i otpremu materijala za sjednice Vijeća, zatim na pozivanje na proslavu pravoslavnog Božića te na proslavu Krsne slave Vijeća).
- za provođenje određenih aktivnosti utvrđenih programom rada Vijeća 4.800,00 kuna (1.800,00 kuna za obilježavanje pravoslavnog Božića te 3.000,00 kuna za proslavu Krsne slave).

Vijeće srpske nacionalne manjine Grada Ludbrega nije za 2005. godinu dostavilo svoj plan i program rada, pa za rad spomenutog vijeća nisu bila osigurana sredstva u Proračunu na jednoj posebnoj stavci, već su se ista odobravalala temeljem zaključaka Gradskoga poglavarstva. Tijekom 2005. godine održana je jedna zajednička sjednica Gradskog vijeća srpske nacionalne manjine Grada Ludbrega te Odbora za Statut i poslovnik na kojoj se raspravljalo o Nacrtu izmjena i dopuna Statuta vezano uz nacionalne manjine. Svim je članovima Vijeća (13) isplaćena neto naknada za prisustvovanje sjednici u iznosu od 170,00 kuna, a na taj iznos su obračunati i uplaćeni propisani iznosi poreza i doprinosa. Također je predsjednici Vijeća u dva navrata isplaćena dnevica za prisustvovanje sjednicama Koordinacije vijeća nacionalnih manjina, u visini neoporezivog iznosa dnevnice.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

VI. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

1. Koprivničko-križevačka županija

S Vijećem srpske nacionalne manjine održavaju se redovni kontakti i pruža im se sva redovna stručna pomoć predstavnika izvršnih tijela te službenika i namještenika upravnih tijela Koprivničko-križevačke županije. Koprivničko-križevačka županija je u 2005. godini izvršila rashode za Vijeće srpske nacionalne manjine u iznosu od 149.238,34 kune, a za predstavnika mađarske nacionalne manjine u iznosu od 23.000,00 kuna.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Križevci

U 2005. godini Vijeću srpske nacionalne manjine Grada Križevaca za obavljanje administrativnih poslova za njihove potrebe i provođenje određenih aktivnosti, prema Programu rada Vijeća srpske nacionalne manjine, doznačeno je 3.000,00 kuna.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Općina Novigrad Podravski

Tijela Općine Novigrad Podravski nisu svojim aktima uredila način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. U proračunu Općine Novigrad Podravski za 2005. godinu za rad Vijeća srpske nacionalne manjine osigurana su i isplaćena sredstva za administrativne poslove u iznosu od 5.000,00 kuna, a u proračunu za 2006. godinu osigurana su sredstva u iznosu od 10.000,00 kuna.

U Općinskom vijeću jedan član Općinskog vijeća je srpske nacionalne manjine, iako u skladu s odredbama Ustavnog zakona ta obveza za Općinu Novigrad Podravski nije propisana.

4. Općina Rasinja

Tijela Općine Rasinja uredila su postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih čl. 31. Ustavnog zakona donošenjem Statutarne odluke o broju članova Općinskog vijeća Općine Rasinja pripadnika nacionalnih manjina kojom su utvrđena tri predstavnika srpske nacionalne manjine u Općinskom vijeću. I u sadašnjem sastavu Općinskog vijeća Općine Rasinja djeluju tri člana srpske nacionalne manjine koji svoja prava ostvaruju zajedno s ostalim članovima Općinskog vijeća u donošenju propisa koji su u nadležnosti Općinskog vijeća.

U proračunu Općine Rasinja za 2005. godinu bila su predviđena novčana sredstva za rad Vijeća srpske nacionalne manjine u iznosu od 5.000,00 kuna, ali zbog loše financijske situacije u Općini Rasinja nije izvršena nikakva isplata.

U Općinskom poglavarstvu, koje ima pet članova, zastupljena su dva člana predstavnika srpske nacionalne manjine.

Općinsko poglavarstvo Općine Rasinja nije planom prijama u službu utvrdilo popunjenost upravnog tijela zapošljavanjem potrebnog broja pripadnika srpske nacionalne manjine zbog nemogućnosti zapošljavanja novih zaposlenika, koji bi dodatno opteretili proračun Općine Rasinja. Naime, u Jedinostvenom upravnom odjelu zaposlena su dva službenika i dva namještenika.

5. Općina Sokolovac

Sredstva utrošena za obavljanje administrativnih poslova za potrebe Vijeća srpske nacionalne manjine Općine Sokolovac u 2005. godini iznosila su 12.000,00 kuna.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

VII. BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

1. Bjelovarsko-bilogorska županija

Skupština Bjelovarsko-bilogorske županije donijela je Statutarnu odluku sukladno odredbama Ustavnog zakona u zakonskom roku, te se temeljem iste primjenjuju odredbe prema vijećima nacionalnih manjina i to: srpske nacionalne manjine, češke nacionalne manjine i mađarske nacionalne manjine koje imaju svoja vijeća te romske nacionalne manjine koja ima svog predstavnika.

U tijeku je postupak izmjene i dopune Statuta u smislu ostvarivanja prava nacionalnih manjina sukladno navedenom zakonu.

U 2005. godini Bjelovarsko-bilogorska županija doznačila je 100.000,00 kn za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, kako slijedi:

- Vijeću češke nacionalne manjine 20.000,00 kn
- Vijeću mađarske nacionalne manjine 20.000,00 kn
- Vijeću srpske nacionalne manjine 38.000,00 kn
- predstavniku romske nacionalne manjine 22.000,00 kn.

Predstavnici vijeća nacionalnih manjina, kao i predstavnik romske manjine izabrali su koordinatora, koji surađuje sa upravnim odjelima Županije, te prati primjenu Ustavnog zakona.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Bjelovar

U Gradu Bjelovaru izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine, Vijeće romske nacionalne manjine i predstavnik češke nacionalne manjine. Gradsko poglavarstvo nije posebnim općim aktom propisalo način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina iz čl. 31. st. 1. Ustavnog zakona.

Međutim, predsjednici Vijeća srpske i romske nacionalne manjine, te predstavnica češke nacionalne manjine pozivani su i redovno se odazivaju svim sjednicama Gradskog poglavarstva Grada Bjelovara, te su na taj način upoznati sa svim pitanjima o kojima će se raspravljati na Gradskom vijeću (ne samo o pitanjima koja su od značaja za nacionalne manjine). Predstavnicima nacionalnih manjina omogućeno je da aktivno sudjeluju u raspravi, te iznose prijedloge kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu.

U proračunu Grada Bjelovara za 2005. godinu bilo je osigurano po 20.000,00 kn za rad Vijeća srpske i romske nacionalne manjine i 7.000,00 kuna za rad predstavnika češke nacionalne manjine. Prema dostavljenom Izvješću Vijeća srpske nacionalne manjine za administrativne poslove i druge troškove utrošeno je 9.034,17 kuna, a za realizaciju programa 10.965,82 kune. Prema dostavljenom Izvješću Vijeća romske

nacionalne manjine za administrativne poslove (kancelarijski pribor, knjigovodstvene usluge, troškove platnog prometa i poštarinu) utrošeno je 3.196,44 kuna, a za realizaciju programa i ostale troškove 37.848,66 kuna (osim iz proračuna Grada Bjelovara Vijeće romske nacionalne manjine ostvaruje sredstva i iz drugih izvora). Prema dostavljanom Izvješću Vijeća češke nacionalne manjine od osiguranih 7.000,00 kuna potrošeno je 3.004,68 kuna za materijalne troškove.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st.1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Daruvar

Grad Daruvar je glede članka 31. Ustavnog zakona u cijelosti ispunio stavak 1., a izmjenama i dopunama temeljnog akta – Statuta Grada Daruvara – zadovoljene su odredbe stavka 2. istog članka.

Pretežito su to aktivnosti putem Gradske uprave sa vijećima nacionalnih manjina i predstavnikom.

Grad Daruvar je po planiranim sredstvima za rad vijeća nacionalnih manjina i predstavnika, po ostvarenom Proračunu izdvojio u 2005. godini sljedeće iznose:

- Vijeću srpske nacionalne manjine 3.400,00 kn ili 85% u odnosu na plan
- Vijeću češke nacionalne manjine 4.250,00 kn ili 85% u odnosu na plan
- predstavniku mađarske nacionalne manjine administrativnu i tehničku pomoć pruža Grad – ništa nije trošeno.

U izvršnom tijelu Grada Daruvara djelomično su zastupljene nacionalne manjine kao i u potpunosti upravnih tijela. Daljnjih planova zapošljavanja u Upravi nema, zastupljenost je postojeća.

4. Grad Garešnica

Grad Garešnica je svojim aktima uredio način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Predsjedniku Vijeća nacionalnih manjina dostavlja se poziv s materijalima za Gradsko vijeće Grada Garešnice te tako Vijeće srpske nacionalne manjine može davati svoje primjedbe i prijedloge o pitanjima koja se raspravljaju na Gradskom vijeću a tiču se položaja nacionalnih manjina. Grad je 2005. godine za rad Vijeća srpske nacionalne manjine iz proračuna izdvojio 2.000,00 kn.

Iako Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Gradsko vijeće grada Garešnice je svojim aktima reguliralo zastupljenost predstavnika nacionalne manjine u Gradskom poglavarstvu Grada Garešnice, te će na sljedećoj sjednici Gradskog vijeća biti izabran član Poglavarstva koji će biti predstavnik srpske nacionalne manjine.

Gradsko poglavarstvo će kod popunjavanja radnih mjesta u upravnim tijelima grada voditi računa o zapošljavanju potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti sukladno odredbi čl. 56.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

5. Grad Grubišno Polje

Grad Grubišno Polje nema u svojim aktima uređen način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih u čl. 31. st. 1. Ustavnog zakona, no Statutom Grada Grubišnog Polja jamči se ostvarivanje prava koja proizlaze iz navedenog Ustavnog zakona te se o tome vodi briga pri izvršavanju općih akata predstavničkog tijela.

Nacionalne manjine zadovoljne su suradnjom s tijelima Grada Grubišnog Polja kako same naglašavaju. Grad vijećima nacionalnih manjina redovito dostavlja službeno glasilo, uvijek im dostavlja nacрте prijedloga i prijedloge općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu te se stoga pozivaju na sjednice, odnosno pozivaju se da podnesu sve pisane prijedloge te se poduzimaju sve ostale radnje da bi se podigla kvaliteta života i ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Grad Grubišno Polje vijećima nacionalnih manjina tijekom 2005. godine doznačio je:

- Vijeću češke nacionalne manjine 10.000,00 kn
- Vijeću srpske nacionalne manjine 3.500,00 kn
- Vijeću mađarske nacionalne manjine 3.500,00 kn.

Financijsko izvješće podnijelo je Vijeće češke nacionalne manjine iz kojeg je vidljivo da je sa žiro-računa tijekom 2005. godine isplaćeno 1.006,00 kuna za putne troškove temeljem putnih naloga predsjednice Vijeća. Vijeće srpske nacionalne manjine i Vijeće mađarske nacionalne manjine još nisu podnijeli financijske izvještaje.

U tijeku je postupak osiguravanja zastupljenosti predstavnika češke nacionalne manjine u Gradskom poglavarstvu Grada Grubišnog Polja. U pripremi je nova sistematizacija radnih mjesta, stoga će Gradsko poglavarstvo Plan prijama u službu donijeti po novoj sistematizaciji radnih mjesta.

U upravnim tijelima Grada zastupljena je češka i srpska nacionalna manjina, čime je osigurana zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina sukladno Ustavnom zakonu.

VIII. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

1. Primorsko-goranska županija

U Primorsko-goranskoj županiji izabrana su vijeća albanske, crnogorske, mađarske, romske, srpske, bošnjačke, slovenske i talijanske manjine te predstavnici češke, makedonske i slovačke manjine. Na području jedinice regionalne samouprave djeluje osam vijeća nacionalnih manjina i tri predstavnika nacionalnih manjina.

Izmjenama i dopunama Poslovnika Županijske skupštine vijeća nacionalnih manjina i predstavnici nacionalnih manjina dobili su status ovlaštenih predlagatelja Županijskoj skupštini mjera za unapređenje položaja nacionalnih manjina u Županiji kao i općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu. Vijeća nacionalnih manjina i predstavnici nacionalnih manjina pozivaju se na sve sjednice Županijske skupštine, putem web stranice mogu se upoznati sa svim materijalima koji se razmatraju na sjednicama Skupštine i Poglavarstva, a po završenoj sjednici imaju mogućnost uvida u donesene zaključke. Također su predsjednici radnih tijela Županijske skupštine obvezni izvijestiti predsjednika vijeća nacionalnih manjina kao i predstavnika nacionalnih manjina o sjednici radnog tijela kada je na dnevnom redu tema koja se tiče položaja nacionalne manjine, a radi njihove nazočnosti na istima.

U 2005. godini Primorsko-goranska županija financirala je rad vijeća odnosno predstavnika nacionalnih manjina na način da je svakom od 8 vijeća nacionalnih manjina isplaćeno po 20.000,00 kn, a svakom od po 3 predstavnika nacionalnih manjina po 10.000,00 kn, što čini ukupno 190.000,00 kn. Županijske službe pružile su pomoć i sudjelovale u radu osnivačkih skupština vijeća, sastavljanju statuta, podmiren je trošak objave statuta svih vijeća nacionalnih manjina u službenom glasilu. Županija od ožujka 2005. godine financira i posebnu emisiju na televizijskoj postaji »Kanal Ri« o radu nacionalnih manjina pod nazivom »Mozaik« te je za 8 emisija plaćeno 45.591,40 kn.

Uočeno je da pojedina vijeća još ne shvaćaju u potpunosti svoju ulogu i pokušavaju organizirati određene aktivnosti koje spadaju u područje djelovanja udruga pa je nedovoljna međusobna suradnja.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Rijeka

U Gradu Rijeci konstituirano je devet vijeća nacionalnih manjina: albansko, bošnjačko, crnogorsko, mađarsko, makedonsko, romsko, slovensko, srpsko i talijansko.

Provedba čl.31. st. 2. navedenog Ustavnog zakona o ostvarivanju prava nacionalnih manjina u postupku utvrđivanja prijedloga akata osigurana je izmjenama i dopunama Poslovnika Poglavarstva Grada Rijeke, dostavljanjem dnevnog reda svake sjednice Poglavarstva i Gradskog vijeća te dostavljanjem cjelokupnih materijala koji se tiču ostvarivanja prava nacionalnih manjina kao i prisustvovanjem predstavnika vijeća nacionalnih manjina sjednicama izvršnog i predstavničkog tijela kada se raspravlja o pitanjima značajnima za nacionalne manjine. Vijeća nacionalnih manjina pozivaju se i na sjednice Odbora za nacionalne manjine Gradskog vijeća Grada Rijeke.

U 2005. godini svakom vijeću nacionalne manjine isplaćena su iz Proračuna Grada Rijeke sredstva u visini od 40.000,00 kn, što ukupno iznosi 360.000,00 kn, a koja su utrošena za rad vijeća i program. S obzirom da vijeća uglavnom koriste prostore zajedno s udrugama nacionalnih manjina (osim Roma) iz navedenih sredstava vijeća su participirala u snošenju troškova za materijalne rashode prostora, a ostatak na provođenje aktivnosti programa.

Iz odobrene donacije Gradu Rijeci u iznosu od 5.000,00 USD od strane Word Learninga, USAID, u sklopu Participant Training Programa za realizaciju projekta pod nazivom »Informiranje javnosti o aktivnostima vijeća nacionalnih manjina«, omogućen je link sa službene stranice Grada Rijeke na stranicu vijeća nacionalnih manjina. Na ovaj način vijeća predstavljaju svoje aktivnosti građanima, a unutar tog projekta tiskan je i bilten s osnovnim podacima o svim vijećima.

Od vijeća koja su dostavila završne račune iz sredstava vijeća podmireni su putni troškovi kako slijedi:

- Vijeću mađarske nacionalne manjine 6.894,65 kn godišnje
- Vijeću srpske nacionalne manjine 10.500,00 kn godišnje
- Vijeću makedonske nacionalne manjine 900,00 kn godišnje.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Vrbovsko

U Gradu Vrbovsko konstituirano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Izmjenama i dopunama Poslovnika Gradskog vijeća regulirani su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava Vijeća srpske nacionalne manjine. Pored prava utvrđenih navedenim Ustavnim zakonom, utvrđeno je pravo sudjelovanja u radu Gradskog vijeća, iznošenje stavova i prijedloga o pitanju koje se tiče nacionalne manjine, ali bez prava odlučivanja. Pravo predstavnika Vijeća srpske nacionalne manjine na sudjelovanje u radu Gradskog vijeća izuzetno je dobro primljeno. Predstavnik Vijeća, uglavnom je to predsjednik, prisutan je i sudjeluje u radu sjednica Gradskog vijeća kad se donose odluke od posebnog značaja za Grad, a time i za predstavnike nacionalne manjine, npr. donošenje Gradskog proračuna, programa razvoja i sl. Ostvarivanje prava na isticanje kandidata za dužnosti u tijelima gradske samouprave regulirano je na način da Vijeće putem Odbora za izbor i imenovanje može isticati svoje kandidate.

U 2005. godini za rad Vijeća srpske nacionalne manjine Grad Vrbovsko izdvojio je 50.000,00 kn. Prema podacima Vijeća ova sredstva su utrošena za:

- administrativne poslove 15.000,00 kn
- aktivnosti utvrđene programom 35.000,00 kn.

Gradsko Poglavarstvo Grada Vrbovskog ima ukupno 5 članova, od čega su 2 člana predstavnici srpske nacionalne manjine čime je postignuta odgovarajuća zastupljenost predstavnika nacionalne manjine sukladno odredbi čl. 22. Ustavnog zakona. Prilikom popunjavanja radnih mjesta u upravnim tijelima gradske uprave vodi se računa o zapošljavanju potrebnog broja pripadnika nacionalne manjine radi ostvarivanja zastupljenosti srpske nacionalne manjine sukladno odredbi čl. 56a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Od ukupno 8 novozaposlenih na određeno vrijeme 4 zaposlenika su srpske, a 4 hrvatske nacionalnosti čime je zaposlen veći postotak Srba nego što oni sudjeluju u ukupnom broju stanovnika.

4. Grad Cres

U Gradu Cresu izabrano je i konstituirano Vijeće talijanske nacionalne manjine. Dopunama Poslovnika Gradskog vijeća utvrđeno je da se na sjednice radnih tijela Gradskog vijeća, na kojima se raspravlja o pitanjima koja se tiču položaja Vijeća nacionalne manjine, poziva i predstavnik Vijeća nacionalne manjine. Vijeće nacionalne manjine ima pravo predlagati opće akte kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu, a posredstvom Odbora za izbor i imenovanja može isticati kandidate za dužnosti u tijelima koja imenuje Gradsko vijeće Grada Cresa. U 2005. godini nisu bila predviđena sredstva za rad Vijeća talijanske nacionalne manjine.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

5. Grad Kastav

U Gradu Kastavu konstituirano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Poslovnik o radu Gradskog vijeća Grada Kastva usklađen je s odredbama navedenog Ustavnog zakona, tako da Vijeće nacionalne manjine predlaže mjere tijelima Grada te ima pravo biti obaviješteno o pitanjima o kojima će raspravljati gradska tijela koja se tiču položaja nacionalne manjine.

U 2005. godini za rad Vijeća srpske nacionalne manjine utrošeno je 45.599,00 kn, od čega je 20.700,00 kn isplaćeno na ime naknade članovima Vijeća, 12.900,00 kn za nabavku računala i komunikacijske opreme za potrebe Vijeća, a ostatak na troškove provođenja aktivnosti, službeni put i slično.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

6. Grad Mali Lošinj

U Gradu Malom Lošinju konstituirano je Vijeće talijanske nacionalne manjine. U općim aktima nisu uređeni način, rokovi i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Grad Mali Lošinj je u proračunu za 2005. godinu izdvojio 60.000,00 kn za zadovoljenje javnih potreba u kulturi i to za:

- Vijeće talijanske nacionalne manjine 10.000,00 kn
- Zajednicu Talijana 50.000,00 kn.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

7. Općina Lovran

Na području Općine Lovran konstituirano je Vijeće slovenske nacionalne manjine. U općim aktima nisu uređeni način, rokovi i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. U primjeni odredbi Ustavnog zakona, prijedlozi općih akata, kao i drugi materijali za sjednice Općinskog vijeća dostavljaju se Vijeću slovenske nacionalne manjine u propisanim rokovima za dostavu materijala vijećnicima i do sada nisu isticane primjedbe na prijedloge općih akata.

U proračunu za 2005. godinu Općina Lovran osigurala je sredstva za potrebe obavljanja administrativnih poslova i provođenje određenih aktivnosti utvrđenih u Programu rada vijeća nacionalnih manjina i to za:

- Zajednicu Talijana 5.000,00 kn
- Vijeće slovenske nacionalne manjine 5.000,00 kn.
- za Vijeće slovenske nacionalne manjine Općina je uredila i o svom trošku opremila prostor.

Iako nije u obvezi, Općina Lovran je vodila računa o zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina, tako je predsjednik Općinskog vijeća Općine Lovran Slovenac, koji je i član Vijeća slovenske nacionalne manjine, a zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina iskazana je i kroz radna tijela. Prilikom raspisivanja natječaja za prijam u službu vodilo se računa o odredbi čl. 56a. Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ali se na natječaj nije javio niti jedan predstavnik nacionalne manjine.

8. Općina Omišalj

U Općini Omišalj konstituirano je Vijeće bošnjačke nacionalne manjine. Općim aktima nije uređen način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz čl. 31. st. 2. navedenog Ustavnog zakona. Iz proračuna za 2005. godinu osigurana su i isplaćena Vijeću bošnjačke nacionalne manjine sredstva u iznosu od 10.000,00 kn.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

IX. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

1. Grad Otočac

Gradsko vijeće Grada Otočca općim aktima nije uredilo način, rokove i postupak ostvarivanja prava utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona, već se ta pitanja rješavaju konkretnim dogovorom između gradonačelnika i predsjednika Gradskog vijeća srpske nacionalne manjine Grada Otočca.

Sredstva za rad Vijeća srpske nacionalne manjine predviđena su proračunom Grada Otočca za 2005. godinu u iznosu od 20.000,00 kuna, od čega je utrošeno 14. 734,88 i to:

- 5.543,88 kn za obavljanje administrativnih poslova i za njihove potrebe

- 9.191,00 kn za praćenje aktivnosti Gradskog vijeća srpske nacionalne manjine.

Iz sredstava Vijeća za naknadu članovima Vijeća za sjednice utrošeno je 4.655,00 kn, za rad Vijeća 600,00 kn, te za računovodstvene usluge 600,00 kn,

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Općina Lovinac

Općina Lovinac nije svojim aktima uredila način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Pripadnici srpske nacionalne manjine svoje zahtjeve, prijedloge za unapređenje položaja upućuju direktno načelniku Općine i preko svog predstavnika u Općinskom vijeću. Općinske vlasti smatraju da je suradnja općinskih tijela i pripadnika srpske nacionalne manjine zadovoljavajuća. Prema dostupnim informacijama, Vijeće srpske nacionalne manjine na ovom području nije otpočelo s radom, te tako Općina nije ni zaprimila zahtjev za doznaku sredstava za obavljanje administrativnih poslova, niti je zatražena usluga obavljanja istih. Također, nije dostavljen Program rada Vijeća, te, stoga, u proračunu Općine Lovinac nisu planirana sredstva za ove manjine.

Iako Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Općini Lovinac osigurana je zastupljenost srpske nacionalne manjine u Općinskom poglavarstvu s jednim pripadnikom srpske

nacionalne manjine. U upravnom tijelu Općine nije postignuta zastupljenost srpske nacionalne manjine.

3. Općina Plitvička Jezera

Općinsko vijeće Općine Plitvička jezera nije aktima uredilo način, rokove i postupak ostvarivanja prava vijeća nacionalnih manjina.

Za rad Vijeća srpske nacionalne manjine Općina Plitvička jezera u 2005. godini utrošila je 5.000,00 kuna.

U Poglavarstvu Općine Plitvička jezera srpska nacionalna manjina zastupljena je sukladno čl.22. Ustavnog zakona.

Budući da u 2005. godini nije bilo popunjavanja radnih mjesta u upravnim tijelima, Poglavarstvo nije donijelo Plan prijama kojim bi utvrdilo popunjenost upravnih tijela i planiralo zapošljavanje potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina.

4. Općina Donji Lapac

Općinsko vijeće Općine Donji Lapac nije utvrdilo način, rokove i postupak ostvarivanja prava vijeća nacionalnih manjina. U Općini djeluje Vijeće srpske nacionalne manjine. U zgradi Općine osiguran je i opremljen prostor za rad Vijeća i ona snosi sve troškove vezane za korištenje toga prostora (grijanje, struja, telefon), a u okviru Jedinственог upravnog odjela Vijeće ima osigurane administrativno-tehničke usluge.

Za potrebe provođenja određenih aktivnosti, utvrđenih Programom rada Vijeća, u 2005. godini Općina je iz Proračuna izdvojila 14.000,00 kuna.

Budući da u Općini pripadnici srpske nacionalne manjine čine većinu, a pripadnici hrvatskog naroda sudjeluju s više od 15 %, u izvršnom i upravnim tijelima Općine osigurana je potrebna zastupljenost pripadnika hrvatskog naroda sukladno Ustavnom zakonu.

5. Općina Udbina

Općinsko vijeće Općine Udbina nije svojim aktima uredilo način, rokove i postupak ostvarivanja prava vijeća nacionalnih manjina. Ostvarivanje prava iz čl. 31. Ustavnog zakona ostvaruje se kroz neposrednu suradnju Općinskog vijeća i predsjednika Vijeća srpske nacionalne manjine u Općini Udbina, budući da je predsjednik Vijeća srpske nacionalne manjine član Općinskog vijeća. Općina Udbina je Vijeću srpske nacionalne manjine osigurala prostor u zgradi Općine, sredstva za opremanje prostora, te sredstva za materijalne troškove i Program.

U 2005. godini Općina je osigurala za potrebe Vijeća srpske nacionalne manjine sredstva u iznosu od 10.000,00 kuna koja su utrošena za:

- materijalne troškove u iznosu od 2.000,00 kn
- Program Vijeća u iznosu od 8.000,00 kn.

Administrativne poslove za Vijeće srpske nacionalne manjine obavlja Jedinствени upravni odjel Općine Udbina.

Zastupljenost srpske nacionalne manjine ostvarena je u Općinskom vijeću, koje je u 2005. godini ujedno obavljalo i dužnost Poglavarstva, kao i Jedinostvenom upravnom odjelu Općine Udbina.

6. Općina Vrhovine

Općinsko vijeće Općine Vrhovine nije svojim aktima uredilo način, rokove i postupak ostvarivanja prava vijeća nacionalnih manjina. Prilikom donošenja akata kojima se neposredno ili posredno reguliraju prava nacionalnih manjina, prijedlozi akata obavezno se dostavljaju predsjedniku Vijeća srpske nacionalne manjine, koji je ujedno i član Općinskog vijeća, te je izravno informiran o svim društvenim i drugim aktivnostima u Općini.

U proračunu Općine Vrhovine za 2005. godinu nisu planirana sredstva za vijeća nacionalnih manjina, pa su utrošci za Vijeće srpske nacionalne manjine uklopljeni u redovnu djelatnost, te ih nije moguće iskazati.

Budući da u Općini pripadnici srpske nacionalne manjine čine većinu, a pripadnici hrvatskog naroda sudjeluju s više od 15%, u izvršnom i upravnim tijelima Općine osigurana je potrebna zastupljenost pripadnika hrvatskog naroda sukladno Ustavnom zakonu.

X. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

Na području Virovitičko-podravske županije konstituirano je ukupno 6 vijeća nacionalnih manjina u 5 jedinica samouprave, kako slijedi:

1. Grad Orahovica	- Vijeće srpske nacionalne manjine
2. Grad Slatina	- Vijeće srpske nacionalne manjine
3. Općina Gradina	- Vijeće mađarske nacionalne manjine - Vijeće srpske nacionalne manjine
4. Općina Voćin	- Vijeće srpske nacionalne manjine
5. Virovitičko-podravska županija	- Vijeće srpske nacionalne manjine.

U općim aktima navedenih jedinica samouprave nisu uređeni način, rokovi i postupak za ostvarivanje prava vijeća nacionalnih manjina iz čl. 31. st. 1. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

U 2005. godini u proračunima navedenih jedinica samouprave osigurana i za rad vijeća nacionalnih manjina utrošena su financijska sredstva u sljedećim iznosima:

1. Grad Orahovica 10.000,00 kuna
2. Grad Slatina 31.000,00 kuna
3. Općina Gradina 3.000,00 kuna (Vijeće srpske nacionalne manjine)
3.000,00 kuna (Vijeće mađarske nacionalne manjine)
4. Općina Voćin 3.000,00 kuna
5. Virovitičko-podravska županija 35.000,00 kuna.

Iz navedenog je vidljivo da je relativno malen postotak odobrenih sredstava utrošen za financiranje aktivnosti utvrđenih programima rada Vijeća, odnosno da se glavnina sredstava troši na administrativne poslove.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave s područja Virovitičko-podravske županije nisu bile dužne osigurati razmjernu zastupljenost članova predstavničkih tijela iz reda pripadnika nacionalnih manjina, a samim time ni zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u izvršnim tijelima. Unatoč tome,

Grad Orahovica i Virovitičko-podravska županija osigurale su u svojim Poglavarstvima zastupljenost po jednog pripadnika srpske nacionalne manjine.

XI. POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

1. Požeško-slavonska županija

Na razini Županije izabrano je:

- Vijeće srpske nacionalne manjine
- Vijeće češke nacionalne manjine
- Vijeće talijanske nacionalne manjine

Iz proračuna Županije za 2005. godinu utrošeno je 5.793,10 kn za zakup prostora za rad Županijskog vijeća srpske nacionalne manjine. Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Požega

U Gradu Požegi izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine, te je iz proračuna osigurano za njihov rad 10.000,00 kn.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Lipik

U Gradu Lipiku izabrano je:

- Vijeće srpske nacionalne manjine
- Vijeće talijanske nacionalne manjine
- Vijeće češke nacionalne manjine

Iz proračuna je utrošeno ukupno za sva tri vijeća 45.000,00 kn odnosno 15.000,00 kn po vijeću. Dogovorno prije svake sjednice odlučuje se o pravima nacionalnih manjina ukoliko je predmetno na dnevnom redu.

Iako Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, u izvršnom tijelu i upravnim tijelima osigurana je adekvatna zastupljenost nacionalnih manjina.

4. Grad Pakrac

U Gradu Pakracu izabrano je:

- Vijeće srpske nacionalne manjine
- Vijeće talijanske nacionalne manjine
- Vijeće češke nacionalne manjine

Proračunom je za rad vijeća nacionalnih manjina osigurana 21.000,00 kn (svakom Vijeću po 7.000,00 kn za stručne i administrativne poslove). S predstavnicima

nacionalnih manjina redovito se održavaju konzultacije i dostavlja im se materijal za sjednice Gradskog vijeća. U izvršnom i upravnim tijelima nije osigurana potrebna zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina.

5. Općina Čaglin

U Općini Čaglin izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine, te je Proračunom osigurano za provođenje programa i administrativne troškove 10.000,00 kn. Prije svake sjednice Općinskog vijeća dogovorom se rješavaju pitanja od interesa za nacionalnu manjinu. Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

6. Općina Brestovac

U Općini Brestovac izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine, a Proračunom su osigurana sredstva u iznosu od 10.000,00 kn ali nisu utrošena. Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

7. Općina Kaptol

U Općini Kaptol izabran je Predstavnik češke nacionalne manjine, a iz Proračuna je izdvojeno 41.000,00 kn za pomoć Udruzi češke nacionalne manjine za njihov program i najam prostora.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

XII. BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA

Na razini Županije izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine te predstavnici ukrajinske, češke i bošnjačke nacionalne manjine.

U Gradu Slavonskom Brodu izabrana su vijeća romske i bošnjačke nacionalne manjine, te predstavnik ukrajinske nacionalne manjine.

U Općini Bebrina izabrano je Vijeće ukrajinske nacionalne manjine.

U općinama Okučani, Dragalić, Gornji Bogićevci i Donji Andrijevi izabrana su vijeća srpske nacionalne manjine.

Zbog nedostatka kandidata ili kandidacijskih lista za izbor predstavnika, odnosno vijeća nacionalnih manjina izbori nisu provedeni u Gradu Nova Gradiška, te općinama: Cernik, Oriovac, Bebrina, Brodski Stupnik, Garčin i Stara Gradiška.

U preostalim jedinicama samouprave na području Brodsko-posavske županije nije bilo potrebe za provođenjem izbora za članove vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina.

1. Brodsko-posavska županija

Tijela Brodsko-posavske županije nisu svojim aktima uredila način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. Međutim, usprkos toj činjenici treba naglasiti da članovi Vijeća srpske nacionalne manjine, te predstavnici ukrajinske, češke i bošnjačke manjine redovito dobivaju pozive i materijale za sjednicu Županijske skupštine i imaju mogućnost participirati u davanju prijedloga i rješavanja ne samo pitanja koja se odnose na nacionalne manjine nego i davati svoja očitovanja i po svim drugim pitanjima. Za djelovanje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina osiguran je adekvatan prostor za njihove potrebe, a administrativne i tehničke poslove za njih obavlja Služba za poslove Županijske skupštine i Županijskog poglavarstva.

Za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u 2005. godini Županijsko poglavarstvo iz proračuna Brodsko-posavske županije za tu godinu izdvojilo je 30.000,00 kuna (ove godine predviđeno je 50.000,00 kn), a ta novčana sredstva raspoređena su na sljedeći način :

- Vijeću srpske nacionalne manjine 15.000,00 kn
- predstavniku češke nacionalne manjine 5.000,00 kn
- predstavniku ukrajinske nacionalne manjine 5.000,00 kn
- predstavniku bošnjačke nacionalne manjine 5.000,00 kn.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Slavonski Brod

Grad Slavonski Brod nije u svojim aktima uredio način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. Grad Slavonski Brod u proračunu osigurao je i doznačio 10.000,00 kuna Vijeću romske nacionalne manjine i 10.000,00 kuna Vijeću bošnjačke nacionalne manjine. U Gradu su konstituirana dva vijeća nacionalnih manjina: romsko i bošnjačko. Vijeće srpske nacionalne manjine nije konstituirano, jer je jedan član od 8 izabranih članova u međuvremenu umro, te u trenutku konstituiranja nije bilo potrebnog kvoruma. Na dopunskim izborima za predstavnika ukrajinske nacionalne manjine u listopadu 2005. godine izabrana je druga osoba, budući da je ranije izabrani predstavnik umro.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Nova Gradiška

Tijela Grada nisu donijela opći akt o načinu, rokovima i postupku ostvarivanja prava iz čl. 31. st. 1. Ustavnog zakona. U proračunu Grada Nova Gradiška za 2005. godinu nisu planirana posebna sredstva za Vijeće srpske nacionalne manjine, jer to Vijeće nije

ustrojeno. Naime, od mogućih 15 članova Vijeća izabrano je samo 6, a razlog je nedostatak kandidata, odnosno nedostatak interesa srpske nacionalne manjine za kandidiranje.

Članu Gradskoga vijeća, pripadniku srpske nacionalne manjine, u 2005. godini isplaćeno je 3.960,00 kuna, a za sudjelovanje na sjednicama Gradskoga vijeća 2.379,32 kune. Izmjenama Statuta Grada na 7. sjednici Gradskog vijeća održanoj 8. veljače 2006. godine stvorena je pravna pretpostavka za sudjelovanje predstavnika nacionalne manjine u Gradskom poglavarstvu.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

4. Općina Okučani

Tijela Općine Okučani nisu svojim aktima uredila način, rokove i postupak ostvarivanja prava utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Međutim, dvjema izmjenama Statuta i Statutarnom odlukom pobliže su uređena pitanja koja se odnose na ostvarivanje svih prava nacionalnih manjina (srpske nacionalne manjine) sukladno Ustavnom zakonu.

Od konstituiranja Vijeće srpske nacionalne manjine nije se sastajalo, odnosno nije počelo djelovati. Da bi se na neki način inicirao rad Vijeća pružena im je potpora u smislu davanja na uporabu PC računala s opremom, te im je besplatno ustupljen na korištenje prostor vijećnice i kino-dvorane za organiziranje sjednica, predavanja i tribina. Službenici jedinstvenog upravnog odjela stavljeni su na raspolaganje Vijeću radi njihovoga servisiranja, a uredski materijal mogu koristiti kao i ostala tijela Općine.

Odredba čl. 3. st. 2. Statutarne odluke o izmjenama i dopunama Statuta Općine Okučani srpskoj nacionalnoj manjini predviđa, temeljem udjela u ukupnom broju stanovnika Općine Okučani, razmjernu zastupljenost u Općinskom poglavarstvu, ali je isto vrlo teško trenutačno i ostvariti i to iz razloga što Općinsko poglavarstvo Općine Okučani ima svega tri člana (načelnika, zamjenika i još jednog člana). Nadalje, Statutarnom odlukom izmijenjena je i odredba članka 47. Statuta Općine Okučani koja sada u st. 3. predviđa da će se srpskoj nacionalnoj manjini osigurati razmjerna zastupljenost u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Okučani, na način predviđen čl. 56a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ali kako se u narednom razdoblju ne planira novo zapošljavanje u Jedinstveni upravni odjel Općine Okučani isto se za sada neće moći izvršiti.

5. Općina Dragalić

Općinsko vijeće Općine Dragalić donijelo je novi Statut čijim su odredbama pobliže regulirana prava pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica i manjina. Odredbama istog statuta utvrđena je i obveza donošenja drugih općih akata koji se odnose na obveze koje proizlaze iz čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Za rad Vijeća srpske nacionalne manjine nije moguće iskazati utrošena sredstva jer Vijeće tijelima Općine Dragalić nije dostavilo Plan i program rada niti bilo kakav zahtjev za funkcionalne troškove.

Sredstva koja su utrošena iz Proračuna Općine Dragalić u 2005. godini, a odnose se na naknadu za rad u predstavničkom tijelu ili za rad u povjerenstvima kojih su članovi srpske nacionalne manjine iznosi 3.271,64 kune.

Općina Dragalić u svom Statutu osigurala je zastupljenost predstavnika srpske nacionalne manjine u izvršnom tijelu, tako da Poglavarstvo Općine ima u svom sastavu pripadnika nacionalne manjine.

6. Općina Donji Andrijevi

Općina Donji Andrijevi nije donijela poseban opći akt kojim se uređuju način, rokovi i postupak ostvarivanja prava utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona, ali je zaštitu pripadnika nacionalnih manjina uredila Statutom općine Donji Andrijevi.

Za rad Vijeća srpske nacionalne manjine u 2005. godini nisu planirana niti utrošena sredstva iz razloga što se Vijeće nakon konstituirajuće sjednice nije više sastajalo niti je nadležnim općinskim tijelima dostavilo Program rada Vijeća i financijski plan radi uvrštenja u proračun Općine Donji Andrijevi.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

7. Općina Bebrina

Općina Bebrina ima izabrano Vijeće ukrajinske nacionalne manjine, čiji se predsjednik poziva na sjednice Općinskog vijeća i upoznat je s radom Općinskog vijeća u svim segmentima, ne samo onima koji su od značaja za nacionalne manjine.

U 2005. godini Općina Bebrina uplatila je 1.000,00 kuna na račun Vijeća ukrajinske nacionalne manjine. U 2006. godini planiran je iznos od 3.000,00 kuna.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

8. Općina Gornji Bogićevci

Tijela Općine Gornji Bogićevci nisu svojim aktima uredila način, rokove i postupak ostvarivanja prava utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Budući da je Vijeće srpske nacionalne manjine tijekom 2005. godine bilo neaktivno, a nije niti podnijelo Program svoga djelovanja, iz proračuna Općine Gornji Bogićevci za njihov rad nisu izdvojena sredstva.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

XIII. ZADARSKA ŽUPANIJA

1. Zadarska županija

U 2005. godini za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u proračunu Zadarske županije za 2005. godinu osigurana su novčana sredstva u visini od ukupno 120.000,00 kuna.

Odlukom o rasporedu sredstava za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u Zadarskoj županiji sredstva su raspoređena:

- Vijeću srpske nacionalne manjine ..... 72.000,00 kuna
- Vijeću albanske nacionalne manjine ..... 24.000,00 kuna
- predstavniku bošnjačke nacionalne manjine ..... 12.000,00 kuna
- predstavniku slovenske nacionalne manjine ..... 12.000,00 kuna

Naznačena sredstva osigurana su za provođenje aktivnosti utvrđenih programima rada i financijskim planovima vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Zadarske županije za 2005. godinu.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Zadar

Grad Zadar nema opće akte kojima se uređuje način, rokovi i postupak ostvarivanja prava utvrđenih čl. 31. st. k 2. Ustavnog zakona, ali su u postupku donošenja.

Predstavnici Vijeća srpske nacionalne manjine, Vijeća albanske nacionalne manjine, nacionalne manjine Bošnjaka, slovenske nacionalne manjine, pozivaju se da nazoče sjednicama Gradskog vijeća Grada Zadra uz dostavu materijala.

Grad Zadar za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina odobrio je isplatu sredstava za 2005. godinu i to:

- 25.000,00 kuna Vijeću srpske nacionalne manjine
- 15.000,00 kuna Vijeću albanske nacionalne manjine
- 5.000,00 kuna nacionalnoj manjini Bošnjaka
- 5.000,00 kuna slovenskoj nacionalnoj manjini.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Benkovac

U Gradu Benkovcu formirano je Vijeće srpske nacionalne manjine i istom je osiguran rad. U 2005. godini u proračunu Grada Benkovca za rad Vijeća srpske nacionalne manjine bilo je osigurano 20.000,00 kuna, a po zahtjevu samog Vijeća uplaćeno je 5.000,00 kuna, s obzirom na okolnost da za preostalo planirano nisu osigurali utrošak pa ni koristili namjenska sredstva. Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

4. Grad Obrovac

Grad Obrovac još nije u svojim aktima uredio način, rokove i postupak ostvarivanja prava utvrđenih u čl. 31. st. 1. Ustavnog zakona. Do sada radna tijela Grada Obrovca nisu raspravljala o pitanjima koja se tiču položaja srpske nacionalne manjine u Gradu Obrovcu, a Vijeće srpske nacionalne manjine nije predlagalo Gradu Obrovcu mjere za unaprjeđivanje položaja nacionalne manjine niti je isticalo kandidate za dužnosti u tijelima Grada Obrovca. Sastanci između predsjednika Vijeća srpske nacionalne manjine u Gradu Obrovcu i gradonačelnika održavaju se kadgod se za to ukaže potreba, odnosno uvijek kada to zatraži predsjednik Vijeća.

U 2005. godini Grad Obrovac uplatio je 15.000,00 kuna Vijeću srpske nacionalne manjine u Gradu Obrovcu i to za realizaciju programa Vijeća za sufinanciranje prehrane – marende za učenike osnovne škole u Žegaru, za pomoć najugroženijim kategorijama stanovništva, starijim i teško bolesnim osobama, kao i za pokrivanje tekućih troškova funkcioniranja Vijeća.

Iako Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, u Poglavarstvu Grada Obrovca, koje broji pet članova, osigurana je zastupljenost predstavnika srpske nacionalne manjine s dva člana.

5. Općina Polača

Nakon provedenih izbora 2003. godine izvršeno je konstituiranje Vijeća srpske nacionalne manjine za Općinu Polača. Kako su vijeća nacionalnih manjina pravne osobe, imala su zakonsku obvezu registriranja u Registar vijeća nacionalnih manjina, ali Vijeće srpske nacionalne manjine u Općini Polača to nije učinilo, Vijeće nije nikada ni donijelo Statut, a ni ostale radnje zakonom predviđene.

Temeljem navedenog Općina Polača nije mogla, a niti je imala zakonsku obvezu osigurati sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina, ako takva nisu registrirana pri nadležnom Ministarstvu.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

6. Općina Gračac

Osim usklađivanja statutarnih odredbi vezano uz predstavnike srpske nacionalne manjine u Općinskom vijeću Općine Gračac, što je učinjeno i u potpunosti ostvareno, nisu donošeni drugi opći akti, tako niti o pravima utvrđenim u čl. 31. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Međutim, u praksi, osim redovne, svakodnevne komunikacije s predstavnicima Vijeća srpske nacionalne manjine, predsjednika Vijeća redovno se poziva na sjednice te konzultira pri donošenju odluka. Tijekom 2005. godine za rad Vijeća srpske nacionalne manjine Općine Gračac izdvojeno je ukupno 18.790, 00 kuna.

U Poglavarstvu je ostvarena zastupljenost pripadnika manjine (3 od 5) članova, a dva mjesta su popunjena pripadnicima hrvatskog naroda. Poglavarstvo još nije donijelo

plan prijama u službu pripadnika manjina, budući da nemaju mogućnost povećanja broja zaposlenih. Unatoč tome, odredbe Ustavnog zakona već su primijenjene u 2005. godini pri jedinom prijamu u radni odnos. Izrada potrebnih općih akata je u tijeku.

XIV. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

1. Osječko-baranjska županija

Županijska skupština izmijenila je Statut i Poslovnik županije. Sukladno Ustavnom zakonu bilo je potrebno ugraditi rješenje o pravu vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na isticanje kandidata, tako da vijeća i predstavnici svoje prijedloge podnose u pisanom obliku. Dopunjena je odredba Poslovnika koja se odnosi na pravo podnošenja prijedloga akata, te je sukladno Ustavnom zakonu krug ovlaštenih predlagatelja proširen na vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u odnosu na pitanja od značaja za nacionalnu manjinu. Odredbe Poslovnika dopunjene su uređivanjem pitanja obavještanja i pribavljanja mišljenja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina o pitanjima od značaja za nacionalne manjine i to u postupku pripreme i podnošenja prijedloga akta. Statutom Županije uređeno je ostvarivanje prava nacionalnih manjina na području Županije.

U proračunu Županije za 2005. godinu za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina bilo je osigurano 784.000,00 kn, a isplaćeno 535.000,00 kn i to:

- vijećima po 90.000,00 kn, osim Vijeću slovačke manjine (45.000,00 kn, jer nije dostavljeno financijsko izvješće o utrošku sredstava)
- predstavnicima po 20.000,00 kn.

Spomenuti iznosi u proračunu su namijenjeni samo za financiranje djelovanja vijeća i predstavnika, a ne i za njihove programske potrebe. Za tu namjenu osigurana su posebna sredstva u okviru programa javnih potreba u kulturi i programa financiranja udruga.

Iako Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, u Poglavarstvu Županije osigurana je zastupljenost predstavnika srpske nacionalne manjine, tako je da za zamjenika župana izabran predstavnik srpske nacionalne manjine.

2. Grad Našice

Na području Grada Našice konstituirano je Vijeće slovačke nacionalne manjine.

U proračunu za 2005. godinu Grad Našice osigurao je i doznačio Vijeću slovačke nacionalne manjine iznos od 25.500,00 kuna.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Osijek

Grad Osijek je način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina uredio

Statutom o izmjenama i dopunama Statuta Grada Osijeka, Statutarnom odlukom o izmjenama i dopunama Statuta Grada Osijeka i Poslovnikom Gradskog vijeća.

Iz proračuna Grada Osijeka u 2005. godini za rad šest vijeća nacionalnih manjina osigurano je i utrošeno ukupno 323.913,86 kn i to za:

- administrativno poslovanje 65.000,00 kuna
- troškove naknade vijećnika 21.000,00 kuna
- ostale rashode – programe 33.122,55 kuna

Iako Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, u upravnim tijelima Grada ostvarena je zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina.

4. Grad Beli Manastir

Tijekom 2005. godine Grad je u Proračunu odredio za potrebe rada:

- Vijeća srpske nacionalne manjine 146.000,00 kn
- Vijeća mađarske nacionalne manjine 82.500,00 kn
- predstavnika Roma 27.000,00 kn.

Od ukupnog iznosa za obavljanje administrativnih poslova utrošeno je:

- za potrebe srpske nacionalne manjine 41.500,00 kn
- za potrebe mađarske nacionalne manjine 33.000,00 kn
- za potrebe Roma 15.000,00 kn.

Za provođenje određenih aktivnosti utvrđenih programom rada utrošeno je:

- za Vijeće srpske nacionalne manjine 104.500,00 kn
- za Vijeće mađarske nacionalne manjine 49.500,00 kn
- za predstavnika Roma 12.000,00 kn.

Sukladno čl. 22. Ustavnog zakona u Gradskom poglavarstvu osigurana je zastupljenost 2 predstavnika srpske nacionalne manjine i mađarske nacionalne manjine s jednim predstavnikom. U 2005. godini u Gradskoj upravi Grada bilo je zaposleno 19 zaposlenika, od čega je 5 pripadnika srpske nacionalne manjine, a što je u skladu s čl. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i člankom 20. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Sukladno potrebi otvaranja novih radnih mjesta vodit će se računa o davanju prednosti pri zapošljavanju pripadnicima mađarske nacionalne manjine, kako bi se i u tom pogledu Grad uskladio s odredbama Ustavnog zakona.

5. Općina Darda

Statutom Općine Darda utvrđena je zaštita autohtonih prava etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina. Pripadnicima svih etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina jamči se uporaba njihovih jezika i pisama, prava očuvanja nacionalnog i kulturnog identiteta, pravo na osnivanje autonomnih kulturnih i drugih udruga, isticanje nacionalnih zastava i simbola. Prilikom blagdana Republike Hrvatske, Županije, Općine i praznika ili manifestacija svojih etničkih ili nacionalnih zajednica ili manjina uvijek uz zastavu Republike Hrvatske, mogu slobodno organizirati informativnu ili izdavačku djelatnost na vlastitom jeziku i pismu. Utvrđena prava pripadnici svih nacionalnih manjina ostvaruju u cijelosti.

Tijekom 2005. godine iz proračuna Općine Darda utrošeno je za rad:

- Vijeća srpske nacionalne manjine	25.000,00 kuna
- Vijeća mađarske nacionalne manjine	25.000,00 kuna
- Vijeća romske nacionalne manjine	25.000,00 kuna.

U Općinskom poglavarstvu, koje broji 5 članova, osigurana je zastupljenost jednog člana pripadnika srpske nacionalne manjine. Temeljem članka 70.a Statuta Općine pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na zastupljenost u Poglavarstvu, te u upravnim tijelima Općine.

6. Općina Magadenovac

Na području Općine Magadenovac izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. U postupku donošenja općih akata Općine prijedlozi istih se dostavljaju Vijeću srpske nacionalne manjine radi davanja eventualnih prijedloga i primjedaba.

Za potrebe rada Vijeća srpske manjine u proračunu Općine ostvaren je utrošak u iznosu od 32.602,12 kuna.

U Općini Magadenovac u tijeku je formiranje općinskog Poglavarstva, te će se voditi računa da se osigura zastupljenost predstavnika nacionalne manjine.

7. Općina Draž

Na području Općine Draž osnovano je Vijeće mađarske nacionalne manjine, te je temeljem toga Općinsko vijeće Općine Draž u svojim aktima uredilo ostvarivanje prava utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Općinsko vijeće Općine Draž u 2005. godini doznačilo je sredstva u iznosu od 10.000,00 kuna Vijeću mađarske nacionalne manjine, a isti iznos je planiran u proračunu Općine Draž i za 2006. godinu.

U Općinskom poglavarstvu Općine Draž dva su pripadnika mađarske nacionalne manjine. Općinsko poglavarstvo ne planira nova zapošljavanja, a samim time niti zapošljavanje pripadnika nacionalne manjine.

8. Općina Jagodnjak

U Općini Jagodnjak izabrano je Vijeće mađarske i Vijeće srpske nacionalne manjine. Pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva, a njihova prava regulirana su Statutom Općine i odlukama Općinskog vijeća. Predsjednici vijeća nacionalnih manjina pozivaju se na svaku sjednicu Općinskog vijeća, te mogu sudjelovati sa svojim prijedlozima o svim pitanjima iz djelokruga Općinskog vijeća.

Tijekom 2005. godine Općina je omogućila predstavnicima Vijeća nacionalnih manjina obavljanje administrativnih poslova, ukoliko su to tražili. Za rad Vijeća mađarske nacionalne manjine doznačeno je 15.000,00 kn iz proračuna Općine.

Budući da u Općini pripadnici srpske nacionalne manjine čine većinu, a pripadnici hrvatskog naroda sudjeluju s više od 15%, u izvršnom i upravnim tijelima Općine osigurana je potrebna zastupljenost pripadnika hrvatskog naroda sukladno Ustavnom zakonu.

9. Općina Ernestinovo

U Općini Ernestinovo izabrano je Vijeće mađarske nacionalne manjine. U 2005. godini Općina je doznačila Vijeću za njegov redovan rad ukupno 33.682,65 kn, od čega je za

opće rashode (službena putovanja, uredski materijal, usluge telefona i sl.) utrošeno 15.146,42 kn. Za obilježavanje državnih blagdana i spomendana utrošeno je 848,63 kn, susreti i suradnju 5.487,97 kn i uređenje uredskih prostorija 12.189,63 kn.

Općinsko vijeće Općine Ernestinovo donošenjem Statuta i Poslovnika uskladilo je svoje akte s Ustavnim zakonom o nacionalnim manjinama, a isto tako osigurana je zastupljenost nacionalnih manjina u Općinskom poglavarstvu (od 5 članova Poglavarstva, 1 član je pripadnik mađarske nacionalne manjine). Isto tako u jedinstvenom upravnom odjelu osigurana je zastupljenost nacionalnih manjina, dok se novo zapošljavanje ne predviđa.

10. Općina Popovac

Ostvarivanje prava iz čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona nije uređeno zasebnim općim aktom, već je definirano Statutom, a u pogledu realizacije ističe se da predstavnici nacionalnih manjina, izabrani na lokalnim izborima u predstavničko tijelo, ujedno sudjeluju i u radu Vijeća nacionalnih manjina, te tako izravno sudjeluju u razmatranju konkretnih pitanja od značaja za nacionalnu manjinu. Isti predstavnici dali su prijedloge za npr. sufinanciranje rada lokalne radijske postaje namijenjene nacionalnim manjinama (srpska i mađarska).

Općina Popovac ima konstituirana dva vijeća nacionalnih manjina. Za rad oba vijeća u 2005. godini iz proračuna Općine utrošeno je 22.000,00 kn i to :

- za Vijeće srpske nacionalne manjine 12.000,00 kn
- za Vijeće mađarske nacionalne manjine 10.000,00 kn.

Za objavljenje poslova za Vijeće srpske nacionalne manjine utrošeno je u 2005. godini 500,00 kn za troškove službenih putovanja, a drugih naknada i nagrada nije bilo.

Za Vijeće mađarske nacionalne manjine Općina ne raspolaže podacima jer nisu dostavili izvješće za 2005. godinu.

Poglavarstvo Općine čine tri člana od kojih je jedan ujedno i predstavnik nacionalne manjine. Tijekom trogodišnjeg planiranja zapošljavanja u Općini planirano je samo jedno radno mjesto.

11. Općina Podgorač

Sukladno čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona postignuta je dobra suradnja između Općine i Vijeća srpske nacionalne manjine, pa ih Općina izvještava o svakom pitanju koje se tiče položaja nacionalne manjine. Predsjednika Vijeća srpske nacionalne manjine poziva se na svaku sjednicu Općinskog vijeća. U 2005. godini Vijeće nije predlagalo opće akte i isticalo kandidature za dužnosti u tijelima Općine. Sva zakonom predviđena prava nacionalnih manjina uvrštena su u Statut, Poslovnik i druge opće akte Općine.

S obzirom da je Vijeće srpske nacionalne manjine tek 13. srpnja 2005. usvojilo Statut i Financijski plan, nisu bili predviđeni u proračunu Općine za 2005. godinu.

U Općinskom poglavarstvu nema predstavnika srpske nacionalne manjine, a nije predviđen ni prijam novih djelatnika u općinsku upravu iz razloga što nema potrebe ni financijskih mogućnosti.

12. Općina Kneževi Vinogradi

Na području Općine Kneževi Vinogradi izabrana su tri Vijeća nacionalnih manjina:

- Vijeće mađarske nacionalne manjine

- Vijeće srpske nacionalne manjine
- Vijeće njemačke nacionalne manjine.

Suradnja vijeća nacionalnih manjina i Općine je zadovoljavajuća. Jedan dio članova vijeća mađarske i srpske nacionalne manjine ujedno su i članovi Općinskog vijeća ili Općinskog poglavarstva, te su upoznati sa radom i donošenjem važnih odluka. Opći akti koje donosi Općinsko vijeće i Poglavarstvo uglavnom se ne odnose na pojedinu manjinu, te do sada nije bilo potrebe konzultiranja samo jednog vijeća.

Proračunom Općine u 2005. godini planirana su sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina u iznosu od po 5.000,00 kuna, a do kraja godine utrošena su sredstva u iznosu od po 2.000,00 kuna za vijeća mađarske i njemačke manjine i 5.000,00 kuna za vijeće srpske nacionalne manjine.

Odlukama o izmjeni i dopuni Statuta Općine propisan je broj članova vijeća svake nacionalne manjine, kao i hrvatskog naroda i propisana je razmjerna zastupljenost pripadnika mađarske i srpske nacionalne manjine u izvršnim i upravnim tijelima, te obveznog poštivanja prava manjina kod zapošljavanja novih službenika na upražnjena radna mjesta, a sukladno planu prijama Općinskog poglavarstva.

13. Općina Šodolovci

Općina nije uredila ostvarivanje prava iz čl. 31. Ustavnog zakona u svojim općim aktima.

U 2005. godini Općina je osigurala u svom proračunu iznos od 5.000,00 kn za Vijeće srpske nacionalne manjine koji nije utrošen iz razloga što Vijeće još uvijek nije otvorilo žiro račun.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

14. Općina Bilje

Općina Bilje je Statutom i Poslovníkom Općinskog vijeća uredila ostvarivanje prava iz čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. Prema ocjeni predstavnika nacionalnih manjina koji su uključeni u rad Općinskog vijeća, u Općini Bilje ostvaren je visok stupanj suradnje nacionalnih manjina s tijelima Općine.

U 2005. godini za rad Vijeća mađarske nacionalne manjine utrošeno je 10.000,00 kuna, a za rad Vijeća srpske nacionalne manjine 5.000,00 kn.

Općina ne planira povećanje službenika i namještenika, pa s tim u vezi i ostvarivanje zastupljenosti nacionalnih manjina u upravnom tijelu Općine.

15. Općina Punitovci

Na području Općine Punitovci ustrojeno je Vijeće slovačke nacionalne manjine.

Krajem 2004. godine iz proračuna Općine Vijeću slovačke nacionalne manjine doznačena su sredstva za obavljanje administrativnih poslova u iznosu od 5.000,00 kn.

Sredstva za provođenje određenih aktivnosti utvrđenih programom rada Vijeća nisu dodijeljena jer program rada nije dostavljen Općini.

Općina nije osigurala zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

16. Općina Vladislavci

Općinsko vijeće svojim je aktima uredilo način, rokove i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina temeljem čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Tijekom 2005. godine Vijeću mađarske nacionalne manjine doznačen je iznos od 15.000,00 kn. Sredstva su doznačena za provođenje aktivnosti rada Vijeća, ali Općina nema saznanja na što je utrošen dio tih sredstava.

Predstavnicima Vijeća mađarske nacionalne manjine u 2005. godini isplaćivane su naknade za prisustvovanje na sjednicama Općinskog vijeća.

Iako nemaju obvezu osiguranja zastupljenosti, odredbom Statuta osigurana je zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u izvršnom tijelu.

17. Općina Viljevo

Općina Viljevo je u svom proračunu predvidjela sredstva za rad srpske nacionalne manjine. U Općinskom vijeću srpska nacionalna manjina ima dva predstavnika. Svaki predstavnik je dobio po 3.000,00 kn, te im se plaćaju troškovi vezani za prisustvo na sjednicama kao i rad u komisijama.

Općina nije osigurala zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

18. Općina Petlovac

Općina Petlovac je svojim Statutom uredila način ostvarivanja prava nacionalnih manjina, a što se ostvaruje sudjelovanjem u donošenju proračuna i izvršenju proračuna, radu vijeća mjesnih odbora, sufinanciranju i praćenju vijeća nacionalnih manjina, u donošenju odluka predstavničkog i izvršnog tijela, te informacijama mještanima i članovima vijeća nacionalnih manjina.

Sredstva za provođenje određenih aktivnosti utvrđenih temeljem dostavljenog Programa rada Vijeća mađarske nacionalne manjine isplaćena su u iznosu od 7.000,00 kn u tijeku 2005. godine. Srpska nacionalna manjina nije dostavila svoj program niti zahtjev za financiranje.

Iako nemaju obvezu osiguranja zastupljenosti, odredbom Statuta osigurana je zastupljenost predstavnika mađarske nacionalne manjine u izvršnom tijelu.

19. Općina Levanjska Varoš

Općina Levanjska Varoš ima u Općinskom vijeću dva predstavnika nacionalne manjine koji zastupaju prava nacionalnih manjina na području te općine.

Predstavnicima nacionalnih manjina Općina nije doznačavala nikakva sredstva jer to nije u mogućnosti.

Općina nije osigurala zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

XV. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

1. Šibensko-kninska županija

Tijela Šibensko-kninske županije su svojim aktima uredila način i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina sukladno čl. 31. st. 3. Ustavnog zakona.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Šibenik

U Gradu Šibeniku izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine, a općim aktima nisu uređena pitanja u smislu čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. U pripremi je izmjena općih akata, a glede suradnje s jedinicom nije bilo zapreka za suradnju s Vijećem srpske nacionalne manjine i ona se uspješno ostvaruje. U 2005. godini za rad Vijeća srpske nacionalne manjine iz proračuna Grada potrošeno je 4.562,00 kuna (kupljen je namještaj i uređena prostorija za rad Vijeća). Prostor je osiguralo Gradsko poglavarstvo i Vijeće ga koristi bez naknade.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Skradin

U Gradu Skradinu izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine, a općim aktima nisu uređena pitanja propisana čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. U 2005. godini Grad Skradin je iz proračuna dao 6.500,00 kuna za rad Vijeća, a u 2006. godini osigurano je 15.000,00 kuna.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

4. Grad Drniš

U Gradu Drnišu izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine.

Općim aktima nisu uređena pitanja propisana čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. U tijeku je procedura izmjena i dopuna Statuta Grada. Suradnja sa Vijećem nacionalnih manjina je dobra te je gradska uprava u svojim mogućnostima udovoljavala zahtjevima Vijeća.

U 2005. godini iz proračuna Grada Vijeću srpske nacionalne manjine doznačena su sredstva u iznosu od 5.000,00 kuna za obavljanje administrativnih poslova.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

5. Grad Knin

U Gradu Kninu izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Općim aktima nisu uređena pitanja propisana čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. U pripremi je izmjena općih akata. Suradnja je otvorena i postoji, a posebno iz razloga što je predsjednik Vijeća srpske nacionalne manjine član Gradskog poglavarstva, a neki članovi Vijeća srpske nacionalne manjine su vijećnici Gradskog vijeća Grada Knina.

Zaključak je da osim suradnje u predstavničkom tijelu suradnja postoji i s izvršnim tijelima, a pripadnici srpske manjine također se imenuju u upravna vijeća i nadzorne odbore pravnih osoba u vlasništvu Grada Knina.

U Gradskom poglavarstvu osigurana je zastupljenost srpske nacionalne manjine, a u Statutu je propisana prednost pri zapošljavanju u upravnim tijelima osobama srpske nacionalne manjine, sukladno Zakonu.

6. Grad Vodice

U Gradu Vodice izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Općim aktima nisu uređena pitanja u smislu čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona, suradnja s Vijećem nije sporna, odnosno nije bilo zapreka i ona se uspješno po potrebi ostvaruje.

U 2005. godini utrošena su manja sredstva za potrebe Vijeća nacionalnih manjina. Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

7. Općina Ervenik

U Općini Ervenik izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Srpska nacionalna manjina je u većini u odnosu na ukupan broj stanovnika u Općini, dok su Hrvati kao narod zastupljeni u manjem broju u odnosu na ukupno stanovništvo.

Dakle, s obzirom na udjel srpske nacionalne manjine u stanovništvu provedene su odredbe članaka 20., 22., 31. st. 2. Ustavnog zakona kao i odredbe članka 56.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Suradnja općinskih tijela s Vijećem je uspješna i odvija se prema godišnjim planovima aktivnosti i mogućnostima općinskog proračuna.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

8. Općina Biskupija

U Općini Biskupija izabrano je Vijeće nacionalnih manjina. Općina Biskupija je svoje opće akte uskladila sa odredbama članka 31. st. 2. Ustavnog zakona, a suradnja Općinskih tijela s Vijećem je uspješna.

U 2005. godini od ukupno planiranih sredstava Vijeću je doznačen manji iznos i to 9.000,00 kuna. Doznačena sredstva potrošena su namjenski i to za održavanje opreme

i za ostale materijalne troškove te troškove nastale provedbom određenih aktivnosti utvrđenih programom rada Vijeća. Zastupljenost u upravnim i izvršnim tijelima u cijelosti je osigurana.

9. Općina Civljane

U Općini Civljane izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine.

Općina Civljane je u svojim aktima uredila način, rokove i postupak ostvarivanja prava utvrđenih čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona. U 2005. godini Općina nije osigurala sredstva za rad nacionalnih manjina. Zastupljenost u upravnim i izvršnim tijelima je u cijelosti osigurana.

10. Općina Kistanje

U Općini Kistanje izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine.

Općina Kistanje je u svojim aktima uredila pitanje iz čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona te s obzirom na sastav predstavničkog i izvršnog tijela Općina Kistanje stvoreni su uvjeti za suradnju s Vijećem nacionalne manjine koja je uspješna.

Za rad Vijeća nacionalne manjine utrošena su sredstva:

- za 2003. .... 1.050,62 kune,
- za 2004. .... 17.950,00 kuna,
- za 2005. .... 30.000,00 kuna,
- za 2006. .... 30.000,00 kuna,

Sredstva su utrošena namjenski Općinsko poglavarstvo osiguralo je prostorije za rad Vijeća bez naknade, a također je darovana i uredska oprema.

Opći akti usklađeni su sa Zakonom, a uskoro se planira zapošljavanje jednog službenika pravne struke za tajnika poglavarstva. U tom postupku prednost će imati kandidati srpske nacionalne manjine.

XVI. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

1. Vukovarsko-srijemska županija

Na razini Vukovarsko-srijemske županije izabrana su vijeća bošnjačke, mađarske, rusinske, slovačke, srpske nacionalne manjine, te predstavnici romske, ukrajinske i albanske nacionalne manjine.

Nadalje, u proračunu Županije za 2005. godinu predviđena su i osigurana sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova i to:

- 60.000,00 kn Vijeću srpske nacionalne manjine
- 60.000,00 kn Vijeću mađarske nacionalne manjine
- 60.000,00 kn Vijeću slovačke nacionalne manjine
- 60.000,00 kn Vijeću rusinske nacionalne manjine
- 60.000,00 kn Vijeću bošnjačke nacionalne manjine
- 100.000,00 kn Vijeću srpske nacionalne manjine
- 54.959,90 kn Vijeću mađarske nacionalne manjine
- 48.220,80 kn Vijeću rusinske nacionalne manjine

- 35.923,96 kn Vijeću slovačke nacionalne manjine
- 30.554,17 kn Vijeću bošnjačke nacionalne manjine
- 12.780,13 kn predstavniku ukrajinske nacionalne manjine
- 4.485,58 kn predstavniku romske nacionalne manjine
- 13.075,46 kn predstavniku albanske nacionalne manjine.

U izvršnom tijelu Županije zastupljen je 1 predstavnik srpske nacionalne manjine, a u upravnim tijelima Županije zaposleno je 10 pripadnika srpske nacionalne manjine. Plan prijama u službu nije bio donesen.

2. Grad Vinkovci

U Gradu Vinkovcima izabrano je: - Vijeće mađarske nacionalne manjine
- predstavnik romske nacionalne manjine.

Vežano uz propisanu obvezu lokalnih jedinica da usklade svoje opće akte s odredbama Ustavnog zakona, Grad Vinkovci Poslovníkom Gradskog vijeća uredio je način, rokove i postupke ostvarivanja prava vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. U proračunu za 2005. godinu osigurana su sredstva u iznosu od 30.000,00 kn za vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, 10 000,00 kn Vijeću mađarske nacionalne manjine a sredstva za Vijeće srpske nacionalne manjine i predstavniku romske nacionalne manjine nisu realizirana jer nisu dostavili programe rada za 2005. godinu. Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Vukovar

U Gradu Vukovaru izabrano je:

- Vijeće srpske nacionalne manjine
- Vijeće ukrajinske nacionalne manjine
- Vijeće mađarske nacionalne manjine
- Vijeće rusinske nacionalne manjine
- predstavnik albanske nacionalne manjine.

Vežano uz propisanu obvezu lokalnih jedinica da usklade svoje opće akte s odredbama Ustavnog zakona, Grad Vukovar svojim Statutom i Poslovníkom Gradskog vijeća uredio je način, rokove i postupke ostvarivanja prava vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

U proračunu za 2005. godinu predviđena su i osigurana sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova i to:

- 20.000,00 Vijeću srpske nacionalne manjine
- 20.000,00 Vijeću ukrajinske nacionalne manjine
- 20.000,00 Vijeću mađarske nacionalne manjine
- 20.000,00 Vijeću rusinske nacionalne manjine.

U izvršnom tijelu grada zastupljena su 3 predstavnika srpske nacionalne manjine.

4. Grad Ilok

U Gradu Iloku izabrano je:

- Vijeće slovačke nacionalne manjine

- Vijeće srpske nacionalne manjine.

Grad Ilok u svojim aktima uredio je način, rokove i postupak ostvarivanja prava iz čl. 31. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. U proračunu za 2005. godinu predviđena su i osigurana sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova i to:

- 3.070,00 kn Vijeću slovačke nacionalne manjine

- 11.400,00 kn Vijeću srpske nacionalne manjine.

Iako Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema čl. 22. st. 1. Ustavnog zakona, odnosno čl. 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, u izvršnom tijelu grada osigurana je zastupljenost predstavnika slovačke nacionalne manjine.

5. Općina Bogdanovci

U Općini Bogdanovci izabrana su vijeća:

- Vijeće ukrajinske nacionalne manjine

- Vijeće rusinske nacionalne manjine

- Vijeće albanske nacionalne manjine

- Vijeće srpske nacionalne manjine.

Poslovníkom Općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz članka 31. Ustavnog zakona. Administrativne poslove za potrebe vijeća i predstavnika nacionalnih manjina obavljaju djelatnici Općine.

U proračunu za 2005. godinu predviđena su i osigurana sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova i to:

- 2.000,00 kn Vijeću ukrajinske nacionalne manjine

- 2.000,00 kn Vijeću rusinske nacionalne manjine

- 2.000,00 kn Vijeću albanske nacionalne manjine

- 2.000,00 kn Vijeću srpske nacionalne manjine.

U jedinstvenom upravnom odijelu zaposlena su 2 pripadnika rusinske nacionalne manjine.

6. Općina Borovo

U Općini Borovo izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Poslovníkom Općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz čl. 31. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

U proračunu za 2005. godinu predviđeno je i osigurano 17.025,45 kn Vijeću srpske nacionalne manjine.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

7. Općina Drenovci

U Općini Drenovci izabrano je Vijeće bošnjačke nacionalne manjine. Statutom i Poslovníkom Općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz čl. 31. Ustavnog zakona. U proračunu su osigurana sredstva u visini 5.000,00 kn za

Vijeće bošnjačke nacionalne manjine, ali ista nisu realizirana (imenovan povjerenik Vlade Republike Hrvatske).

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

8. Općina Gunja

U Općini Gunja izabrano je Vijeće bošnjačke nacionalne manjine. U pripremi su izmjene i dopune Statuta i Poslovnika o radu Općinskog vijeća sukladno čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Proračunom Općine osigurano je 5.000,00 kn Vijeću bošnjačke nacionalne manjine. Iako Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnom tijelu Općine zastupljena su 2 predstavnika bošnjačke nacionalne manjine.

9. Općina Lovas

U Općini Lovas izabrano je Vijeće mađarske nacionalne manjine. Poslovníkom Općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz čl. 31. Ustavnog zakona.

U proračunu općine Lovas osigurana su sredstva za Vijeće mađarske nacionalne manjine, ali nisu realizirana jer Vijeće nije donijelo Program rada i zatražilo sredstva od Općine.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

10. Općina Markušica

U Općini Markušica izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. U pripremi su izmjene i dopune Statuta i Poslovnika o radu Općinskog vijeća sukladno čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

U proračunu za 2005. godinu osigurana sredstva u iznosu od 10.000,00 kn Vijeću srpske nacionalne manjine ali nisu realizirana jer Vijeće nije otvorilo žiro-račun.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

11. Općina Negoslavci

U Općini Negoslavci izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Poslovníkom Općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz članka 31. Ustavnog zakona.

U proračunu za 2005. godinu osigurana su sredstva u iznosu od 10.000,00 kn Vijeću srpske nacionalne manjine, dok naknade i nagrade nisu isplaćivane.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

12. Općina Nijemci

U Općini Nijemci izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Poslovníkom općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz članka 31. Ustavnog zakona, a administrativne poslove obavljaju djelatnici Općine.

U proračunu za 2005. godinu osigurana su sredstva u iznosu od 7.000,00 kn Vijeću srpske nacionalne manjine, a naknade i nagrade nisu isplaćivane.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

13. Općina Nuštar

U Općini Nuštar izabrano je Vijeće mađarske nacionalne manjine. U pripremi su izmjene i dopune Statuta i Poslovníka o radu Općinskog vijeća sukladno čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Administrativne poslove obavljaju djelatnici Općine.

U proračunu za 2005. godinu osigurana su sredstva u iznosu od 5.000,00 kn Vijeću mađarske nacionalne manjine, dok naknade i nagrade nisu isplaćivane.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

14. Općina Stari Jankovci

U Općini Stari Jankovci izabrano je Vijeće mađarske nacionalne manjine i Vijeće srpske nacionalne manjine. Poslovníkom Općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz čl. 31. Ustavnog zakona, a administrativne poslove obavljaju djelatnici Općine.

U proračunu za 2005. godinu osigurana su sredstva:

- 20.000,00 Vijeću mađarske nacionalne manjine

- 20.000,00 Vijeću srpske nacionalne manjine.

Općina nije izvršila obvezu osiguranja zastupljenosti nacionalnih manjina u izvršnom i upravnim tijelima.

15. Općina Tompojevci

U Općini Tompojevci izabrano je Vijeće mađarske nacionalne manjine i Vijeće rusinske nacionalne manjine. Poslovníkom Općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz članka 31. Ustavnog zakona, a administrativne poslove obavljaju djelatnici Općine.

U proračunu za 2005. godinu osigurana su sredstva:

- 3.000,00 kn Vijeću rusinske nacionalne manjine
- 3.000,00 kn Vijeću mađarske nacionalne manjine
- 7.200,00 kn Vijeću rusinske nacionalne manjine
- 6.200,00 kn Vijeću mađarske nacionalne manjine.

Nije osigurana zastupljenost predstavnika rusinske, mađarske i srpske nacionalne manjine u izvršnom tijelu.

16. Općina Tordinci

U Općini Tordinci izabrano je Vijeće mađarske nacionalne manjine. Općim aktima nisu utvrđena prava vijeća i predstavnika nacionalnih manjina sukladno čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

U proračunu za 2005. godinu osigurana su sredstva u iznosu od 10.000,00 kn Vijeću mađarske nacionalne manjine.

U izvršnom tijelu osigurana zastupljenost 1 predstavnika mađarske nacionalne manjine.

17. Općina Tovarnik

U Općini Tovarnik izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. U pripremi je Prijedlog odluke o načinu rokovima i postupku ostvarivanja prava utvrđenih u čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

Vijeće samo formalno postoji i nije zatražilo sredstva za rad kao ni sredstva za provođenje aktivnosti rada Vijeća srpske nacionalne manjine.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

18. Općina Trpinja

U Općini Trpinja izabrano je Vijeće srpske nacionalne manjine. Statutom i Poslovníkom Općinskog vijeća uređeni su način, rokovi i postupak ostvarivanja prava iz članka 31. Ustavnog zakona.

U proračunu za 2005. godinu osigurana su sredstva u iznosu od 32.500,00 kn Vijeću srpske nacionalne manjine.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

XVII. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

1. Splitsko-dalmatinska županija

Na području Splitsko-dalmatinske županije izabrana su sljedeća Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina:

- Vijeće slovenske nacionalne manjine
- Vijeće crnogorske nacionalne manjine
- Vijeće srpske nacionalne manjine
- predstavnik makedonske nacionalne manjine
- predstavnik njemačke nacionalne manjine
- predstavnik mađarske nacionalne manjine.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Split

U Gradu Splitu izabrana su sljedeća Vijeća:

- Vijeće srpske nacionalne manjine
- Vijeće slovenske nacionalne manjine
- Vijeće crnogorske nacionalne manjine
- Vijeće makedonske nacionalne manjine
- predstavnik mađarske nacionalne manjine.

Grad Split je u proračunu za 2005. godinu osigurao 200.000,00 kn za financiranje navedenih vijeća.

Gradsko poglavarstvo je na temelju dogovora koordinacije predstavnika nacionalnih manjina donijelo zaključak o preraspodjeli navedenih sredstava u iznosima:

Vijeće srpske nacionalne manjine	43.750,00 kn
Vijeće slovenske nacionalne manjine	17.250,00 kn
Vijeće crnogorske nacionalne manjine	16.750,00 kn
Vijeće makedonske nacionalne manjine	15.750,00 kn
predstavnik mađarske nacionalne manjine	6.500,00 kn

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Općina Dicmo

Na području Općine Dicmo djeluje Vijeće srpske nacionalne manjine, a za rad Vijeća u 2005. godini Općina Dicmo utrošila je 10.000,00 kn.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Općina Podbablje

Općina Podbablje je u svojim aktima regulirala sva prava srpske nacionalne manjine određena u čl. 31. st.2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Općina je iz svog proračuna u prošloj godini za Vijeće srpske nacionalne manjine izdvojila samo 3.000 kn na ime programa rada, iz razloga što je općinski račun u financijskoj blokadi već dvije godine, pa svoje obveze nisu mogli ispoštivati.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

XVIII. ISTARSKA ŽUPANIJA

1. Istarska županija

Na razini Istarske županije izabrana su sljedeća vijeća i predstavnik nacionalnih manjina, te je odobreno, odnosno utrošeno, sredstava u 2005. godini kako slijedi:

Vijeće	Odobrena sredstva	Utrošena sredstva	Utrošeno za naknade vijećnicima
- bošnjačke nacionalne manjine	51.000,00	43.706,36	1.620,00
- crnogorske nacionalne manjine	71.000,00	69.680,00	9.719,00
- mađarske nacionalne manjine	37.000,00	10.285,17	-
- romske nacionalne manjine	20.000,00	10.736,00	-
- slovenske nacionalne manjine	52.000,00	42.340,00	2.337,83
- srpske nacionalne manjine	46.000,00	40.696,39	9.385,03
- talijanske nacionalne manjine	65.000,00	11.242,00	-
• predstavnik makedonske nacionalne manjine	5.000,00	5.000,00	-
Ukupno	347.000,00	233.686,00	2.462,75

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2. Grad Pula

Vezano uz propisanu obvezu lokalnih jedinica da usklade svoje opće akte s odredbama Ustavnog zakona, Grad Pula svojim Statutom uredio je način, rokove i postupke ostvarivanja prava vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Nadalje, u proračunu Grada Pule za 2005. godinu predviđena su i osigurana sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova i to:

- a) za program razvoja nacionalnih manjina (opći i administrativni poslovi koji su u 2005. planirani) u iznosu od 50 000,00 kn.
- b) bošnjačka nacionalna manjina zaposlila je tajnika koji obavlja poslove za Vijeće bošnjačke nacionalne manjine Grada i za kojeg su u proračunu za 2005. predviđeni rashodi za zaposlene u iznosu od 13.000,00 kn.
- c) za aktivnosti društvenih djelatnosti vijeća vezane za kulturu, izdavačku djelatnost i informativne programe planirana sredstva iznose 60.150,00 kn.
- d) kroz kapitalne projekte financira se opremanje poslovnih prostora manjinske samouprave. Planirana sredstva u proračunu iznose 78.880,00 kn za nabavku uredske opreme i namještaja (računalne opreme).
- e) u 2005. za rad devet osnovanih vijeća nacionalnih manjina utrošeno je za opće i administrativne aktivnosti 299.401,00 kn, za društvene djelatnosti 34.150,00 kn i kapitalne projekte 54.080,00 kn, odnosno ukupno 387.631,00 kn.

Aktima Grada nije izričito utvrđena naknada troškova rada članova vijeća nacionalnih manjina, ali su za cjelokupni rad vijeća manjina u proračunu planirana sredstva u visini od 500.000,00 kn i to za svaku manjinu po 50.000,00 kn, te ostatak za troškove računovodstvenih usluga. Uvidom u ostvarenje proračuna razvidno je da je planirani iznos ostvaren u visini od 387.631,00 kn.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

3. Grad Labin

U Gradu Labinu izabrano je Vijeće bošnjačke nacionalne manjine i Vijeće talijanske nacionalne manjine, a način, rokovi i postupak ostvarivanja prava vijeća i predstavnika nacionalnih manjina utvrđeni su izmjenama i dopunama Statuta i izmjenama i dopunama Poslovnika Gradskog vijeća.

Za rad Vijeća bošnjačke nacionalne manjine u proračunu za 2005. planirana su sredstva u iznosu od 32.900,00 kn a utrošena u iznosu od 30.374,86 kn.

Za rad Vijeća talijanske nacionalne manjine nisu planirana sredstva iz razloga što Vijeće nije podnijelo zahtjev za sredstva-nisu imali svu potrebnu dokumentaciju.

Grad Labin nije u obvezi osigurati zastupljenost nacionalnih manjina u izvršnim i upravnim tijelima sukladno odredbi članka 22. Ustavnog zakona.

4. Grad Umag

U Gradu Umagu izabrano je Vijeće bošnjačke nacionalne manjine, Vijeće slovenske nacionalne manjine, Vijeće talijanske nacionalne manjine i predstavnik albanske nacionalne manjine.

U proračunu za 2005. planirana su i ostvarena sredstva za svako vijeće nacionalne manjine u iznosu od 10.000,00 kn, a utrošena su poglavito za obavljanje poslova za vijeće.

Grad nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

5. Općina Fažana

Način, rokovi i postupak ostvarivanja prava nacionalnih manjina uređeni su Statutom Općine i Poslovníkom Općinskog vijeća, a drugi opći akti kojima se uređuju prava nacionalnih manjina iz čl. 31 st. 2. Ustavnog zakona još uvijek nisu doneseni.

Obzirom da vijeće nacionalnih manjina tijekom 2005. nije započelo s radom, nije bilo registrirano financijska sredstva nisu bila predviđena u proračunu, ali su osigurana u proračunu za 2006. godinu.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

6. Općina Vrsar

U Statutu Općine su propisana prava Vijeća nacionalnih manjina iz čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona.

U proračunu za 2005. predviđeno je 5.000,00 kn za rad Vijeća albanske nacionalne manjine, a Općina nema saznanja o njihovom djelovanju, niti je Vijeće albanske nacionalne manjine tražilo sredstva, te su ista ostala nerealizirana.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

7. Općina Raša

Izmjenama i dopunama Statuta i Poslovníka Općinskog vijeća Općine Raša uređeni su rokovi i postupak ostvarivanja prava utvrđenih čl. 31. st. 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

U 2005. isplaćena su sredstva za rad Vijeća bošnjačke nacionalne manjine u ukupnom iznosu od 34.000,00 kn. Sponzoriran je odlazak pripadnika bošnjačke nacionalne manjine u Sarajevo u iznosu od 8.000,00 kn.

Općina nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

XIX. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Na području Dubrovačko-neretvanske županije, u tri jedinice samouprave izabrana su vijeća nacionalnih manjina:

- a) Dubrovačko-neretvanska županija – Vijeće bošnjačke nacionalne manjine,
- b) Grad Dubrovnik – Vijeće bošnjačke nacionalne manjine
- c) Općina Župa Dubrovačka – Vijeće bošnjačke nacionalne manjine.

Predstavnička tijela (Županijska skupština Dubrovačko-neretvanske županije, Gradsko vijeće Grada Dubrovnika i Općinsko vijeće Općine Župa Dubrovačka) Statutima su načelno uredili odnos između jedinice samouprave i vijeća nacionalnih manjina.

Vijeća navedenih nacionalnih manjina donose godišnji program rada i financijski plan.

U 2005. godini Dubrovačko-neretvanska županija je u svome proračunu dodijelila 39.000,00 kuna, Grad Dubrovnik 50.000,00 kuna, a Općina Župa Dubrovačka 60.000,00 kuna za vijeća bošnjačke nacionalne manjine.

Županija nema obvezu u izvršnom i upravnim tijelima osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina prema članku 22. stavku 1. Ustavnog zakona, odnosno članku 56a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

XX. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

Na području Međimurske županije sljedeće jedinice lokalne i područne samouprave imale su obvezu urediti način, rokove i postupak ostvarivanja prava utvrđena u članku 31. stavak 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina: Međimurska županija, Grad Čakovec, Općina Mala Subotica, Općina Nedelišće, Općina Pribislavec i Općina Orehovica.

Sve navedene jedinice samouprave izabrale su Vijeća romske nacionalne manjine i s njima dogovorile način djelovanja u svrhu ostvarivanja predmetnih prava.

Za administrativne poslove kao i za provođenje aktivnosti utvrđenih programima Međimurska županija je odobrila 51.800,00 kn, a Grad Čakovec 3.000,00 kn. Od tih sredstava trebalo je nadoknaditi i troškove članovima Vijeća romske nacionalne manjine koje su oni imali u obavljanju poslova za Vijeće.

Grad Čakovec je, mimo programa svojeg Vijeća romske nacionalne manjine, utrošio na program predškole za djecu iz romskog naselja Kuršanec 169.860,85 kn te za sufinanciranje kulturnih programa bajaške skupine 1.915,00 kn.

Kod ostalih jedinica lokalne samouprave nisu napravljeni programi pa nisu ni utrošena sredstava za tu namjenu.

Za naknadu troškova koje su članovi Vijeća romske nacionalne manjine imali u obavljanju poslova za Vijeće utrošeno je:

- Međimurska županija: nije specificirano,
- Grad Čakovec: nije specificirano,
- Općina Mala Subotica: 2.355,00 kn,
- Općina Nedelišće: 0 kn,
- Općina Orehovica: 1.040,00 kn,
- Općina Pribislavec: 750,00 kn.

Navedene jedinice lokalne i područne samouprave nisu zapošljavala pripadnike romske nacionalne manjine, jer nisu imale zakonsku obvezu.

XXI. GRAD ZAGREB

U skladu s odredbom članka 31. stavka 2. Ustavnog zakona Gradska skupština Grada Zagreba donijela je Statutarnu odluku o izmjenama i dopunama Statuta Grada Zagreba i Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba kojima je uređen način, rokovi i postupak ostvarivanja prava vijeća i predstavnika nacionalnih manjina izabranih na području Grada Zagreba.

Statutarnom odlukom o izmjenama i dopunama Statuta Grada Zagreba utvrđena je obveza Gradskog poglavarstva Grada Zagreba da u pripremi prijedloga općih akata od vijeća, odnosno predstavnika nacionalnih manjina osnovanih za područje Grada Zagreba, zatraži mišljenje i prijedloge o odredbama kojima se uređuju prava i slobode nacionalnih manjina. Način, rokovi i postupak davanja mišljenja i prijedloga uredit će se Poslovníkom gradskog poglavarstva.

Dosadašnja praksa upućuje na zaključak da su odabrana rješenja implementacije članka 31. Ustavnog zakona u Gradu Zagrebu zadovoljavajuća i to na svim razinama odlučivanja. Na taj način omogućeno je vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina sudjelovanje u svim procesima odlučivanja.

Grad Zagreb je za rad devet vijeća i šest predstavnika nacionalnih manjina u 2005. utrošio ukupno 5.683.525,33 kuna, odnosno 2.679.525,33 kuna za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenih i ostale troškove poslovanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, te 3.004.000,00 kuna za sufinanciranje njihovih programa.

Za pojedino vijeće, odnosno predstavnike nacionalnih manjina u 2005. utrošena su sljedeća sredstva:

Vijeća:

1. Vijeće albanske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja vijeća 239.016,97
- za sufinanciranje Programa rada vijeća 255.151,41

2. Vijeće bošnjačke nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja Vijeća 231.402,73 - za sufinanciranje Programa rada
Vijeća 383.913,84

3. Vijeće crnogorske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja Vijeća 240.647,69
- za sufinanciranje Programa rada Vijeća 160.191,97

4. Vijeće češke nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja Vijeća 236.953,34 - za sufinanciranje Programa
rada Vijeća 137.321,20

5. Vijeće mađarske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog

i druge troškove poslovanja Vijeća 235.753,34
- za sufinanciranje Programa rada Vijeća 138.601,97

6. Vijeće makedonske manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja Vijeća 236.804,01
- za sufinanciranje Programa rada Vijeća 160.283,46

7. Vijeće romske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja Vijeća 200.185,25
- za sufinanciranje Programa rada Vijeća 189.146,37

8. Vijeće slovenske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja Vijeća 141.056,76
- za sufinanciranje Programa rada Vijeća 247.649,80

9. Vijeće srpske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja Vijeća 231.131,90
- za sufinanciranje Programa rada Vijeća 960.577,44

Predstavnici:

1. Predstavnik bugarske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja predstavnika 114.672,46
- za sufinanciranje Programa rada predstavnika 55.098,60

2. Predstavnik njemačke nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja predstavnika 116.316,26 kuna;
- za sufinanciranje Programa rada predstavnika 63.240,23 kuna;

3. Predstavnik slovačke nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja predstavnika 113.017,71
- za sufinanciranje Programa rada predstavnika 57.888,47

4. Predstavnik talijanske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja predstavnika 112.189,68
- za sufinanciranje Programa rada predstavnika 62.737,08

5. Predstavnik ukrajinske nacionalne manjine

- za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
i druge troškove poslovanja predstavnika 109.307,71
- za sufinanciranje Programa rada predstavnika 65.298,60

6. Predstavnik židovske nacionalne manjine
 - za obavljanje administrativnih poslova, plaće zaposlenog
 i druge troškove poslovanja predstavnika 121.069,52 - za sufinanciranje
 Programa rada predstavnika 66.899,56
 Iako Grad nema obvezu osiguranja zastupljenosti nacionalnih manjina izvršnom i
 upravnim tijelima, na dan 17. ožujka 2006. u gradskim upravnim tijelima Grada
 Zagreba zaposleno je ukupno 2373 službenika i namještenika, od kojih su 6,88%
 pripadnici nacionalnih manjina.

VII. POSEBNE AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐIVANJE POLOŽAJA NACIONALNIH MANJINA

Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske je, kroz Natječaj za prijavu projekata i programa udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2005. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava Vlade financirao sljedeće projekte organizacija civilnog društva:

NAZIV UDRUGE	NAZIV PROJEKTA	IZNOS
Hrvatski pravni centar	Zaštita i promicanje prava žena pripadnica romske nacionalne manjine	30.000,00 kn
Srpski demokratski forum	Pravna pomoć za povratnike i doseljenike-Petrinja, Sisak	30.000,00 kn
Odbor za ljudska prava Karlovac	Žene iz romskog naselja Oriovac	30.000,00 kn
Udruga žena Romkinja »Romsko srce«	Zajedno jače	30.000,00 kn
UKUPNO		120.000,00 kn

Uz navedeno Ured je tijekom 2005. godine financirao i projekte koji se odnose na odgoj i obrazovanje za ljudska prava, promicanje tolerancije i sprječavanje nasilja, kao npr.:

- Sto koluri Split „I mi to znamo“ (30.000,00 kn)
- Centar za mirovne studije „Hrvatska (K)raj na zemlji – kampanja za zaštitu i afirmaciju prava na azil“ (30.000,00 kn)
- Udruga pravi telefon „Ja želim znati svoja prava“ – pravo na različitost (30.000,00 kn).

Nadalje, Ured za ljudska prava dao je financijsku potporu za održavanje konferencije „Gradnja mostova između manjina i lokalne vlasti“ koja je održana u rujnu 2005. godine u Pakracu, u organizaciji Centra za mirovne studije i Centra za podršku i razvoj civilnog društva »Delfin«.

Cilj navedene konferencije bio je ohrabriti pripadnike manjina na iznošenje problema s kojima se susreću u svakodnevnom životu, povećati znanje o zabrani diskriminacije

po bilo kojoj osnovi te utvrđivanje uloge tijela nadležnih za provođenje antidiskriminacijskih zakona. Na Konferenciji su obrađena sljedeća poglavlja:

- Manjine i mediji
- Dodatno obrazovanje na jezicima nacionalnih manjina
- Povratak izbjeglica, suradnja između manjina i lokalne vlasti.

Ured za ljudska prava je u 2005. godini za potrebe nacionalnih manjina izdvojio iznos od 210.000,00 kuna

1. Edukacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine Republike Hrvatske organizirao je do sada 23 seminara posvećenih vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina i predstavnicima lokalne i područne (regionalne) samouprave, u cilju što učinkovitijeg uključivanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u proces odlučivanja. Na svim dosad održanim seminarima sudjelovali su i zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru. Ukupno je na seminarima i radionicama bilo uključeno 1200 sudionika. Financijsku potporu seminarima dala je Misija OESS-a u Republici Hrvatskoj.

Na završnom seminaru održanom u Zagrebu sudjelovali su predstavnici vijeća s područja cijele Republike Hrvatske. U okviru seminara organizirane su tri radionice na kojima se raspravljalo o ulozi vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u procesu odlučivanja na lokalnoj i područnoj razini, o stvaranju materijalnih pretpostavki za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, financijskim planovima i programima rada kao i o izborima za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina.

Sudionici seminara su, na temelju sveobuhvatne analize i rasprava sa svih seminara, zaključili da je sustav vijeća nacionalnih manjina u cjelini počeo funkcionirati, te je izneseno niz primjera dobre prakse u kojima su osigurani uvjeti za rad vijeća nacionalnih manjina i ona učinkovito djeluju, primjerice na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije, Grada Zagreba, kao i na drugim područjima Republike Hrvatske. Međutim, još uvijek ima primjera da nisu osigurani osnovni uvjeti za rad vijeća nacionalnih manjina, te vijeća nemaju osigurane minimalne prostorne i materijalne uvjete rada.

Također, iznijete su primjedbe na način izbora vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, kao i na to da nisu osigurana sredstva za izbornu promidžbu, da su rokovi izborne promidžbe bili prekratki, da su se izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina održavali odvojeno od lokalnih izbora (zbog čega je došlo do smanjenog broja biračkih tijela i malog odaziva birača).

Pripadnici nacionalnih manjina naglasili su da još uvijek u medijima ima dosta senzacionalizma u tretiranju manjinskih pitanja, što ne pridonosi stvaranju pozitivne slike i rješavanju postojećih teškoća. Na temelju iznesenog, doneseni su ovi stavovi:

- potrebno je ispitati mogućnost izmjene postojećeg zakonodavstva kako bi se osiguralo istovremeno održavanje izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina i lokalnih izbora

- predstavnici nacionalnih manjina, kao i predstavnici lokalne i regionalne (područne) samouprave, trebaju biti detaljnije educirani o ulozi i načinu rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, kao i o izborima za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina
- tražiti da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz vlastitih izvora osiguraju financijsku pomoć za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, te stvore uvjete za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u onim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave gdje to još nije uspostavljeno
- prilikom izrade programa rada vijeća treba voditi računa o zadaćama koje su predviđene Ustavnim zakonom
- potrebno je osigurati veću povezanost i suradnju između pojedinih vijeća u cilju stvaranja međusobne solidarnosti i zaštite prava nacionalnih manjina, te poticati osnivanje koordinacije nacionalnih manjina na županijskoj razini
- javni mediji moraju se više uključiti u informiranje o radu vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, posebno na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini.

Na kraju su sudionici seminara izrazili zadovoljstvo zalaganjem Vlade Republike Hrvatske tijekom proteklog razdoblja u odnosu na rješavanje manjinskih pitanja u Republici Hrvatskoj, kao i inicijativom organizatora seminara da se putem ovakvih seminara i radionica omogući pripadnicima nacionalnih manjina stjecanje potrebnog znanja, te razmjenu iskustva i mišljenja na partnerskoj osnovi, te prijedloga za poboljšanje ostvarivanja prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, što je osnovni preduvjet za potpuno provođenje Ustavnog zakona, kao i za provođenje cjelokupne zakonske regulative koja se odnosi na prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

2. Financiranje programa izgradnje građanskog povjerenja na području od posebne državne skrbi

Zajedničko vijeće općina Vukovar

Na području Vukovarsko-srijemske županije i tijekom 2005. godine nastavljeno je financiranje programa izgradnje građanskog povjerenja putem dijaloga kroz institucije sustava koje provodi Zajedničko vijeće općina Vukovar. Sukladno Rješenju Vlade Republike Hrvatske od 31. ožujka i 8. prosinca 2005. godine, o odobrenju sredstava na teret proračunske zalihe Državnog proračuna za 2005. godinu, Zajedničkom vijeću općina Vukovar osigurana su sredstva u iznosu od 580.000,00 kuna.

3. Seminar o provedbi Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina

U organizaciji Ureda za nacionalne manjine i Savjetodavnog Odbora Vijeća Europe za provođenje Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina organiziran je seminar o provođenju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina u rujnu 2005. godine u Splitu.

U II. Izvješću o provođenju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina koji je podnijela Vlada Republike Hrvatske, te Mišljenju Savjetodavnog odbora na spomenuto Izvješće, ocijenjen je daljnji napredak u ostvarivanju prava nacionalnih manjina te dane korisne preporuke. Donošenjem Ustavnog zakona i drugih zakona, koji se odnose na zaštitu nacionalnih manjina, dostignuta je visoka razina normativnih prava.

Sudionici seminara konstatirali su da je analizom provođenja hrvatskih zakona i primjenom Okvirne konvencije uočen bitan napredak u njihovoj primjeni. To se posebno odnosi na područje obrazovanja pripadnika nacionalnih manjina, kulturnu autonomiju, sudjelovanje u procesu odlučivanja, prekograničnu suradnju s državama matičnih naroda nacionalnih manjina te sklapanje bilateralnih ugovora.

Posebno je uočeno preuzimanje odgovornosti pripadnika nacionalnih manjina za svoj položaj putem predstavnika, vijeća i savjeta za nacionalne manjine te izabranih predstavnika u tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i zastupnika u Hrvatski sabor, što dovodi do sudjelovanja u stabiliziranju demokratskog poretka u Republici Hrvatskoj. Ukazana je potreba za otklanjanje određenih poteškoća koje se odnose na nedovoljnu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u pravosudnim i upravnim tijelima.

U organizaciji Ureda za nacionalne manjine 2005. godine održan je seminar o educiranju mladih pripadnika svih nacionalnih manjina u procesu pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, na kojem se raspravljalo o Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i međunarodnim dokumentima kojima je Republika Hrvatska pristupila.

VIII. PROVEDBA DIJELA NACIONALNOG PROGRAMA ZA ROME

Sukladno mjerama iz Nacionalnog programa za Rome Ured za nacionalne manjine je tijekom i 2005. godine provodio osposobljavanje mladih Roma i Romkinja. Organizirao je šest seminara s ciljem osposobljavanja mladih Roma i Romkinja za provođenje Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma. Seminari su obrađivali sljedeće teme:

- pomoć u vođenju udruga i izradi projekata
- sudjelovanje u procesu odlučivanja u lokalnoj i široj zajednici
- ostvarivanje prava Roma koja su im zajamčena Ustavom i pravnim sustavom Republike Hrvatske i većoj uključenosti u društveni život
- promicanja romske kulture, prava i običaja putem medija što će pomoći stvaranju pozitivne predodžbe o Romima, poticanje međusobne suradnje različitih romskih udruga
- usvajanje glavnih govorničkih vještina.

Seminari su održavani u razdoblju do 4. rujna 2005. godine i to u Begovom razdoblju, Topuskom, Varaždinskim Toplicama i Zagrebu na kojima je sudjelovalo više od 70 mladih Roma i Romkinja. Zbog velike zainteresiranosti mladih Roma i Romkinja i u narednom razdoblju nastavit će se organiziranje spomenutih seminara.

Seminare su financirali Vijeće Europe, Misija OESS-a u Republici Hrvatskoj te dijelom Savjet za nacionalne manjine. Za održavanje seminara za Rome utrošeno je 106.971,00 kuna. Treba spomenuti da je Institut Otvoreno društvo za seminare izdvojio iznos od 61.815,00 kuna, a Vijeće Europe 32.840,00 kuna.

Ured za nacionalne manjine je u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi i predstavnicima krovnih romskih udruga pripremio i tiskao dvije knjižice „**Moja prava**“ jednu na romskom i jednu na hrvatskom jeziku. Ove knjige sadrže informacije o mogućnostima i načinu ostvarivanja prava romske nacionalne manjine u tri važna područja: statusna pitanja, zdravstveno osiguranje i socijalna skrb.

Knjižnica „Moja prava“ tiskana je u 800 primjeraka na hrvatskom i 800 primjeraka na romskom jeziku i podijeljena je besplatno svim romskim udrugama koje su registrirane u Republici Hrvatskoj. Za tiskanje navedene knjižice utrošena su sredstva u iznosu od 33.687,00 kuna.

U organizaciji Međunarodnog centra za obrazovanje novinara i Ureda za nacionalne manjine u prosincu 2005. godine održana je u Opatiji dvodnevna radionica za novinare i urednike o afirmaciji Roma putem medija. Cilj ovog seminara/radionice bio je izgrađivanje osjetljivosti novinara i urednika prigodom praćenja tema i događaja vezanih za pripadnike nacionalnih manjina, posebice Roma. Na taj način upozorilo se na potrebu smanjenja stereotipa i predrasuda prema nacionalnim manjinama, posebice Romima.

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome donijelo je suglasnost da se s pozicije Ureda za nacionalne manjine doznače sredstva u iznosu od 690.000,00 kuna za :

1. Međimursku županiju, za Općinu Donja Dubrava 400.000 kuna
- za rješavanje stambenih teškoća Roma
2. Općinu Kotoriba 120.000 kuna
- za nužnu sanaciju Vrtlarskog naselja
3. Općinu Podturen 50.000 kuna
- za nabavu dodatne didaktičke opreme i adekvatno grijanje za dječji vrtić u Lončarevom naselju
4. Centar za socijalnu skrb, Čakovec 10.000 kuna
- pomoć za obitelj dječaka stradalog u požaru
5. Grad Sisak 30.000 kuna
- za nabavu opreme za Kulturni dom za Rome u Capraškoj poljani
6. Grad Belišće 50.000 kuna
- za sanaciju makadamske ceste i društvene prostorije, uređenje nogostupa i opremanje prostorije namještajem
- za djelovanje romskog kulturno-umjetničkog društva u prigradskom naselju Bistrinci

7. Grad Bjelovar

- za početak programskih aktivnosti Centra za savjetovanje Roma, Bjelovar 30.000 kuna

U 2005. godini nastavljeno je financiranje nabave nošnje, instrumenata te rad koreografa. Uz prethodnu suglasnost Instituta za etnologiju i folkloristiku i Etnografskog muzeja doznačena su sredstva u iznosu 145.000,00 i to:

- Udruzi romskog prijateljstva »Luna«, Beli Manastir – 15.000 kuna
- Udruzi žena Romkinja »Romsko srce«, Jagodnjak – 30.000 kuna
- Udruzi »Romi za Rome«, Vodnjan – 15.000 kuna
- Romskom kulturno- umjetničkom društvu »Darda« – 20.000 kuna
- Krovnoj zajednici Bajaša Hrvatske, Pribislavec – 5.000 kuna
- Udruženje Roma Rijeka – 5.000 kuna
- Teatru romske nacionalne manjine Primorsko-goranske županije, Rijeka – 30.000 kuna
- Udruzi Roma »Bratstvo«, Novska – 15.000 kuna
- Udruzi izvornih Roma Lovara, Bjelovar – 10.000 kuna.

U povodu božićnih i novogodišnjih blagdana u ime predsjednice Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome podijeljeno je 810 paketića putem 17 romskih udruga s područja cijele Republike Hrvatske i Osnovne škole Ban Josip Jelačić u Zagrebu za siromašnu romsku djecu. Za navedene paketiće utrošeno je 27.919,00 kuna.

U lipnju 2005. godine održan je seminar o educiranju mladih pripadnika svih nacionalnih manjina u procesu pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji na kojem su razmatrani međunarodni dokumenti kojima je Republika Hrvatska pristupila.

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome, na čelu s potpredsjednicom Vlade Republike Hrvatske do sada je održalo sedam sjednica, te obišlo nekoliko romskih naselja, na području Grada Zagreba i Primorsko-goranske županije, a u cilju utvrđivanja konkretnog, stvarnog stanja u romskim naseljima na terenu, što predstavlja najbolji način da se članovi Povjerenstva upoznaju s poteškoćama i neprimjerenim uvjetima života u kojima žive Romi, a da se, s druge strane, lokalne vlasti potaknu na brže rješavanje programa za Rome.

Osnovano je pet radnih skupina Povjerenstva (za pet različitih područja), koje se po potrebi sastaju i raspravljaju o poduzimanju mjera iz pojedinih područja Nacionalnog programa za Rome.

Među ostalim pitanjima o kojima se raspravljalo na sjednicama Povjerenstva, izdvajamo da je Povjerenstvo zatražilo od Grada Zagreba poduzimanje žurnih mjera za zbrinjavanje stanovnika romskog naselja Struge III u Zagrebu, kao i za zbrinjavanje obitelji kojima prijeti iseljenje iz Plinarskog naselja. Ističemo i rješavanje pitanja u vezi s izgradnjom Kulturnog centra za Rome u Gradu Zagrebu za koji je putem Ureda za nacionalne manjine doznačeno 1.000.000,00 kuna, kao i 100.000,00 kuna za izgradnju Kulturnog centra za Rome u Čakovcu. Sustavno djelujući na

poboljšanju stanovanja Roma te sukladno Programu, Povjerenstvo je zatražilo od svih županija izradu županijskih programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima. S tim u vezi, primjerice, donijeti su zaključci da se na području Primosko-goranske županije i Grada Rijeke, te Osječko-baranjske županije pristupi rješavanju pitanja prostornog uređenja i opremanja romskih naselja, uz donošenje urbanističkih planova i legalizacije naselja. Uz navedeno, Povjerenstvo je donijelo zaključak o izdavanju sredstava za sanaciju šteta od poplava u romskom naselju u Lončarevu naselju u Općini Podturen u Međimurskoj županiji, za što su izdvojena sredstva s pozicije Ureda za nacionalne manjine u iznosu od 130.000,00 kuna.

Od donošenja Nacionalnog programa za Rome Vlada Republike Hrvatske putem ministarstava i drugih državnih tijela, nadležnih za pojedine mjere, aktivno se uključila u njihovo provođenje stvarajući uvjete za sustavno provođenje. Posljednjih godina posebice je zapaženo osobno zalaganje najviših državnih dužnosnika u promoviranju prava Roma, što je svakako pozitivno djelovalo na odnos prema romskoj populaciji u našoj zemlji. Uključivanje lokalne i regionalne uprave i samouprave dijelom je dobro ostvareno, ali dio općina i gradova još u dovoljnoj mjeri nije uključen u provođenje Nacionalnog programa za Rome.

Intenzivirana je suradnja s predstavnicima romskih udruga, vijeća i predstavnika kako bi se uspostavilo partnerstvo. Predstavnici Roma članovi su Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome te svih pet radnih skupina Povjerenstva. U proteklom razdoblju intenzivno se djelovalo na osposobljavanje mladih Roma, te žena kako bi se ubrzalo njihovo uključivanje u javni i društveni život, te proces odlučivanja.

Prema općoj procjeni ostvaren je pomak u poboljšanju uvjeta življenja Roma: stvoreni su uvjeti za uređenje dijela romskih naselja, dok su za ostale u pripremi, poduzete su mjere za rješavanje statusnih pitanja, te unaprjeđenje zdravstvene i socijalne zaštite. Uvedena je besplatna pravna pomoć za Rome u statusnim pitanjima. Uloženi su napor i za unaprjeđenje obrazovanja Roma, od predškolskog do visokoškolskog, kao i za obrazovanje odraslih. U provedenim izborima za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina izabrano je više od 400 Roma, što su međunarodni romski forumi vrlo pohvalno ocijenili kao doprinos uključivanja Roma u proces odlučivanja.

Ured za nacionalne manjine je sukladno Nacionalnom programu za Rome i tijekom 2005. godine nastavio provođenje mjera osposobljavanja i educiranja mladih Roma i Romkinja.

Na četvrtom seminaru trećeg stupnja koji održan od 24. do 29. siječnja 2005. godine u Varaždinskim Toplicama sudjelovalo je 15 sudionika, a obrađene su teme o vještini govorne komunikacije, o hrvatskom jeziku u predškoli, te o izvještavanju na Čakovečkoj televiziji.

U okviru govorničke radionice polaznici su vježbali kako pripremiti javno govorno izlaganje i izvesti ga uz pomoć za to pripremljenih bilješki, kako kontrolirati vrijeme nastupa (što u ograničenom vremenu nastupa reći i kojim redom, kako koncipirati i formulirati osnovnu misao govora).

U sklopu ovog seminara održana je i trosatna radionica o razumijevanju i mirnom rješavanju sukoba. Radionica je tako koncipirana da se sudionici upoznaju i uvedu u mirno rješavanje sukoba, na način da u nekoliko konkretnih životnih primjera pronađu način kako riješiti sukob i razviti suradnju.

Sljedeći seminar o osposobljavanju mladih Roma održan je od 29. ožujka do 2. travnja 2005. godine. Na seminaru je sudjelovalo 15 sudionika. Predavanja su se odnosila na provedbu Nacionalnog programa za Rome u dijelu koji se odnosi na uklanjanje diskriminacije i besplatnu pravnu pomoć, o romskoj kulturi i interkulturalizmu, o Nacionalnom programu zaštite i promicanju ljudskih prava u Republici Hrvatskoj, o Akcijskom planu Desetljeća za uključivanje Roma 2005.–2015., o ulozi pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, o Konvenciji o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, o obrazovanju nacionalnih manjina, te strukturi obitelji sa stajališta odgovornog roditeljstva.

Seminar trećeg stupnja o osposobljavanju mladih Roma i Romkinja održan je u Zagrebu, a na njemu je sudjelovalo 11 Roma i Romkinja koji su dosad bili najuspješniji. Polaznici seminara upoznati su s radom pravobraniteljice za djecu, Ureda za udruge, međunarodnim dokumentima o zaštiti manjinskih prava, ulogom socijalne skrbi u poboljšanju uvjeta života romske zajednice, ulogom nevladinih udruga u zaštiti prava nacionalnih manjina, nacionalnim manjinama i euroatlantskim integracijama, djelotvornim rješavanjem socijalnih sukoba. O povijesti i kulturi Roma održao je niz predavanja profesor Marcel Courthiade na sveučilištu Sorboni u Parizu koji je ujedno vodio petodnevnu radionicu o romskom jeziku i gramatici. Sudionici su na kraju seminara rješavali test koji je sadržavao pitanja svih tema obrađenih na seminaru. Svi su sudionici ostvarili pozitivan rezultat, dok su najuspješniji, njih četvero, uključeni u rad seminara o provođenju Okvirne konvencije o zaštiti prava nacionalnih manjina koji je održan 14. – 15. rujna 2005. godine u Splitu. Na dosad održanim seminarima ukupno je bilo uključeno 118 predstavnika Roma i Romkinja. Praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome odvijalo se i u okviru nekoliko seminara u organizaciji Ureda za nacionalne manjine.

Sukladno Nacionalnom programu osnovani su mobilni timovi sastavljeni od nadležnih ministarstava, ureda državne uprave, centra za socijalnu skrb, romskih udruga, vijeća i predstavnika Roma koji žive na području naseljenom Romima. Timovi trebaju utvrditi stanje u pojedinačnim slučajevima i uputiti stanovnike naselja o načinu rješavanja statusnih pitanja, posebice prijave boravka i stjecanje hrvatskog državljanstva. Mobilni su timovi osnovani na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije, Međimurske, Sisačko-moslavačke, Primorsko-goranske, Osječko-baranjske, Istarske, Brodsko-posavske, Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije.

Članovi mobilnog tima svakom su pojedincu na pristupačan i prihvatljiv način objasnili postupak te zakonske mogućnosti reguliranja njihovog statusa u Republici Hrvatskoj, od prijave privremenog i stalnog boravka u Republici Hrvatskoj, pribavljanja osobne iskaznice za stranca, pa do podnošenja zahtjeva za primitak u hrvatsko državljanstvo. Utvrđeno je da u ostvarivanju navedenih statusa pripadnici romske nacionalne manjine imaju poteškoće zbog neposjedovanja identifikacijske isprave, neprijavlivanja boravka te neprijavlivanja činjenica novorođene djece.

Započeto je animiranje Roma zainteresiranih za školovanje na Policijskoj akademiji. Za navedeno školovanje prijavile su se tri osobe i to dvije s područja Bjelovarsko-bilogorske županije, od kojih je jedna osoba ženskog spola, a jedna s područja Koprivničko-križevačke županije. Navedene osobe završile su tečaj za policajce, s tim da je Ministarstvo unutarnjih poslova preuzelo obvezu za njihovo zapošljavanje.

Jedna osoba dobila je posao u Policijskoj upravi Bjelovarsko-bilogorskoj na mjestu vježbenika kao policijski službenik.

Troškovi za provođenje mjera utvrđenih Nacionalnim programom za Rome, čiji je nositelj Ministarstvo unutarnjih poslova u 2005. godini iznose 9.517,40 kuna.

Sukladno mjeri iz Nacionalnog programa za Rome provodi se organizirano pružanje pravne pomoći za Rome u postupcima ostvarivanja Ustavom i zakonima zajamčenih prava, putem odvjetnika u županijama u kojima Romi žive. Ministarstvo pravosuđa je 2005. godine sklopilo ugovore s odvjetnicima s područja Grada Zagreba te Primorsko-goranske i Brodsko-posavske županije o pružanju besplatne pravne pomoći Romima u statusnim pitanjima. Nakon potpisanih ugovora, Ministarstvo je o listi odvjetnika kojima se Romi mogu obratiti kao i vrsti usluge koje pružaju u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova obavijestilo mobilne timove, matične urede, romske udruge kao i općinske sudove. Besplatna pravna pomoć obuhvaća i podmirenje odvjetničkih troškova i troškove postupka u kojima Romi ostvaruju svoja statusna prava. Postoji potreba za punu primjenu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (čije se donošenje očekuje vrlo skoro). Projekt besplatne pravne pomoći za Rome provodio bi se do početka primjene Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći. Ministarstvu pravosuđa je za 2005. godinu za Nacionalni program za Rome bilo osigurano 500.000,00 kuna.

U okviru izrade plana prioritnog zapošljavanja u centrima za socijalnu skrb osigurano je, između ostalog, i zapošljavanje stručnih radnika u centrima koji djeluju na područjima naseljenima romskom populacijom. Također je tijekom 2005. godine u centrima za socijalnu skrb na područjima naseljenima romskom populacijom omogućen prijam vježbenika-volontera, i to u Centru za socijalnu skrb Beli Manastir dva vježbenika, u Bjelovaru dva vježbenika, u Čakovcu tri vježbenika, u Rijeci dva vježbenika, u Ivanić-Gradu jedan vježbenik, u Varaždinu pet i Zagrebu 18 vježbenika-volontera.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva koordinira provođenje izrade županijskih programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima koje provode županijski zavodi za prostorno uređenje županija koje imaju predmetnu problematiku odnosno Zavod Grada Zagreba, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, županijskim odnosno gradskim vijećima, predstavnicima romske nacionalne manjine, predstavnicima romskih udruga i drugim nevladinim organizacijama.

Tijekom pripreme provedbe mjere, Ministarstvo je, putem županijskih zavoda, obavilo identifikaciju županija koje je potrebno razmatrati u okviru provedbe Nacionalnog programa, odnosno koje na svom teritoriju imaju lokacije naseljene Romima koje zahtijevaju prostorno rješavanje, uređenje i opremanje. Prema navedenim kriterijima i podacima, koje su ovom Ministarstvu dostavili županijski zavodi, provedbi predmetne mjere odnosno izradi županijskih programa pristupilo je 13 županija: Zagrebačka županija, Sisačko-moslavačka županija, Karlovačka županija, Varaždinska županija, Koprivničko-križevačka županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Primorsko-goranska županija, Ličko-senjska županija, Virovitičko-podravska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Istarska županija, Međimurska županija i Grad Zagreb.

Upute za izradu županijskih programa aktivnosti daju pregled radnji i radova koje svaka općina i grad odnosno Grad Zagreb treba izvršiti, način, rokove i subjekte zadužene za provedbu, mogućnost etapne provedbe te moguća alternativna rješenja kao i prioritete, kako prostorne tako i financijske. Također, daje pregled sredstava potrebnih za izvršenje kao i moguće izvore financiranja, a sve s ciljem prostorno-urbanističkog uređenja tih lokacija i poboljšanja uvjeta stanovanja romskog stanovništva.

Sukladno Nacionalnom programu nadležno tijelo provodi mjeru poticanja rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na državnom zemljištu. Kao primjer navodimo da su Odlukom Povjerenstva Vlade za upravljanje imovinom Republike Hrvatske, nekretnine, ukupne površine 5197 m² darovane Udruženju Roma »Ludari« rumunjskog podrijetla Grada Slavenskoga Broda, a u svrhu legalizacije romskog naselja.

U vezi s promidžbom zdravstvenog osiguranja, u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo provedena je edukacija edukatora za mjeru „Zdravstveni odgoj i prosvjećivanje Roma“ za 5 županija koje prema popisu stanovništva iz 2001. godine imaju najviše registriranih Roma. U edukaciji su sudjelovali koordinatori iz županijskih zavoda za javno zdravstvo i tri patronažne sestre koji će, nakon radionice, biti nositelji edukacije Roma na području svoje županije.

Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske u suradnji s Vijećem Europe održao je u veljači 2005. godine u Zagrebu i Čakovcu Radionicu o provedbi Nacionalnog programa za Rome. Nakon održanih radionica, zaprimljeni su zaključci i preporuke Vijeća Europe koji se odnose na provedbu Nacionalnog programa za Rome.

Predstavnik Vijeća Europe Odjela za Rome i migrante, g. Michael Guet, poslao je, nakon održanih radionica, pismo potpredsjednici Vlade Republike Hrvatske i predsjednici Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome, u kojem čestita Vladi Republike Hrvatske na dobrom napretku koji je postignut u provođenju Nacionalnog programa za Rome, te naveo da je, na osnovu čestih posjeta Republici Hrvatskoj, svjedok velikog napretka koji je postignut u unaprjeđenju položaja romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj i napora koji su poduzeti za:

- uključivanje romskih pomagača u školski sustav
- razvijanje predškolskog obrazovanja
- stvaranje mobilnih timova koji su obilazili romska naselja
- izrada županijskih programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša naseljenih Romima
- organizacija seminara za mlade Rome u organizaciji Ureda za nacionalne manjine
- legalizacija romskih naselja u Međimurskoj županiji
- zapošljavanje Roma u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje
- izdavanje knjižice „Moja prava“.

To su pozitivni primjeri koje bi trebalo afirmirati i provoditi gdje je potrebno.

Postignut je veliki napredak, usprkos nedovoljnim financijskim sredstvima koja su iz Državnog proračuna izdvojena za provedbu Nacionalnog programa za Rome. Preporučuje se osiguranje većih financijskih sredstava.

Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.–2015.

Vlada Republike Hrvatske donijela je Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.–2015. dana 31. ožujka 2005. godine. U nepunih devet mjeseci koliko se provodi ovaj Akcijski plan, pokrenute su aktivnosti u četiri područja: obrazovanju, zdravstvu, zapošljavanju, stanovanju.

U području obrazovanja posebna je pozornost posvećena što većem obuhvatu Roma u predškolskom obrazovanju što je preduvjet za uključivanje romske djece u redovni obrazovni sustav.

U području zdravstva pokrenute su aktivnosti za provođenje dijela predviđenih era, sukladno osiguranim sredstvima.

U području stanovanja provođenje mjera je u tijeku, završeno je istraživanje prostornog rješavanja i karakterizacije romskih naselja, a pri kraju je izrada županijskih programa i aktivnosti mjera za unaprjeđenje stanja prostora i uvjeta stanovanja na lokacijama naseljenim Romima.

U području zapošljavanja pokrenut je proces uključivanja Roma u programe pripreme zapošljavanja.

Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.–2015. tiskan je posebnoj publikaciji i poslan svim ministarstvima i drugim državnim tijelima, općinama, gradovima i županijama u kojima žive Romi, također svim vijećima i predstavnicima romske nacionalne manjine, te svim romskim udrugama u Republici Hrvatskoj s pozivom da se aktivno uključe u provođenje mjera. Organizirano je sustavno praćenje provođenja Akcijskog plana u suradnji s romskim predstavnicima. Imenovana je Radna skupina za praćenje Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.–2015., u kojoj se, pored predstavnika nadležnih tijela, nalaze i četiri predstavnika Roma.

Predstavnici Republike Hrvatske redovito sudjeluju na sjednicama Upravnog odbora Desetljeća, te na svim drugim sastancima u svezi s provođenjem mjera u pojedinim područjima. Ostvarena je vrlo dobra suradnja i razmjena iskustava s predstavnicima drugih država koje su pristupile Desetljeću. Odobrena je donacija *Europske komisije u iznosu od 1.300,00 eura* za uređenje jednog romskog naselja u Međimurskoj županiji i za obrazovanje Roma na području čitave Republike Hrvatske. U tijeku je izrada prijedloga za uređenje još tri lokacije naseljene Romima u Međimurskoj županiji.

IX. ZBIRNI FINANCIJSKI POKAZATELJI PRIMJENE USTAVNOG ZAKONA

Utrošena sredstva za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj pokazuju znatno povećanje u odnosu na prethodno razdoblje, što ukazuje na aktivnu politiku Vlade Republike Hrvatske prema očuvanju i njegovanju vrijednosti nacionalnih manjina. Pri tome treba uzeti u obzir ukupne proračunske mogućnosti za osiguravanje odgovarajuće razine prava. U odnosu na prethodno izvješće ovo Izvješće posebno predstavlja ukupna sredstva osigurana za potrebe pojedine nacionalne manjine s tim da je utrošak sredstava za pojedine namjene iskazan u svakom od poglavlja Izvješća.

Prema dostavljanim podacima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su iz svojih *lokalnih proračuna* izdvojili slijedeća sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Za; srpsku nacionalnu manjinu izdvojeno 3.801.859,86 kuna, talijansku nacionalnu manjinu 335.163,76, bošnjačku nacionalnu manjinu 960.181,37 kuna, mađarsku nacionalnu manjinu 688.022,48 kuna, češku nacionalnu manjinu 578.524,54, kuna, albansku nacionalnu manjinu 650.168,38, romsku nacionalnu manjinu 695.542,97 kuna, slovačku nacionalnu manjinu 307.400,14 kuna, njemačku nacionalnu manjinu 184.556,49 kuna, makedonsku nacionalnu manjinu 415.737,47 kuna slovensku nacionalnu manjinu 222.646,76 kuna, ukrajinsku nacionalnu manjinu 219.606,31 kuna rusinsku nacionalnu manjinu 77.420,80 kuna, crnogorsku nacionalnu manjinu 556.988,66 kuna, bugarsku nacionalnu manjinu 169.771,06 kuna i židovsku nacionalnu manjinu 187.969,08 kuna. Što ukupno iznosi 10.375.473,88 kuna.

Iz proračuna Ureda za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske, Savjeta za nacionalne manjine, Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva kulture, Ministarstva unutarnjih poslova sa posebnih pozicija za 2005. godinu za potrebe nacionalnih manjina utrošena su slijedeća sredstva; za: talijansku nacionalnu manjinu 7.147.172,24 kuna, češku nacionalnu manjinu 2.666.876,04 kuna, slovačku nacionalnu manjinu 1.131.945,90 kuna, mađarsku nacionalnu manjinu 3.069.653,24 kuna, rusinsku i ukrajinsku nacionalnu manjinu 1.406.080,09 kuna, srpsku nacionalnu manjinu 11.462.885,09 kuna, njemačku i austrijsku nacionalnu manjinu 601.513,38 kuna, židovsku nacionalnu manjinu 1.220.507,08 kuna, slovensku nacionalnu manjinu 615.151,18 kuna albansku nacionalnu manjinu 714.023,99 kuna, bošnjačku nacionalnu manjinu 861.000,00 kuna, romsku nacionalnu manjinu 2.772.187,54 kuna, makedonsku nacionalnu manjinu 496.100,00 kuna, crnogorsku nacionalnu manjinu 630.800,00 kuna, bugarsku nacionalnu manjinu 48.000,00 kuna, rusku nacionalnu manjinu 32.000,00 kuna i poljsku nacionalnu manjinu 37.000,00 kuna.

U 2004. godini je za iste namjene utrošeno ukupno 29.893.351,50 kuna (ne uzimajući u obzir 15.137.568,39 kuna utrošenih za potrebe održavanja dopunskih izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina), dok je 2005. godini iz Državnog proračuna za potrebe nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj utrošeno ukupno 40.030.833,69 kuna, što u odnosu na 2004. godinu predstavlja povećanje od **33,91%**.

Na temelju naprijed iznijetog proizlazi da su za potrebe nacionalnih manjina ukupno utrošena sredstva u iznosu od 50.406.307,57 kuna. Pri tome treba naglasiti da jedinice

lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu iskazale sredstva koja iz svojih proračuna izdvajaju za potporu pojedinih programa nacionalnih manjina. Također u navedenim iznosima nisu obuhvaćena sredstva koja su u pojedinim tijelima utrošena za potrebe nacionalnih manjina, a koja nisu mogla biti posebno iskazana budući da su utrošena iz redovitih sredstava za rad pojedinih tijela. (dvojezični obrasci, tiskanice, postupci vođeni na manjinskim jezicima i dr.). Također navedeni iznosi ne obuhvaćaju sredstva koja su utrošena iz državnog proračuna za provedbu Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. – 2015. a koja se ne odnose na neposrednu provedbu pojedinih odredbi Ustavnog zakona.

Zaključne ocjene

Donošenje Ustavnog zakona i drugih zakona koji se odnose na zaštitu nacionalnih manjina dostignuta je visoka razina normativnih prava.

Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj zajamčio je prava nacionalnih manjina na obrazovanje na svom jeziku i pismu, uporabu jezika i pisma kojim se služi nacionalna manjina, kulturnu autonomiju, pravo na sudjelovanje u javnim poslovima putem zastupljenosti u predstavničkim tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, zastupljenost u upravnim i pravosudnim tijelima te pravo na osnivanje posebnih tijela za zaštitu i promicanje prava nacionalnih manjina i njihovu suradnju s državnim tijelima i tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini - osnivanje Savjeta za nacionalne manjine te pravo na izbor vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Sva ova prava ne ostvaruju se samo na temelju Ustavnog zakona već je za njihovo ostvarivanje bilo potrebno izvršiti i usklađivanje niza drugih zakona što je dovršeno tijekom 2005. godine. Na ovaj način u zakonodavno-pravni okvir za ostvarivanje prava nacionalnih manjina ugrađena su načela i odredbe Okvirne konvencije Vijeća Europe o pravima nacionalnih manjina što je od nadležnih međunarodnih tijela za njezino praćenje ocijenjeno kao značaj uspjeh Republike Hrvatske.

Promatrajući ukupnu političku i socijalnu situaciju u Republici Hrvatskoj, za nacionalne manjine pokazuje se veliki napredak te vidni iskorak u ostvarivanju manjinskih prava. Vlada Republike Hrvatske je konkretnim potezima stvorila uvjete i mogućnosti za ostvarivanje manjinskih prava.

Mada u znatnoj mjeri obuhvaća pitanja od interesa za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj sam Ustavni zakon ne pokriva sva područja u kojima se također ogleda politika Vlade Republike Hrvatske usmjerena na poboljšanje položaja pripadnika nacionalnih manjina. To se u prvom redu odnosi na područje gospodarstva te povratka i obnove koja ne mogu biti obuhvaćena Izvješćem o primjeni Ustavnog zakona, budući da ta pitanja i nisu predmet uređivanja Ustavnog zakona.

U 2005. godini nastavljena je dogradnja zakonodavno-pravnog okvira za provedbu pojedinih odredbi Ustavnog zakona. U prosincu 2005. godine donijet je Zakon o sudovima i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom sudbenom vijeću, čime su stvorene pretpostavke za ostvarivanje prava nacionalnih manjina na zastupljenost u pravosudnim tijelima. Na temelju donijetih zakona izradit će se

potrebne analize i definirati mjerila, kojima će se u potpunosti operacionalizirati odredbe članka 22 Ustavnog zakona. Rad na ovim pitanjima intenzivno je nastavljen u 2006. godini.

01. siječnja 2006. godine stupio je na snagu Zakon o državnim službenicima koji predviđa donošenje posebnih planova zapošljavanja uz pomoć kojih će se moći osigurati odgovarajuća zastupljenost nacionalnih manjina u tijelima državne uprave.

Kako bi se omogućila kvalitetna suradnja izabranih vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u prvom redu bilo je potrebno informirati sve strane u ovom procesu o mogućnostima i načinima međusobne suradnje. Stoga je u izvještajnom razdoblju posebna pažnja posvećena edukaciji članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina kao i predstavnika lokalne i područne (regionalne) samouprave. Edukacijom se želi potaknuti vijeća i predstavnike nacionalnih manjina na aktivnu suradnju s tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave što treba dovesti do pune primjene zadaća i ovlasti vijeća i predstavnika nacionalnih manjina utvrđenih Ustavnim zakonom.

Vlada Republike Hrvatske će putem nadležnih tijela poduzimati dalje mjere nadzora usklađenosti općih akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s odredbama Ustavnog zakona. Ujedno će se razmotriti provedba relevantnih odredbi izbornog zakonodavstva i poduzeti potrebne mjere za otklanjanje iznijetih prigovora u provedbi izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina.

U provedbi obrazovnih programa namijenjenih nacionalnim manjinama u suradnji sa samim predstavnicima manjina razmatraju se postojeći modeli obrazovanja i načini njihovog daljnjeg prilagođavanja stvarnim potrebama nacionalnih manjina.

U području kulturne autonomije nastavljena je praksa osiguravanja potpore kulturnim programima nacionalnih manjina te njihovim kulturnim institucijama kao i zaštiti kulturnih dobara.

U odnosu na zastupljenost nacionalnih manjina u medijima, a polazeći od ocjene i analize Savjeta za nacionalne manjine, mora se konstatirati da Hrvatska radiotelevizija nije u cijelosti ispunila svoju zakonsku obvezu uplate postotka u Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija kao proračunskog fonda, kojem je osnovna zadaća osiguranje financijske potpore razvitku audiovizualne proizvodnje, iz čijeg je dijela predviđeno i financiranje programa za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Rezimirajući pitanje pristupa nacionalnih manjina javnim medijima vidljivo je da su javni mediji samo djelomično ispunili svoje obveze koje proizlaze iz Ustavnog zakona.

Prethodno izvješće sadržavalo je detaljne podatke o uređivanju odnosa države sa vjerskim zajednicama. Kako u izvještajnom razdoblju nije bilo nikakvih promjena u ovom području to ono nije ni posebno iskazivano. Suradnja s vjerskim zajednicama kontinuirano se odvija u okvirima utvrđenim potpisanim ugovorima.

Uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina u pravosudnim i upravnim postupcima na žalost pokazuje kontinuirano opadanje. Upravna i sudbena tijela spremna su prihvatiti uporabu manjinskih jezika u postupcima ali se broj zahtjeva za ravnopravnu

službenog uporabu manjinskog jezika kontinuirano smanjuje. Stoga bi u predstojećem razdoblju u suradnji s udrugama nacionalnih manjina bilo potrebno osmisliti kampanju potpore korištenju manjinskih jezika u službenim postupcima i jačanja svijesti nacionalne manjine o potrebi očuvanja vlastitog jezika kao značajnog elementa svog kulturnog identiteta. Istovremeno će se kroz postupke nadzora voditi računa o usklađenosti akata jedinica lokalne samouprave s pozitivnim propisima u ovom području te nadzor zakonitosti postupanja njihovih tijela.

U odnosu na primjenu Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima te Preporuke Odbora ministara Vijeća Europe upućene Republici Hrvatskoj, Vlada Republike Hrvatske priprema Treće izvješće o njoj primjeni pri čemu poduzima korake za uspostavu aktivne suradnje s odgovarajućim udrugama i organizacijama nacionalnih manjina.

U ostalim segmentima ostvarivanja prava nacionalnih manjina nastavljeni su već uhodani programi i aktivnosti namijenjene potpori i očuvanju kulturnih i drugih posebnosti nacionalnih manjina.

Izvješće o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj ukazuje na stalne napore koje Vlada Republike Hrvatske ulaže kako bi srazmjerno financijskim mogućnostima osigurala cjelovito ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Provedba Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj samo je dio ukupne politike Vlade Republike Hrvatske prema položaju nacionalnih manjina. Tako i ukupno utrošena sredstva za njegovu provedbu čine tek manji dio ukupnih sredstava koja se osiguravaju u državnom proračunu za ostvarivanje svih drugih Ustavom zajamčenih prava.